

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

ANALIZA DE IMPACT EX-ANTE A STRATEGIEI NAȚIONALE ÎN DOMENIUL PROPRIETĂȚII INDUSTRIALE

**ANALIZA DE IMPACT
EX-ANTE A STRATEGIEI
NAȚIONALE ÎN
DOMENIUL
PROPRIETĂȚII
INDUSTRIALE**

BUCUREȘTI

OCTOMBRIE 2020

PREFAȚĂ

Analiza de față este elaborată către Asociația Institutul pentru Politici Publice (IPP) în cadrul Contractului de consultanță încheiat cu Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci pentru evaluarea ex ante a impactului Strategiei Naționale în domeniul proprietății industriale pentru Proiectul „Consolidarea capacității de implementare și evaluare a strategiilor/politicilor publice pe care le coordonează Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci și Ministerul Economiei” Cod SIPOCA 583, Cod MySMIS2014: 127610, finanțat prin Programul Operațional Capacitate - Administrativă 2014-2020.

SCOPUL PROIECTULUI

Consolidarea capacității Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci și a Ministerului Economiei în vederea elaborării, implementării și evaluării strategiilor și politicilor publice în domeniul proprietății industriale.

OBIECTIVUL GENERAL

Sprrijinirea Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci și Ministerului Economiei în vederea elaborării și implementării unei Strategii Naționale în domeniul proprietății industriale prin elaborarea unei analize de impact ex-ante.

IPP ar dori să mulțumească tuturor actorilor principali și părților interesate ce au contribuit la cercetarea desfășurată în cadrul proiectului.

CUPRINS

1. INTRODUCERE	9
2. METODOLOGIE.....	11
3. CADRUL GENERAL PRIVIND PROPRIETATEA INDUSTRIALĂ ÎN ROMÂNIA	17
3.1. Cadru național legal și strategic.....	18
3.2. Analiza strategiilor realizate anterior și a altor documente-cadru în domeniul proprietății industriale	24
3.3. Analiza cadrului european în domeniul proprietății industriale	28
3.4. Cadrul instituțional privind drepturile de proprietate industrială în România	31
3.4.1. Prezență regională OSIM.....	33
3.4.2. Cadrul instituțional al instituțiilor de control.....	34
3.5. Categoriile de părți interesate în domeniul proprietății industriale	38
3.5.1. Mediul universitar.....	38
3.5.2. Inventatori – persoane fizice	43
3.5.3. Consilierii în proprietate industrială	45
3.5.4. Instituții de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare	47
3.5.5. Mediul privat	47
3.5.6. Autorități	48
3.5.7. Concluzii	48
4. IDENTIFICAREA ȘI ANALIZA PROBLEMEI.....	51
4.1. Factorii determinanți ai problemei.....	60
4.1.1. Factor 1 – Resursa umană instituțională responsabilă pentru gestionarea proprietății industriale.....	60
4.1.2. Factor 2 – Cadrul instituțional OSIM.....	63
4.1.3. Factor 3 – Examinatorii OSIM	69
4.1.4. Factor 4 – Cadrul legislativ și digitalizarea.....	74
4.1.5. Factor 5 – Centrele Regionale OSIM	75
4.1.6. Factor 6 – Educația în domeniul proprietății industriale la nivelul companiilor și al universităților	81
4.2. Concluziile analizei	83
5. VARIANTE DE ANALIZĂ A RESURSELOR ȘI A REZULTATELOR	89
5.1. Varianta I – Creșterea gradului de conștientizare și educare a societății românești în domeniul proprietății industriale	90
5.1.1. Impact.....	100
5.1.2. Resurse umane	101
5.1.3. Beneficii estimate.....	101
5.2. Varianta II – Optimizarea operațională a OSIM	102
5.2.1. Impact.....	113
5.2.2. Resurse umane	113
5.2.3. Beneficii estimate.....	114
5.3. Varianta III – Sporirea capacității inovative a mediului economic și a mediului de cercetare românesc în vederea creșterii competitivității	115
5.3.1. Impact.....	122
5.3.2. Resurse umane	122
5.3.3. Beneficii estimate.....	123
6. ANALIZA ȘI COMPARAREA VARIANTELOR ȘI SELECTAREA VARIANTEI RECOMANDATE	124
6.1. Varianta I – Creșterea gradului de conștientizare și educare a societății românești în domeniul proprietății industriale	124
6.2. Varianta II – Optimizarea Operațională a OSIM	125
6.3. Compararea variantelor și propunerea variantei recomandate	128
6.4. Plan de acțiuni viitoare, indicatori și monitorizare.....	129
7. CONSTATĂRI FINALE	133
8. BIBLIOGRAFIE.....	137

LISTĂ DE ABREVIERI

- **BEB** - Biroul European de Brevete
- **BOPI** - Buletin Oficial de Proprietate Industrială
- **CDI** - Cercetare, dezvoltare și inovare
- **CNPI** - Comisia Națională pentru Proprietatea Intelectuală
- **CSM** - Consiliul Superior al Magistraturii
- **CRM** – Customer Relationship Management
- **DG** - Directorat General al Comisiei Europene
- **DO** - Denumire de Origine
- **DPI** - Drepturi de Proprietate Intelectuală
- **DPIInd.** - Drepturi de proprietate industrială
- **EPO** - Oficiul european de brevete
- **EUIPO** – Oficiul european de proprietate intelectuală
- **FSE** - Fondul Social European
- **ÎCCJ** - Înalta Curte de Casație și Justiție
- **IG** - Indicație Geografică
- **IIG** - Indexul global al inovării
- **IMM** – Întreprinderi mici și mijlocii
- **INM** - Institutul Național al Magistraturii
- **ONG** - Organizație Non-Profit
- **ONRC** - Oficiul Național al Registrului Comerțului
- **OPI** - Obiecte de proprietate intelectuală
- **OSIM** - Oficiul De Stat Pentru Invenții Și Mărci
- **PI** - Proprietate Intelectuală

- **PIB** - Produsul Intern Brut
- **PÎCCJ** - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
- **PInt.** - Proprietate Industrială
- **PNCDI** - Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare
- **SGG** - Secretariatul General al Guvernului
- **SNA** - Strategia Națională Anticorupție
- **SNC** - Strategia Națională de Competitivitate
- **SNCDI 2020** - Strategia națională de cercetare, dezvoltare și inovare 2014 – 2020
- **SNSICDI** - Strategie Națională pentru Specializarea Inteligentă a Cercetării Dezvoltării și Inovării
- **TIC** - Tehnologia Informației și a Comunicațiilor
- **TT** - Transfer Tehnologic
- **UE** - Uniunea Europeană
- **IPO / OMPI** - Organizația Mondială de Proprietate Intelectuală

1. INTRODUCERE

În contextul în care economiile țărilor dezvoltate tind să se bazeze din ce în ce mai mult pe produsele și serviciile livrate de o societate bazată pe cunoaștere¹, susținerea și protejarea inovării devin obiective esențiale în orice strategie națională de dezvoltare pe termen-lung. Pentru a-și asigura o economie competitivă, sustenabilă și durabilă pentru secolul 21, o țară trebuie să investească în propriul capital și în capacitatea de inovare, susținând domenii-cheie precum știința, tehnologia și industria creativă.

Prin Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020, România își asumase obiectivul ambițios de a se situa în primele 10 economii la nivel european. Conform celor mai recente date din European Innovation Scoreboard² – o analiză care compară nivelul de inovare a tuturor țărilor membre ale Uniunii Europene în baza unor criterii cuantificabile – rezultă faptul că în 2020, România continuă să se prezinte drept un inovator „modest”³, având un nivel de performanță sub 50% din nivelul mediu pe continent. La o analiză superficială a cadrului legislativ și instituțional național, concluzia Comisiei poate părea surprinzătoare deoarece legislația este în totalitate armonizată cu cea europeană și nu există lacune în atribuțiile Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM), dimpotrivă, numărul de brevete de invenție depuse a rămas unul constant în ultimii ani, România fiind un participant nelipsit la Salonul de Invenții din Geneva. Atunci, de unde apar problemele?

---

¹ „Knowledge-based economy” (lb. engleză)

² European Commission. *European Innovation Scoreboard 2020*. (23.06.2020).
<https://ec.europa.eu/docsroom/documents/42981?locale=ro>

³ „modest innovator” (lb. engleză)

Cauzele unui procent atât de mic țin atât de lipsa culturii inovative în rândul agenților economici români cât și de lipsa unei legături cauză – efect între o nevoie identificată în piață și soluția tehnologică nou inventată pentru a răspunde acestei nevoi. Astfel, în România ajung să fie o multitudine de invenții de sertar care nu își găsesc investitorul pentru a fi valorificate. Dacă soluțiile tehnologice noi brevetate de marile companii care fie au desfășurat, fie au comandat activitate de cercetare, au la bază studii de piață care au relevat anumite nevoi sau cerințe, marea majoritate a brevetelor înregistrate de persoane fizice sau, mai ales, de universități nu au o asemenea geneză, ceea ce descurajează asumarea exploataării comerciale.

Problema transversală însă, rămâne lipsa de consultare a părților interesate de către instituțiile publice decidente la momentul lansării inițiativelor sau a măsurilor în domeniul proprietății industriale. De altfel, acest lucru – lipsa includerii părților interesate în definirea priorităților - a fost recunoscut și în expunerea motivelor care fundamentează nevoia unei noi *Strategii naționale privind proprietatea industrială*. Un alt factor important a fost lipsa corelării măsurilor și acțiunilor din domeniul proprietății industriale cu celelalte documente strategice conexe precum Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020, Strategia Națională de Competitivitate și documentul de politică industrială al României.

Capitalul și capacitatea de inovare a unei țări sunt factori esențiali pentru asigurarea unei economii sustenabile, competitive și durabile care să poată face față provocărilor epocii digitale. Pentru a reuși în acest scop este nevoie de mai mult decât un plan de acțiuni – este nevoie de o viziune de ansamblu pe termen lung cu obiective bine definite și măsuri concrete care să le transforme în realitate. De asemenea, este nevoie de o schimbare de atitudine la nivelul întregului sistem administrativ – digitalizarea nu este un concept care ține de viitor, este o realitate a prezentului – *stakeholder*-ii privați din industriile științei și tehnologiei care ar beneficia cel mai mult de o mai bună protecție a proprietății industriale deja au trecut la nivelul superior în ceea ce privește digitalizarea relațiilor de afaceri. În acest context, este crucial ca instituția care are atribuții în domeniul proprietății industriale - OSIM – să susțină inovarea prin optimizarea propriilor capacități instituționale. Elaborarea și implementarea unei *Strategii Naționale privind proprietatea industrială* în România pentru perioada următoare este crucială pentru dezvoltarea economică a țării.

2. METODOLOGIE

Prin prezenta evaluare ex-ante se asigură că **Strategia Națională în domeniul proprietății industriale** ce urmează a fi elaborată și adoptată va fi relevantă și coerentă, asigurând optimizarea alocării resurselor. Perioada de cercetare a fost cuprinsă între iunie – septembrie 2020. Din punct de vedere metodologic, lucrarea este elaborată într-un cadru analitic de identificare și definire a problemelor. Componenta cheie a analizei este identificarea problemei / problemelor, care reprezintă și punctul de plecare pentru orice propunere și evaluare a opțiunilor de obiective și măsuri ce vor fi recomandate.

Metodologia utilizată pentru realizarea prezentei analize a acoperit, atât metode calitative, cât și metode cantitative de analiză, avându-se în vedere următoarele instrumente de cercetare:

- analiza și interpretarea legislației în vigoare, atât la nivel național, cât și la nivel european/internațional;
- analiza rapoartelor europene/internaționale cu privire la domeniul proprietății industriale și cel al inovării;
- cercetarea online a analizelor, rapoartelor și studiilor efectuate în acest domeniu și analiza datelor statistice existente;
- analiza informațiilor primite în urma solicitărilor de informații de interes public în baza legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații, adresate următoarelor instituții: Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Curtea de Apel, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Informațiile solicitate au făcut referire la categoriile de date pe care instituțiile le înregistrează și raportează cu privire la încălcarea drepturilor de proprietate industrială și la resursele umane implicate în activități legate de acest domeniu;

- analiza informațiilor primite în urma solicitărilor de informații de interes public în baza legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații, adresate tuturor instituțiilor de învățământ superior de la nivel național, de stat și privat (78 de unități). Informațiile solicitate au făcut referire la studierea domeniului proprietății intelectuale în cadrul facultăților, numărul de absolvenți care au studiat respectiva materie, cât și numărul de centre de cercetare ce se regăsesc în cadrul respectivelor instituții de învățământ superior și numărul cadrelor de cercetare ce desfășoară activitate în cadrul acestora.

Mecanismul partenerial cu actorii relevanți din mediul economic stă la baza evaluării variantelor de soluționare propuse prin această analiză ex-ante, prin analiza părților interesate, respectiv a relațiilor dintre acestea, cu scopul de a identifica și înțelege necesitățile și așteptările de interes major ale părților interesate și de a asigura fundamentarea variantelor de soluționare. Prin urmare, în cadrul cercetării de față s-a desfășurat un proces de colectare calitativă de date, prin folosirea interviurilor directe, pentru colectarea observațiilor reprezentanților părților implicate în toate aspectele ce țin de domeniul proprietății industriale în România. Prin acest proces de colectare de date au fost vizați un număr de 27 de reprezentanți ai părților interesate printre care inventatori persoane fizice, reprezentanți ai mediului academic, reprezentanți ai centrelor de cercetare din mediul academic, reprezentanți ai mediului privat, consilieri în proprietate industrială, reprezentanți ai institutelor naționale de cercetare și ai clusterelor de inovare, reprezentanți ai centrelor regionale PATLIB, reprezentanți ai mediului bancar, conform Tabelului 1 de mai jos. Printre persoanele/instituțiile selectate pentru desfășurarea interviurilor s-au numărat universități de renume la nivel național, atât din București cât și din țară, consilieri în proprietate industrială cu experiență de mai mult de 30 de ani în domeniu, companii importante ce își desfășoară activitatea în domeniul proprietății industriale. De asemenea, au fost intervievați reprezentanți a 4 mari companii din România cu un portofoliu semnificativ de drepturi de proprietate industrială.

Tabel 1. Tipurile de furnizori în funcție de categorii și subcategoriile

TIP	CATEGORIE	SUBCATEGORIE
Furnizor	Instituție publică	Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci
Furnizor	Instituție publică	Inspectoratul General al Poliției de Frontieră
Furnizor	Instituție publică	Înalta Curte de Casație și Justiție
Furnizor	Instituție publică	Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
Furnizor	Rețea regională de centre PATLIB	Centre regionale OSIM
Furnizor	Mediul Privat	Consilier în proprietate industrială /companie de proprietate industrială
Client	Mediul Privat	Companii care au portofolii de proprietate industrială/ cu potențial ridicat de inovare
Client	Persoană fizică	Inventatori
Client	Academic	Universități
Client	Cercetare dezvoltare	- Institute Naționale de Cercetare
Client	Academic cercetare dezvoltare	- - Centre de cercetare din cadrul Universităților

Interviurile s-au desfășurat pe baza unei grile de întrebări, elaborată de experții IPP și agreată cu echipa OSIM. Grila de interviu elaborată se adresează tuturor categoriilor de părți interesate care sunt sau pot fi afectate de politicile din domeniul proprietății industriale în România. Tematicile și întrebările au fost concepute pentru a facilita

interviurile cu părțile interesate și pentru a reprezenta o bază de discuții cu acestea, în cadrul fiecărui interviu apărând și subiecte noi, neincluse în grila de întrebări inițială, subiecte ce reprezintă o valoare adăugată în cercetarea de față, întrucât abordează aspectele semnalate cu prioritate de persoanele intervievate. Discuțiile cu părțile interesate din domeniul proprietății industriale în România au fost structurate pe trei segmente, și anume:

- organizarea și performanța sistemului de înregistrare și protecție a proprietății industriale din România;
- gradul de conștientizare privind proprietatea industrială în diferitele medii, ;
- valorificarea economică/comercială a drepturilor rezultate din titlurile de proprietate industrială.

Procesul de administrare a instrumentelor de colectare a datelor a reprezentat realizarea unei baze de date cu răspunsurile reprezentanților intervievați, astfel încât procesul de analiză și interpretare a datelor colectate să fie unul cât mai eficient și obiectiv. Interpretarea datelor colectate a avut în vedere următoarele aspecte:

- centralizarea datelor colectate pe categorii de subiecți;
- analiza și interpretarea datelor obținute de la respondenți în urma interviurilor;
- utilizarea metodei analizei comparative pentru a determina scenariul cel mai eficient în soluționarea problemei identificate;
- colectarea și interpretarea de situații relevante prezentate de către respondenți.

Pe baza informațiilor colectate în cadrul interviurilor și a feedback-ului intervievaților s-a elaborat o analiză de tip SWOT a sistemului actual al proprietății industriale în România, pentru a identifica punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și amenințările, abordare care va ajuta la stabilirea și structurarea priorităților de dezvoltare a domeniului la nivel național în următoarea perioadă. În același context, procesul a oferit oportunitatea identificării factorilor-cheie ce vor putea fi cooptați în elaborarea și implementarea viitoarei *Strategii Naționale de proprietate industrială*. În urma analizării factorilor problemei au fost elaborate trei variante de soluționare, fiecare fiind evaluată în funcție de un set stabilit de criterii de bază, urmând ca varianta optimă să fie propusă pentru a fi preluată în viitoarea *Strategie*. În acest context, evaluarea reprezintă un proces interactiv în care părțile interesate chestionate prezintă

opinii și recomandări privind situația actuală a sistemului de proprietate intelectuală în România și sugestii pentru direcțiile principale de acțiune ale viitoarei strategii și, de asemenea, un proces iterativ în care recomandările părților interesate sunt luate în considerare în momentul elaborării diferitelor variante de soluționare.

Criteriile de bază care au fost luate în considerare în procesul de evaluare sunt următoarele:

- **Relevanța:** presupune evaluarea legăturilor între problemele socio-economice existente și obiectivele ce pot fi definite; în ce măsură sunt relevante obiectivele propuse pentru nevoile și prioritățile identificate ale sistemului?
- **Eficacitatea:** are în vedere ce se poate realiza în mod obiectiv și pragmatic din ceea ce se poate planifica, comparându-se de fapt realizările și impactul estimate.
- **Eficiența:** se referă la raportul între realizările estimate (*outputs*) și resursele utilizate pentru a le obține; cât de bine pot fi alocate resursele în ceea ce privește obținerea de efecte sau rezultate?
- **Impactul:** se referă la anticiparea efectului de ansamblu al beneficiilor obiectivelor propuse pentru viitoarea *Strategie* asupra unui număr cât mai mare de beneficiari ai sistemului, justificând astfel utilitatea celor propuse în raport cu nevoile și cu problemele socio - economice care trebuie rezolvate.
- **Sustenabilitatea:** evaluează abilitatea ca efectele implementării viitoarelor obiective strategice să dureze pe termen mediu și lung.
- **Consecvența și coerența:** se analizează dacă există o legătură logică între obiectivele și măsurile propuse și analiza socio-economică, dacă acestea sunt consecvente și sunt bine integrate în obiectivele stabilite.
- **Corelarea** activităților propuse în domeniul proprietății industriale cu documentele strategice relevante, respectiv, Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020, Strategia Națională de Competitivitate 2014-2020 și Documentul de Politică Industrială al României 2018.

3. CADRUL GENERAL PRIVIND PROPRIETATEA INDUSTRIALĂ ÎN ROMÂNIA

Drepturile de proprietate industrială sunt o componentă a categoriei generale de proprietate intelectuală care asigură protejarea produsului inteligenței umane și, în același timp, garantează în beneficiul consumatorilor, folosirea acestui produs. În urma unei protecții exclusive și efective a drepturilor de proprietate industrială, consumatorii pot beneficia de produse și servicii inovative, având calitate ridicată în aproape orice domeniu de consum. Proprietatea industrială stimulează cercetarea și dezvoltarea și asigură atragerea de fonduri în domenii diverse științifice, tehnologice, în dezvoltarea și în promovarea unei imagini sau a unei mărci.

Un sistem funcțional de asigurare a proprietății industriale încurajează totodată și competiția agenților economici, inclusiv inițiativa de a scoate pe piață produse calitative, diversificate, inovative care să răspundă obiectivelor de politică publică. Nu puține sunt soluțiile inovative înregistrate privind energia verde, reducerea emisiilor de carbon, protecția mediului și a vieții în general. O serie de linii de finanțare se elaborează în prezent de către Comisia Europeană pentru proiecte inovative care să susțină obiectivele *Green Deal*.⁴

Potrivit constatărilor Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), drepturile generale de proprietate intelectuală bine consolidate și protejate au o legătură intrinsecă cu investițiile străine directe. Astfel, o creștere de 1% a numărului de brevete crește cu 2.8% investițiile străine directe, iar o îmbunătățire de 1% a

---

⁴ Comisia Europeană. *A European Green Deal*. (2020) https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

protecției drepturilor de autor și a mărcilor crește investițiile străine cu un procent cuprins între 3.8% și 6.8%.⁵

În mai 2015, în contextul adoptării Strategiei privind Piața Unică digitală conectată care să îmbunătățească accesul consumatorilor și al întreprinderilor la bunuri și servicii online, în vederea creșterii economiei digitale a UE, Comisia Europeană a apreciat că drepturile de proprietate intelectuală constituie o premisă necesară pentru dezvoltarea Pieței Unice digitale și că se impune regândirea strategiei de protecție a acestor drepturi în mediul online.⁶

În România, componenta proprietății intelectuale care se ocupă de drepturile de proprietate industrială – invenții, mărci, indicații geografice, desene și modele, topografii de produse semiconductoare, modele de utilitate și certificate suplimentare de protecție – este gestionată de Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci – OSIM.

Funcționarea în România a unui sistem dual de administrare a protecției intelectuale – prin OSIM și prin Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (ORDA) – este de mult timp consolidată. Dezvoltarea accelerată a tehnologiilor digitale și procesul intens de inovare în acest domeniu impune, totuși, o colaborare strânsă între cele două instituții publice, pentru asigurarea unui sistem coerent și stimulativ de protecție pentru produsele și creațiile digitale.

3.1. Cadru național legal și strategic

Cadrul legal primar în domeniul proprietății industriale din România este reprezentat de următoarele acte normative:

- Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție⁷

---

⁵Organisation for Economic Cooperation and Development. "Compendium of OECD Work on Intellectual Property" (2007) <http://www.oecd.org/sti/inno/34305040.pdf>

⁶ Comisia Europeană. "COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR O strategie privind piața unică digitală pentru Europa" (2015) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0192&from=RO>

⁷ Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție.

https://ns.osim.ro/publicatii/editura/TOATE%20MATERIALELE/LEGISLATIE/Legea%2064_1991_RO.pdf

- Legea nr. 83/2014 privind invențiile de serviciu⁸
- Legea nr. 611/2002 privind aderarea României la Convenția privind eliberarea brevetelor europene, adoptată la Munchen la 5 octombrie 1973, precum și la Actul de revizuire a acesteia, adoptat la Munchen la 29 noiembrie 2000⁹
- Legea nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice cu modificările și completările ulterioare¹⁰
- Legea nr. 112/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice¹¹
- Regulamentul (CE) nr.469/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 mai 2009 privind crearea unui certificat suplimentar de protecție pentru medicamente (versiunea consolidată)¹²
- Regulamentul (CE) nr.1610/1996 din 23 iulie 1996 al Parlamentului European și al Consiliului privind crearea unui certificat suplimentar de protecție pentru produse de protecție a plantelor¹³
- Lege nr. 350 / 2007 privind modelele de utilitate¹⁴

---

8 Legea nr. 83/2014 privind invențiile de serviciu. <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/159316>

9 Legea nr. 611/2002 privind aderarea României la Convenția privind eliberarea brevetelor europene, adoptată la Munchen la 5 octombrie 1973, precum și la Actul de revizuire a acesteia, adoptat la Munchen la 29 noiembrie 2000.
http://www.cdep.ro/pls/legis/legis_pck.htm_act_text?id=38858

10 Legea nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice cu modificările și completările ulterioare. https://osim.ro/wp-content/uploads/Evenimente/Sonia_Florea_L.84.1998.pdf

11 Legea nr. 112/2020 pentru modificarea și completarea legii nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice.
<https://lege5.ro/Gratuit/gm3tqmjsge3a/legea-nr-112-2020-pentru-modificarea-si-completarea-legii-nr-84-1998-privind-marcile-si-indicatiile-geografice>

12 Regulamentul (CE) nr.469/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 mai 2009 privind crearea unui certificat suplimentar de protecție pentru medicamente (versiunea consolidată). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/LSU/?uri=CELEX%3A32009R0469>

13 Regulamentul (CE) nr.1610/1996 din 23 iulie 1996 al Parlamentului European și al Consiliului privind crearea unui certificat suplimentar de protecție pentru produse de protecție a plantelor. https://osim.ro/wp-content/uploads/2017/12/RegulamentulCE1610_1996.pdf

14 Lege nr. 350 / 2007 privind modelele de utilitate. https://www.osim.ro/publicatii/editura/Brosuri/02_1%20Legea_350.pdf

- Lege nr. 16 / 1995 privind protecția topografiilor produselor semiconductoare, republicată¹⁵
- Legea nr. 129/1992 privind protecția desenelor și modelelor, republicată¹⁶
- Regulamentul (UE) nr. 2017/1001 privind marca Uniunii Europene¹⁷
- Regulamentul (UE) nr. 1257/2012 de punere în aplicare a unei cooperări consolidate în domeniul creării unei protecții unitare prin brevet¹⁸
- Regulamentul (CE) nr. 6/2002 privind desenele și modelele industriale comunitare (versiune consolidată)¹⁹
- Legea nr. 255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante²⁰

Acordurile și tratatele internaționale în domeniul proprietății industriale, la care România este parte, și care instituie angajamente pentru țara noastră sunt următoarele:

- Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale, în forma revizuită la Stockholm la 14 iulie 1967, ratificată de România prin Decretul nr.1177 din 28.12.1968²¹

---

¹⁵ Lege nr. 16 / 1995 privind protecția topografiilor produselor semiconductoare, republicată. https://osim.ro/wp-content/uploads/Legislatie/6_95topo.htm

¹⁶ Legea nr. 129/1992 privind protecția desenelor și modelelor, republicată. https://www.osim.ro/publicatii/dmi/dmi_04_03/legea%20nr.129_1992%20privind%20protectia%20dmi.pdf

¹⁷ Regulamentul (UE) nr. 2017/1001 privind marca Uniunii Europene. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32017R1001>

¹⁸ Regulamentul (UE) nr. 2017/1001 privind marca Uniunii Europene. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012R1257&from=HR>

¹⁹ Regulamentul (CE) nr. 6/2002 privind desenele și modelele industriale comunitare (versiune consolidată). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/LSU/?uri=CELEX:32002R0006>

²⁰ Legea nr. 255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante. <https://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/ro/ro/ro020ro.pdf>

²¹ Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale, în forma revizuită la Stockholm la 14 iulie 1967, ratificată de România prin Decretul nr.1177 din 28.12.1968. http://agepi.gov.md/sites/default/files/law/national/paris_0.pdf

- Convenția pentru instituirea Organizației Mondiale de Proprietate Intelectuală semnata la Stockholm, 14 iulie 1967, ratificata de România prin decretul nr.1175 din 28.12.1968²²
- Aranjamentul de la Strasbourg privind clasificarea internațională a brevetelor de invenție din 26 martie 1971, modificat la 28 septembrie 1979 la care România a aderat prin Legea nr.3/1998²³
- Tratatul de cooperare în domeniul brevetelor, adoptat la Conferința diplomatică de la Washington la 19 iunie 1970, ratificat de România prin Decretul nr.81 din 2 martie 1979²⁴
- Tratatul de la Budapesta privind recunoașterea internațională a depozitului de microorganisme in scopul procedurii de brevetare, semnat la 28 aprilie 1977 și modificat la 26 septembrie 1980 la care România a aderat prin Legea nr.75/1999²⁵
- Convenția privind eliberarea brevetului european adoptată la Munchen la 5 octombrie 1973 și Actul de revizuire a acesteia adoptat la Munchen la 29 noiembrie 2000 – la care România a aderat prin Legea nr.611/2002²⁶

---

²² Convenția pentru instituirea Organizației Mondiale de Proprietate Intelectuală semnata la Stockholm, 14 iulie 1967, ratificata de România prin decretul nr.1175 din 28.12.1968. http://agepi.gov.md/sites/default/files/law/national/wipo_0.pdf

²³ Aranjamentul de la Strasbourg privind clasificarea internațională a brevetelor de invenție din 26 martie 1971, modificat la 28 septembrie 1979 la care România a aderat prin Legea nr.3/1998. <https://osim.ro/wp-content/uploads/Legislatie/regulamentlege64.pdf>

²⁴ Tratatul de cooperare în domeniul brevetelor, adoptat la Conferința diplomatică de la Washington la 19 iunie 1970, ratificat de România prin Decretul nr.81 din 2 martie 1979. http://www.cdep.ro/pls/legis/legis_pck.htp_act_text?idt=10764

²⁵ Tratatul de la Budapesta privind recunoașterea internațională a depozitului de microorganisme in scopul procedurii de brevetare, semnat la 28 aprilie 1977 și modificat la 26 septembrie 1980 la care România a aderat prin Legea nr.75/1999. <https://osim.ro/wp-content/uploads/Legislatie/regulamentlege64.pdf>

²⁶ Convenția privind eliberarea brevetului european adoptată la Munchen la 5 octombrie 1973 și Actul de revizuire a acesteia adoptat la Munchen la 29 noiembrie 2000 – la care România a aderat prin Legea nr.611/2002. <https://old.osim.ro/legis/brevet/leg611.html>

- Tratatul de la Singapore privind dreptul mărcilor, 13-31 martie 2006, ratificat de România prin legea nr. 360 /4.12.2007²⁷
- Aranjamentul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor, în forma revizuită la Stockholm la 14 iulie 1967, ratificat de România prin Decretul nr.1176 din 28.12.1968²⁸
- Protocolul referitor la Aranjamentul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor adoptat la Madrid la 27 iunie 1989, ratificat de România prin Legea 5/1998²⁹
- Aranjamentul de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, revizuit la Stockholm la 14 iulie 1967 și la Geneva la 13 mai 1977 și modificat la 2 octombrie 1979, la care România a aderat prin Legea nr.3/1998³⁰
- Aranjamentul de la Viena instituind o clasificare internațională a elementelor figurative ale mărcilor întocmit la Viena la 12 iunie 1973 și modificat la 1 octombrie 1985, la care România a aderat prin Legea nr.3/1998³¹

---

²⁷ Tratatul de la Singapore privind dreptul mărcilor, 13-31 martie 2006, ratificat de România prin legea nr. 360 /4.12.2007. <http://agepi.gov.md/sites/default/files/law/national/singapore.pdf>

²⁸ Aranjamentul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor, în forma revizuită la Stockholm la 14 iulie 1967, ratificat de România prin Decretul nr.1176 din 28.12.1968. <https://osim.ro/wp-content/uploads/2018/02/madrid.pdf>

²⁹ Protocolul referitor la Aranjamentul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor adoptat la Madrid la 27 iunie 1989, ratificat de România prin Legea 5/1998. <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocumentAfis/64876>

³⁰ Aranjamentul de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, revizuit la Stockholm la 14 iulie 1967 și la Geneva la 13 mai 1977 și modificat la 2 octombrie 1979, la care România a aderat prin Legea nr.3/1998. <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocumentAfis/13941>

³¹ Aranjamentul de la Viena instituind o clasificare internațională a elementelor figurative ale mărcilor întocmit la Viena la 12 iunie 1973 și modificat la 1 octombrie 1985, la care România a aderat prin Legea nr.3/1998. <https://www.cyberlaw.ro/legislatie/aranjamentul-de-la-viena-care-instituie-clasificarea-internationala-elementelor-figurative-ale-marcilor-intocmit-la-viena-la-12-iunie-1973-si-modificat-la-1-octombrie-1985/>

- Tratatul privind dreptul mărcilor, adoptat la Geneva la 27 octombrie 1994, la care România a aderat prin Legea nr.4/1998 (inclusiv Regulamentul de implementare al acestuia)³²
- Aranjamentul de la Haga privind depozitul internațional de desene și modele, din 6.XI.1925, cu modificările și completările ulterioare, la care România a aderat prin Legea nr.44/1992³³
- Actul de la Geneva și Aranjamentul de la Haga privind înregistrarea internațională a desenelor și modelelor, adoptat la 2 iulie 1999, ratificat de România prin Legea nr.15/2001³⁴
- Aranjamentul de la Locarno privind clasificarea desenelor și modelelor industriale, semnat la 8 octombrie 1968 și revizuit la 28 septembrie 1979, la care România a aderat prin Legea nr.3/1998³⁵
- Acordul european instituind o asociere între România, pe de o parte și Comunitățile Europene și statele membre ale acestora pe de altă parte semnat la Bruxelles la 1 februarie 1993, ratificat de România prin Legea nr.20/1993³⁶
- Acordul de la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale de Comerț – Anexa 1C. Acordul privind aspectele drepturilor de proprietate intelectuală

---

³² Tratatul privind dreptul mărcilor, adoptat la Geneva la 27 octombrie 1994, la care România a aderat prin Legea nr.4/1998 (inclusiv Regulamentul de implementare al acestuia. https://osim.ro/wp-content/uploads/Publicatii-OSIM/Revista-RRPI/RRPI-2018/RRPI_4-6_2018.pdf

³³ Aranjamentul de la Haga privind depozitul internațional de desene și modele, din 6.XI.1925, cu modificările și completările ulterioare, la care România a aderat prin Legea nr.44/1992. <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/2240>

³⁴ Actul de la Geneva și Aranjamentul de la Haga privind înregistrarea internațională a desenelor și modelelor, adoptat la 2 iulie 1999, ratificat de România prin Legea nr.15/2001. <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/27001>

³⁵ Aranjamentul de la Locarno privind clasificarea desenelor și modelelor industriale, semnat la 8 octombrie 1968 și revizuit la 28 septembrie 1979, la care România a aderat prin Legea nr.3/1998. <https://lege5.ro/Gratuit/ge4tmojy/aranjamentul-de-la-locarno-privind-clasificarea-internationala-a-desenelor-si-modelelor-industriale-semnat-la-8-octombrie-1968-si-revizuit-la-28-septembrie-1979-lege-3-1998?dp=geydombwge4de>

³⁶ Acordul european instituind o asociere între România, pe de o parte și Comunitățile Europene și statele membre ale acestora pe de altă parte semnat la Bruxelles la 1 februarie 1993, ratificat de România prin Legea nr.20/1993. http://www.cdep.ro/pls/legis/legis_pck.ftp_act_text?id=13704

legate de comerț încheiat la Marrakech la 15 aprilie 1994, ratificat de România la 22 decembrie 1994 prin Legea nr.133/1994³⁷

3.2. Analiza strategiilor realizate anterior și a altor documente-cadru în domeniul proprietății industriale

La nivel de strategii anterioare în domeniu se identifică *Strategia națională în domeniul proprietății intelectuale 2003 – 2007*, aprobată prin HG nr. 1424/2003³⁸. Analiza documentului strategic a fost realizată de către OSIM în „Raportul de analiză a documentelor cu caracter de politică publică având impact asupra problematicei proprietății industriale”³⁹ din 2020 și în proiectul de strategie în domeniu pentru perioada 2011 – 2015, rămas la nivel de proiect. Conform raportului amintit, deși „viziunea exprimată în introducere părea inovatoare”⁴⁰, direcțiile de acțiune s-au axat în principal pe îmbunătățirea cadrului legislativ național, ori acesta era deja armonizat cu legislația europeană. În plus, autorii raportului observă faptul că aspectul privind încurajarea și susținerea inovării a fost „*insuficient tratat și analizat*”⁴¹. De asemenea, nu a fost inclusă nicio monitorizare a implementării ori a rezultatelor Strategiei, care să permită evaluarea succesului acesteia pe termen scurt, mediu și lung. În final, *stakeholderii* nu au fost consultați și perspectiva acestora ca beneficiari finali ai Strategiei nu a fost luată în considerare. Se propune ca în viitoarea Strategie aceste aspecte să fie incluse, completând astfel lacunele documentului anterior.

---

³⁷ Acordul de la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale de Comerț – Anexa 1C. Acordul privind aspectele drepturilor de proprietate intelectuală legate de comerț încheiat la Marrakech la 15 aprilie 1994, ratificat de România la 22 decembrie 1994 prin Legea nr.133/1994. <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/4543>

³⁸ Portal Legislativ. „Strategia națională în domeniul proprietății intel. ectuale 2003 – 2007.” (2003) <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/205342>

³⁹ OSIM. Raport/analiză a documentelor cu caracter de politică publică având impact asupra problematicei proprietății industriale. (12.04.2020).

⁴⁰ Ibid. pg. 24

⁴¹ Ibid., pg. 25

Pentru perioada 2011-2015 a fost elaborat un proiect de *Strategie națională în domeniul proprietății intelectuale*, care nu a ajuns însă să fie aprobat și asumat. Prezentând o descriere detaliată a situației sistemului de proprietate intelectuală în România la nivelul anului 2010, proiectul cuprinde ambele ramuri, atât proprietatea industrială, cât și dreptul de autor și drepturile conexe. Proiectul de strategie a urmărit două obiective strategice majore, suplimentare celor prevăzute în strategia precedentă, și anume:

- Promovarea inovării în rândul IMM-lor și creșterea vizibilității rezultatelor cercetării pentru o dezvoltare economică sustenabilă, și
- Informarea continuă, promovarea, instruirea și educația în domeniul proprietății intelectuale.

Cele două strategii naționale convergente domeniului proprietății intelectuale sunt Strategia Națională pentru Competitivitate 2015 – 2020 (SNC)⁴², aprobată prin HG nr. 775/2015 și Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014 – 2020 (SNCDI)⁴³, aprobată prin HG nr. 929/2014. Ambele se axează pe o *România inovativă*, care să ajungă să fie plasată în primele 10 economii la nivel european.

Viziunea SNC este centrată pe dezvoltarea unui ecosistem competitiv de afaceri, bazat pe un mediu de reglementare stabil, axat pe antreprenoriat, inovare și creativitate. SNCDI reflectă schimbarea premiselor creșterii economice de la economia industrială la cea bazată pe cunoaștere. Pentru realizarea acestor viziuni strategice au fost identificate prioritățile și obiectivele corespunzătoare, precum și principalele acțiuni ce trebuie întreprinse. În mod coordonat, cele două Strategii naționale identifică 10 sectoare economice prioritare, cu potențial de specializare inteligentă către care se vor orienta resurse umane și financiare pentru dezvoltarea (prin cercetare – inovare) și creșterea competitivității acestora.

---

⁴² Fonduri Structurale.ro "Strategia Națională pentru Competitivitate 2015 – 2020". (2015). <https://www.fonduri-structurale.ro/descarca-document/319>

⁴³ Edu.ro. "Strategia Națională de Cercetare, dezvoltare și inovare, 2014-2020." (2014). https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Minister/2016/strategii/strategia-cdi-2020_-proiect-hg.pdf

Conform politicilor asumate de către SNDCI:

„Cercetarea, dezvoltarea și inovarea sunt catalizatori - elemente cheie pentru economie, indiferent de sector, determinante pentru succesul sau eșecul în afaceri. Un stat responsabil încurajează cercetarea și inovația prin crearea unui cadru predictibil, care să atragă nu doar investiții, ci și inteligențe și talente în institutele de cercetare și universități, precum și în sectorul privat. Stimularea cercetării pentru eco-inovare și tehnologii curate este esențială pentru a produce tehnologii competitive adaptate la provocările de mediu și schimbări climatice cu care și România se confruntă din ce în ce mai pregnant. Pentru stimularea cercetării și dezvoltării, măsurile strategice prevăd concentrarea și prioritizarea domeniilor și proiectelor CD&I, asigurarea unei finanțări suficiente, stabile și predictibile, crearea unui mediu stimulativ pentru inovare și inițiative ale operatorilor privați și pentru comercializarea rezultatelor cercetării.”⁴⁴

Prin urmare, provocările cheie vizate atât de SNC, cât și de SNCDI constituie premisele necesare dezvoltării economico-sociale a României în următoarea perioadă, și anume:

- **Antreprenoriatul** (crearea unui mediu propice, care stimulează antreprenoriatul);
- **Creativitatea** (dezvoltarea unei culturi antreprenoriale);
- **Inovarea** (cererea și oferta de produse ale cercetării, masa critică de cercetători și firme inovative).

Printre măsurile de transformare a sistemului național de cercetare – dezvoltare - inovare într-un sistem național de inovare funcțional, eficient, cu performanțe și impact la nivelul mediei europene se numără:

- Stimularea unui comportament de tip antreprenorial în instituțiile de cercetare din România,

---

⁴⁴ Ministerul Economiei. Document de lucru: "România competitivă: un proiect pentru dezvoltarea economică sustenabilă." (2016). http://www.economie.gov.ro/images/proiecte/Romania%20competitiva/CERCETARE_INOVARE_DEZVOLTARE.pdf

- Sprijinirea cercetării de firmă, dar și a proiectelor colaborative desfășurate de companii comerciale împreună cu instituții de cercetare,
- Stimularea exploatării comerciale a invențiilor și a altor rezultate științifice, în special de către persoane juridice române.

La capitolul *Gestiunea proprietății intelectuale*, SNCDI prevede (la nivelul anului 2014) că România continuă să se afle sub media europeană în ceea ce privește indicatorii de proprietate intelectuală. Cadrul legal al proprietății intelectuale, alături de programele de educare a cercetătorilor și de susținere a serviciilor-suport constituie punctele principale de intervenție ale Strategiei.

În același timp, SNC vorbește despre valorificarea creativă și inovativă a potențialului regional, dar și de rolul de bază pe care îl are dezvoltarea capacităților de cercetare – dezvoltare – inovare ale întreprinderilor în creșterea competitivității regionale. Este de menționat aici obiectivul ambițios asumat de România în contextul Strategiei Europa 2020, și anume apropierea de 1% din PIB investiții private în cercetare – dezvoltare în anul 2020.

Măsurile și programele de sprijin a infrastructurii de cercetare – dezvoltare în perioada 2015-2020, precum și proiectele de sprijinire a antreprenoriatului, derulate în scopul celor două strategii au constituit premise importante pentru înregistrarea și exploatarea drepturilor de proprietate industrială din această perioadă.

În 2018, în cadrul proiectului SIPOCA 7, a fost elaborat Documentul de Politică Industrială a României (DPI), care reflectă preocupările Guvernului României referitoare la revitalizarea, consolidarea și diversificarea bazei industriale din România, prin îmbunătățirea capacității de inovare la nivelul întreprinderilor, prin utilizarea eficientă a resurselor naturale disponibile și prin specializarea inteligentă, inclusiv prin realizarea de produse industriale cu valoare adăugată mare. În ceea ce privește drepturile de proprietate intelectuală, DPI recomandă consolidarea acestora la nivel internațional, prin creșterea numărului cererilor de brevete de invenție, a mărcilor și a desenelor industriale înregistrate la nivel internațional.

3.3. Analiza cadrului european în domeniul proprietății industriale

La nivelul cadrului european, proprietatea industrială este cuprinsă în legislația armonizată privind proprietatea intelectuală. Urmărind creșterea competitivității industriei europene, consolidarea rezilienței economiei și redresarea acesteia după criza generată de Covid-19, Comisia Europeană este în proces de elaborare a unui Plan de acțiuni privind proprietatea intelectuală, ca element esențial pentru stimularea și promovarea noilor tehnologii. O economie verde și o economie digitală sunt două obiective strategice ale UE care se bazează pe politici eficiente de management a proprietății intelectuale, cu precădere a drepturilor de proprietate industrială (PI), și pe diseminarea acestora în condițiile unei protecții eficiente. Chiar dacă Europa beneficiază de un sistem robust de protecție a proprietății industriale și de un cadru normativ care a evoluat în cadență cu dezvoltarea Pieței Unice, sunt multe de făcut în acest domeniu, pentru a facilita tranziția către economia verde și digitală.

Inițiativa stabilirii unui Plan de acțiuni în domeniul proprietății intelectuale este menționată în cele două comunicări ale Comisei „O nouă strategie industrială pentru Europa”⁴⁵ și „O strategie a IMM-ilor pentru o Europă sustenabilă și digitală”⁴⁶. Planul de acțiuni stabilit va contribui la realizarea priorităților enumerate în Noua Ordine Ecologică (*Green Deal*) și în Agenda Digitală⁴⁷.

Competiția globală tot mai accentuată și dorința UE de a se poziționa ca lider al noilor tehnologii impune adaptarea unor procese tradiționale și implementarea unor măsuri inteligente pentru a ține pasul. Procese rapide de înregistrare și de protecție,

---

⁴⁵ Comisia Europeană. Comunicare. ”Pregătirea întreprinderilor europene pentru viitor: o nouă strategie industrială pentru o Europă verde, digitală și competitivă la nivel mondial. (10.03.2020).

https://ec.europa.eu/romania/news/20200310_strategie_industriala_ro

⁴⁶ Comisia Europeană. Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: O strategie pentru IMM-uri pentru o Europă sustenabilă și digitală.” (10.03.2020)

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6783-2020-INIT/ro/pdf>

⁴⁷ Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale. Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020.

(02.2015) <https://www.comunicatii.gov.ro/agenda-digitala-pentru-romania-2020/>

parteneriate inovative, instrumente potrivite de transfer a noilor tehnologii în piață sunt câteva dintre preocupările Comisiei Europene în acest context.

Ținând cont de provocările și de vulnerabilitățile sistemului european de PI, dar și de competiția globală acerbă și neuniformă, atât instituțiile europene, cât și autoritățile Statelor Membre se confruntă în prezent cu nevoia de a propune noi inițiative legislative și non-legislative pentru întărirea sistemului și pentru eliminarea divergențelor și a fragmentării existente la nivel european. Este nevoie de o abordare europeană **comună** privind rolul proprietății industriale în competiția pentru *leadership*-ul tehnologic. Este nevoie și de un set de măsuri practice care, odată implementate în mod coerent în interiorul sistemelor naționale, ar conduce la un cadru modern și eficace de protecție și de promovare a proprietății intelectuale europene, spre beneficiul general al societății europene.

Pentru atingerea acestui obiectiv, Comisia Europeană analizează măsuri necesare pentru modernizarea sistemului de protecție a proprietății industriale, prin:

- *Consolidarea brevetului european unitar,*
- *Modificarea legislației europene în domeniul desenelor industriale,*
- *Elaborarea unei abordări europene privind inteligența artificială și proprietatea intelectuală,*
- *Întărirea sistemului de protecție a indicațiilor geografice pentru produsele agricole și introducerea unui sistem de protecție europeană a indicațiilor geografice pentru produse non-agricole,*
- *Promovarea creativității / inventivității și absorbției rezultatelor acesteia,*
- *Inițierea unor mecanisme de sprijin financiar pentru încurajarea creativității și inventivității,*
- *Dezvoltarea de instrumente eficace de diseminare a informațiilor spre IMM-uri și organizații de cercetare,*
- *Crearea și utilizarea de platforme care să faciliteze parteneriatele și transferul tehnologic între sectoare,*
- *Consolidarea premiselor pentru utilizarea proprietății intelectuale pentru a obține finanțare,*

- *Promovarea unui sistem eficient de licențiere și diseminare a activelor necorporale protejate prin drepturi de PI,*
- *Lupta împotriva contrafacerii, prin continua monitorizare a aplicării reglementărilor în domeniu, inclusiv în domeniul platformelor online,*
- *Responsabilizarea deținătorilor de programe și platforme online prin aplicarea corespunzătoare a reglementărilor în domeniul serviciilor digitale,*
- *Clarificarea și precizarea modalităților în care titularii drepturilor de PI, consilierii și avocații, oficiile naționale și autoritățile din domeniul urmării respectării drepturilor specifice cooperează și fac schimb de date și informații pentru prevenirea și combaterea încălcărilor proprietății industriale,*
- *Îndrumarea antreprenorilor, titulari de drepturi de PI privind măsurile de prevenție, în special cele aplicabile mediului digital.*

Prin identificarea și implementarea unor măsuri eficiente de genul celor de mai sus, UE își propune să valorifice potențialul inovativ al economiei europene și capacitarea acesteia în stabilirea standardelor tehnologice la nivel global.

3.4. Cadrul instituțional privind drepturile de proprietate industrială în România

Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM) este instituția principală de stat autorizată, din 1907, pentru a asigura protecția proprietății industriale și pentru a reprezenta România în organizațiile și acordurile internaționale și regionale de specialitate din care este parte țara. În prezent își desfășoară activitatea în subordinea Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri și în baza HG nr. 573/1998 actualizată în 2020 prin HG nr. 272/2020), cu modificările și completările ulterioare.⁴⁸

Conform informațiilor de pe site-ul propriu, OSIM are următoarele atribuții principale:

- „1. înregistrează și examinează cererile din domeniul proprietății industriale, eliberează titluri de protecție care conferă titularilor lor drepturi exclusive pe teritoriul României;*
- 2. este depozitarul registrelor naționale ale cererilor depuse și al registrelor naționale ale titlurilor de protecție acordate pentru invenții, mărci, indicații geografice, desene și modele, topografii de produse semiconductoare, modele de utilitate și certificate suplimentare de protecție;*
- 3. editează și publică Buletinul Oficial de Proprietate Industrială al României;*
- 4. editează și publică fasciculele brevetelor de invenție;*
- 5. administrează și conservă Colecția națională de proprietate industrială, întreține și dezvoltă baza de date informatizată în domeniul său de activitate, inclusiv prin schimburi internaționale;*
- 6. atestă consilierii în domeniul proprietății industriale și ține evidența acestora în registrul național al cărui depozitar este;*
- 7. acordă, la cerere, consultanță de specialitate în domeniul proprietății industriale și organizează cursuri de instruire, seminarii și simpozioane în domeniu;*

⁴⁸ OSIM. *Protecția Proprietății Industriale în România. (2003)*

https://osim.ro/publicatii/editura/Brosuri/05_2%20Protectia%20proprietatii%20industriale%20in%20romania.pdf

8. asigură armonizarea cadrului legislativ național cu reglementările internaționale și europene în domeniul protecției proprietății industriale;

9. inițiază, negociază și participă, în condițiile legii, la încheierea de convenții, acorduri, protocoale și alte înțelegeri interne și internaționale în domeniul protecției proprietății industriale;

10. participă și implementează prin specialiștii Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci proiecte europene și regionale în domeniul proprietății industriale, finanțate parțial sau integral de către organisme cu care oficiul dezvoltă relații de cooperare.”⁴⁹

Conform statisticilor primite din partea OSIM, Oficiul dispune de infrastructura și resursele necesare pentru a-și realiza atribuțiile. Numărul angajaților a înregistrat o ușoară oscilație descrescătoare în ultimii cinci ani – cu o medie de 225 de salariați din 243 de posturi prevăzute în organigramă și cu o pondere constantă de 30% a personalului care desfășoară activități de bază în procesul de acordare a titlurilor de protecție - **examinatorii**. Având un buget excedentar în fiecare din ultimii cinci ani, OSIM dispune de resursele financiare necesare investițiilor în aplicațiile electronice și în bazele de date aferente prestării serviciilor în format digital. Din realizările raportate pe site-ul OSIM, în ultimii ani a fost implementat cu succes proiectul *Back Office* – o nouă platformă de gestionare a procedurii de înregistrare a mărcilor, desenelor, modelelor și a fluxurilor de lucru din cadrul instituției.⁵⁰ De asemenea, se are în vedere implementarea aplicației pusă la dispoziție de Organizația Mondială a Proprietății Industriale (OMPI/WIPO⁵¹) pentru administrarea brevetelor, modelelor de utilitate și certificatelor de protecție suplimentară. Suplimentar, tot în cadrul unui proiect dezvoltat cu OMPI a început transmiterea descrierilor brevetelor și modelelor de utilitate în format XML și au fost dezvoltate module educaționale în format *e-learning*.

---

⁴⁹ OSIM. "Atribuții specifice" (2020). <https://osim.ro/despre-osim/atributii-specifice/>

⁵⁰ OSIM. „Proiectele de cooperare între EUIPO și OSIM” (2018). <https://osim.ro/wp-content/uploads/Evenimente/sinaia%202018%20pdf/10Prezentare%20proiecte%20cooperare%20europeana%20Raluca.pdf>. Pg. 4.

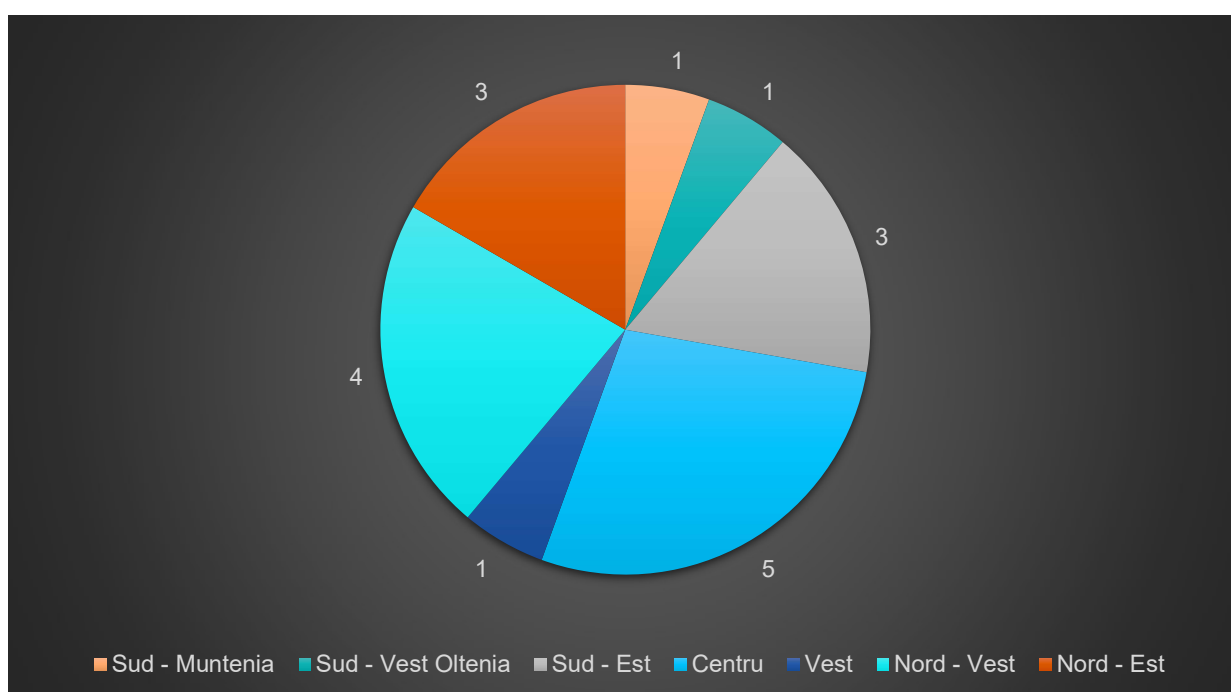
⁵¹ WIPO – World Intellectual Property Organisation (lb. engleză)

3.4.1. Prezență regională OSIM

O rețea de centre regionale de promovare a proprietății industriale este constituită și funcționează în 19 județe ale țării pe baza unor convenții de colaborare încheiate între OSIM și Universități, Camere de Comerț și Industrie sau Asociații profesionale (Figura 1). Prezența teritorială a acestor centre este detaliată pe site-ul OSIM⁵² și este prevăzută în HG nr. 573, din 7 septembrie 1998 (actualizată în 2020 prin HG nr. 272/2020), privind organizarea și funcționarea Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci.

Fig. 1 Repartizarea centrelor CRPII – PATLIB pe zone de dezvoltare economică ale României

Sursa: OSIM

La nivel european aceste centre regionale se reunesc sub numele *Patent Information Centers (PATLIB) Network* care numără în jur de 300 de entități ce aduc o contribuție importantă la sprijinirea inovării în Europa. La nivel regional, aceste centre joacă un rol important în creșterea gradului de conștientizare a comunităților locale asupra proprietății industriale. Din perspectiva creșterii capacităților acestor centre și a

⁵²OSIM. "Centre Regionale – CRPII-PATLIB-România." (2020). <https://osim.ro/centre-regionale/>

dezvoltării mediului economic regional, centrele își pot dezvolta noi servicii adaptate specificului regional, se pot adapta și își pot crește vizibilitatea pentru a deveni centre de excelență în domeniul proprietății intelectuale, identificând instrumente de sprijin și de stimulare a potențialului inovativ din regiune.⁵³

3.4.2. Cadrul instituțional al instituțiilor de control

Legislația națională în domeniul proprietății industriale este armonizată și urmărește în cadență evoluția legislației europene. Articolul 118 din Tratatul de Funcționare al UE prevede că, în contextul instituirii și funcționării pieței interne, Parlamentul și Consiliul stabilesc măsuri pentru crearea dreptului proprietății intelectuale al UE, în vederea asigurării unei protecții uniforme a drepturilor de proprietate intelectuală în UE, precum și pentru înființarea unor sisteme centralizate de autorizare, coordonare și control la nivelul UE. În acest context a fost transpusă și implementată legislația aferentă mărcii europene, precum și cea aferentă brevetului unic european. Și în celelalte domenii modele de utilitate, desene și modele industriale, indicații geografice legislația europeană este transpusă la nivel național. Domeniul protecției noilor soiuri de plante a trecut în competența Ministerului Agriculturii, fiind gestionat de Institutul de Stat pentru Testarea și Înregistrarea Soiurilor.

Cu privire la numărul cauzelor sesizate de încălcări ale protecției prevăzute de Legea nr. 64/1991 (brevete de invenție), Legea nr. 129/1992 (desene și modele industriale) și Legea nr. 84/1998 (mărci și indicații geografice) se poate constata următoarea evoluție:

---

⁵³ "Patent Information Centers (PATLIB)". (2020). <https://www.epo.org/searching-for-patents/helpful-resources/patlib.html>

Tabel 2. Cauze brevete de invenție

CAUZE	2015	2016	2017	2018	2019
Existente din anii precedenți	7	8	6	5	3
Noi intrate	4	1	1	0	2
Trimise în judecată cu rechizitoriu	0	0	0	0	0
Renunțare la urmărire penală	0	0	0	0	0
Clasate	3	2	3	1	2
Soluționate peste 1 an de la sesizare	3	2	3	1	1
Nr. infracțiuni reținute de instanță	0	0	0	0	0
Rămase nesoluționate	6	3	2	2	3
Prejudiciu lei	0	0	0	0	0

Sursa: informații primite în urma solicitărilor de informații de interes public în baza legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații, adresate următoarelor instituții: Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Curtea de Apel, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Cauzele sesizate privind posibila încălcare a unui brevet de invenție, deși în număr foarte mic, nu a fost niciuna trimisă în judecată cu rechizitoriu, astfel încât nu putem vorbi despre vreun brevet încălcat în ultimii 5 ani în România. O situație similară este și la capitolul desene și modele industriale (tabel 3), unde doar 2 infracțiuni au fost reținute de instanță în ultimii 5 ani.

Tabel 3. Desene și modele industriale

CAUZE	2015	2016	2017	2018	2019
Existente din anii precedenți	21	32	40	34	28
Noi intrate	26	24	15	9	20
Trimise în judecată cu rechizitoriu	0	0	0	0	0
Renunțare la urmărire penală	3	2	1	0	1
Clasate	11	13	17	16	8
Soluționate peste 1 an de la sesizare	9	6	16	13	8
Nr. infracțiuni reținute de instanță	1	0	0	1	0
Rămase nesoluționate	21	31	29	22	33
Prejudiciu lei	0	0	0	0	0

Sursa: informații primite în urma solicitărilor de informații de interes public în baza legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații, adresate următoarelor instituții: Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Curtea de Apel, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Problema se pune exact invers în cazul mărcilor (tabel 4), acolo unde a crescut exponențial atât numărul sesizărilor, cât și numărul infracțiunilor reținute de instanță. Trendul crescător al încălcărilor drepturilor la marcă nu este singular în România. El se înscrie în trendul crescător la nivel internațional, acolo unde rețelele transnaționale de contrafaceri s-au dezvoltat în ultima perioadă. Acest lucru presupune resurse mai multe alocate în zona poliției de frontieră și a autorităților vamale pentru desfășurarea

controalelor la intrarea în țară. Resurse limitate pot fi identificate în acest sens și la nivelul poliției și a parchetelor din țară ținând cont de numărul foarte mare a cauzelor rămase nesoluționate

Tabel 4. Mărci și indicații geografice

CAUZE	2015	2016	2017	2018	2019
Existente din anii precedenți	1483	1737	2139	2068	2437
Noi intrate	1450	1537	1085	2093	2563
Trimise în judecată cu rechizitoriu	43	42	89	86	71
Renunțare la urmărire penală	330	335	351	431	467
Clasate	552	515	498	488	518
Soluționate peste 1 an de la sesizare	494	500	669	728	678
Nr. infracțiuni reținute de instanță	75	70	127	109	97
Rămase nesoluționate	1605	2009	1944	2308	3159
Prejudiciu lei	787.567	921.443	1.466.187	4.855.513	1.864.615

Sursa: informații primite în urma solicitărilor de informații de interes public în baza legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații, adresate următoarelor instituții: Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Curtea de Apel, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

3.5. Categoriile de părți interesate în domeniul proprietății industriale

Categoriile de *stakeholders*⁵⁴ implicați în domeniul proprietății industriale sunt, pe de o parte furnizori de servicii în domeniul proprietății industriale, respectiv, autoritățile publice care oferă cadrul de desfășurare, emit titluri de proprietate industrială și reglementează/urmăresc respectarea dreptului de proprietate industrială și anchetează încălcările de drepturi; pe de cealaltă parte regăsim clienți care consumă servicii în acest domeniu, respectiv înregistrarea de titluri de proprietate industrială din mediul universitar, mediul cercetare și inovare, mediul privat, inventatori privați. Interacțiunile dintre toate părțile interesate private și instituțiile publice. Aceste categorii vor fi definite mai detaliat după cum urmează.

3.5.1. Mediul universitar

Categoria mediului universitar are implicații la nivelul domeniului proprietății industriale, atât prin componenta educațională de cadre didactice, care au ca scop asigurarea unei educații/formări în acest domeniu pentru viitoarea generație de inventatori, antreprenori, juriști, avocați, cât și prin componenta reprezentată de centrele de cercetare din cadrul universităților. Acestea din urmă reprezintă un potențial nucleu de inovare și locul unde viitorii cercetători/inventatori pot face trecerea de la cadrul teoretic și experimental la aplicare.

Un program de promovare a instruirii, educației și cercetării în domeniul proprietății industriale ar trebui să ia în considerare, atât resursa umană implicată în implementarea procesului de promovare, cât și selectarea unui curriculum al proprietății industriale/intelectuale, astfel încât o gamă largă de studenți să poată beneficia de instruire și de educație în domeniu, aici fiind incluși studenții de afaceri, drept, arte plastice, inginerie, tehnologie, știință și jurnalism (enumerarea nefiind exhaustivă). În prezent, în majoritatea universităților din țările în curs de dezvoltare aproape toate programele de afaceri includ o privire de ansamblu asupra elementelor de bază ale proprietății intelectuale. În același timp, programele de licență de drept de

⁵⁴ Părți interesate (lb. engleză)

bază oferă cursuri de proprietate intelectuală, în timp ce programele specializate postuniversitare oferă, de obicei, o cunoaștere mai cuprinzătoare și specializată a teoriei și practicii dreptului de proprietate intelectuală. Din punctul de vedere al cadrelor didactice, în funcție de capacitatea facultăților și de necesitate, o facultate are profesori în domeniul proprietății intelectuale cu normă întreagă sau nu. Conform datelor INS disponibile online,⁵⁵ în România, în prezent există 102 centre/departamente de cercetare – inovare dezvoltate în cadrul universităților din toată țara. Într-o țară în curs de dezvoltare, aceasta reprezintă o provocare majoră - una care poate fi depășită doar pe termen mediu și lung prin programe postuniversitare consacrate proprietății intelectuale. Pe termen scurt, poate fi o opțiune utilizarea profesioniștilor în domeniul PI (avocați PI, examinatori PI și manageri de transfer de tehnologie). Elaborarea de materiale didactice care să prezinte studii de caz locale și exemple din țările vecine, luând astfel în considerare cultura locală, aspirațiile de dezvoltare și dezvoltarea economică este necesară.

Din perspectiva interviurilor desfășurate în cadrul cercetării, în cadrul centrelor de cercetare din universități, se observă tendința de a breveta doar prin impulsul avansării în grad în mediul academic. Acest fapt concură la înregistrarea de brevete fără potențial de finalizare printr-un produs competitiv. Conform datelor puse la dispoziția populației de INS prin Anuarul Statistic 2019, în România în perioada 2015 – 2018 situația persoanelor angajate în activități din domeniul cercetării și dezvoltării se prezintă astfel conform datelor din Tabelul 5 astfel:

---

⁵⁵ <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Tabel 5. Situația persoanelor angajate în activități din domeniul cercetării și dezvoltării 2015-2018

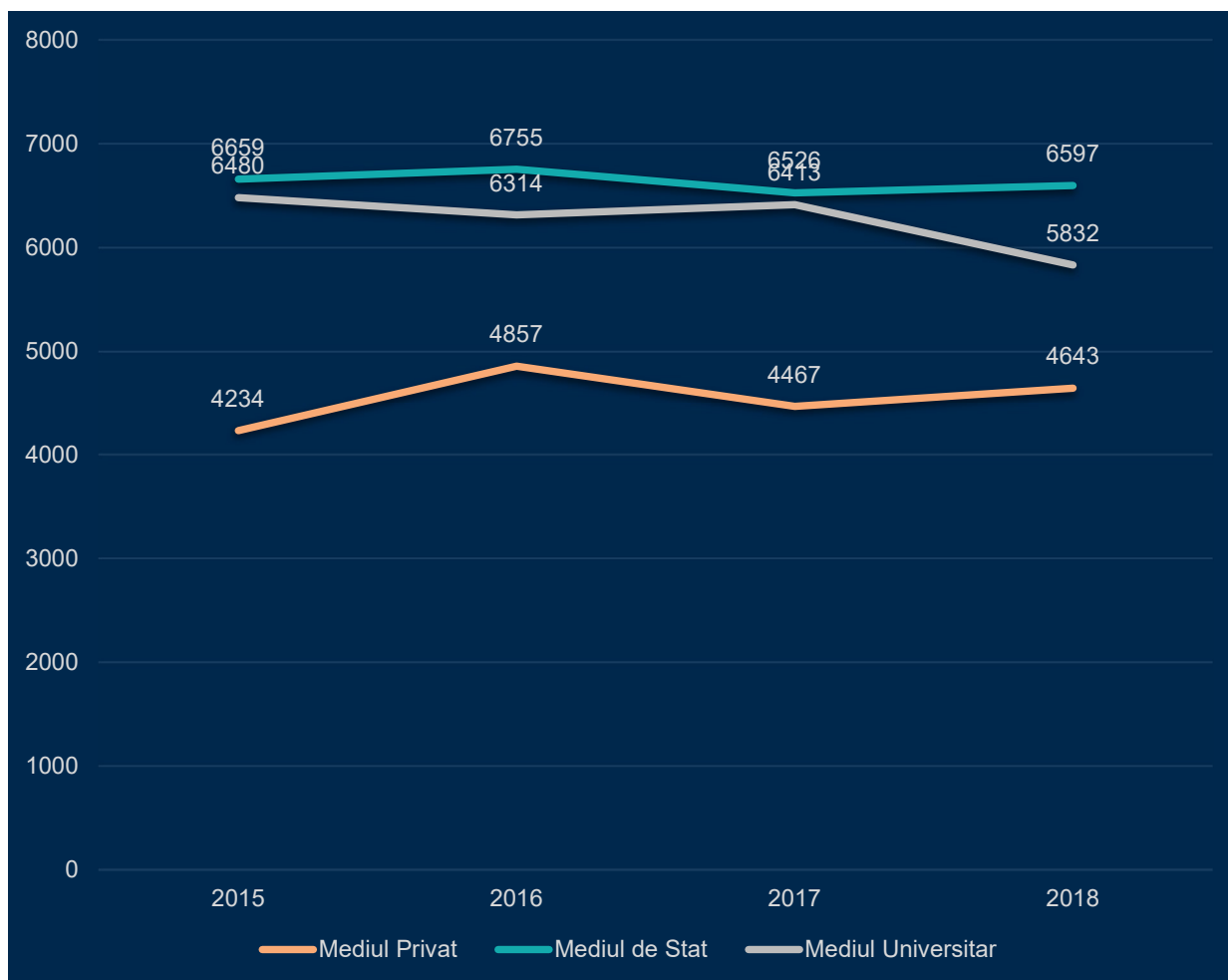
NR. SALARIAȚI DIN ACTIVITATEA DE CERCETARE – DEZVOLTARE				
Sector	2015	2016	2017	2018
Sectorul privat	10128	10785	11525	12081
Cercetători	4234	4857	4467	4643
Tehnicienii și asimilați	2349	2513	2735	3524
Alte categorii de salariați	3545	3415	4323	3914
Sectorul guvernamental	12080	12663	12500	11986
Cercetători	6659	6755	6526	6597
Tehnicienii și asimilați	1892	1991	1899	1685
Alte categorii de salariați	3529	3917	4075	3704
Sectorul învățământ superior	9008	8627	8416	7695
Cercetători	6480	6314	6413	5832
Tehnicienii și asimilați	1075	927	831	596
Alte categorii de salariați	1453	1386	1172	1267

Sursa: Institutul Național de Statistică ⁵⁶

⁵⁶ https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/anuarul_statistic_al_romaniei_carte_ro_1.pdf

Fig. 2 - Evoluția numărului de angajați din activitatea de cercetare - în perioada 2015 - 2018

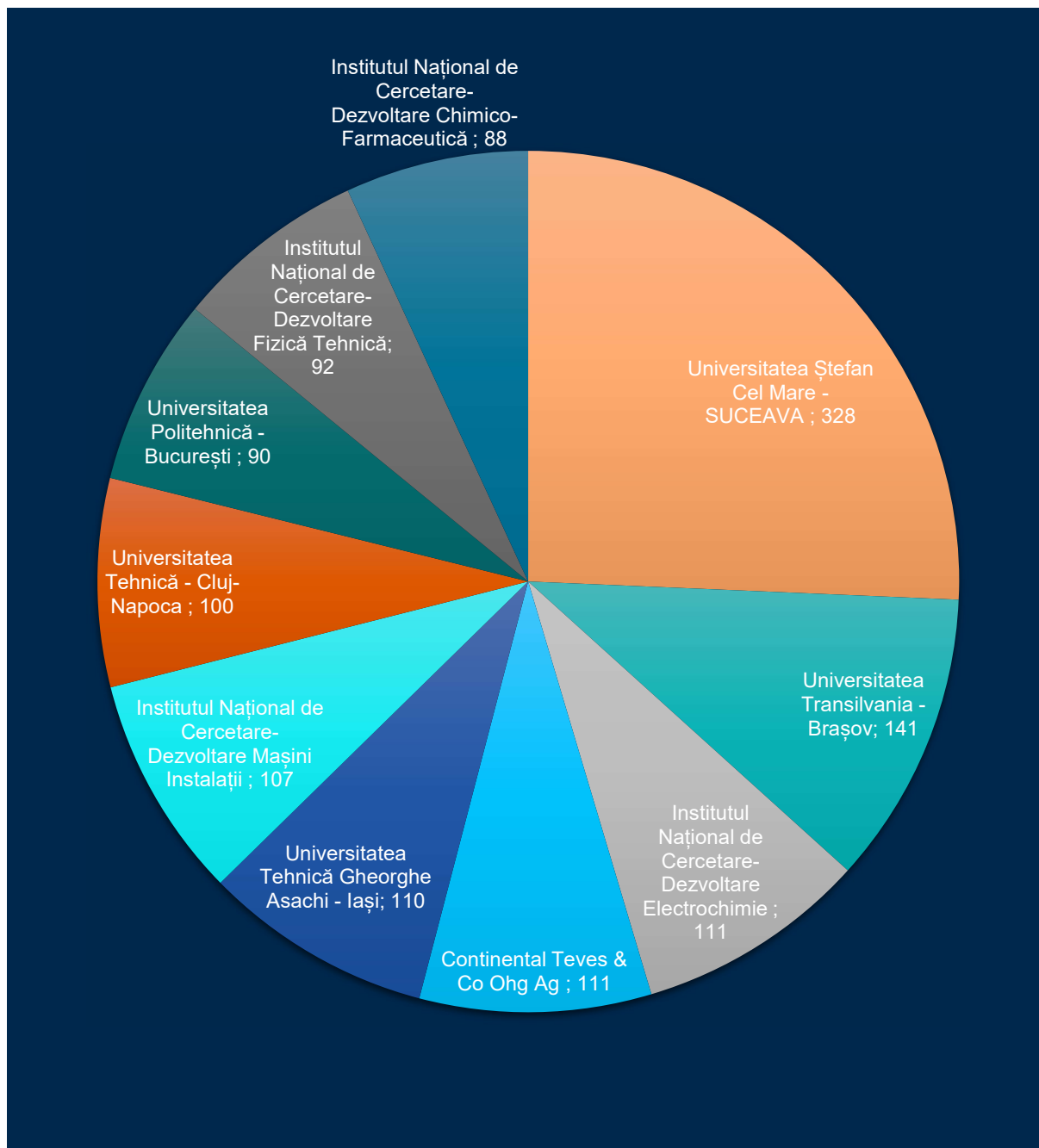

Sursa: Institutul Național de Statistică ⁵⁷

După cum se poate observa din Figura 2 de mai sus, în perioada 2015 – 2018 a existat o fluctuație a numărului de angajați din domeniul cercetării, în special în mediul universitar, unde a avut loc o scădere destul de mare în anul 2018. În mediul public, perioada analizată nu relevă schimbări mari din acest punct de vedere. Pe de altă parte, în mediul privat se observă o revenire a numărului de angajați în cercetare. În aceeași perioadă, atât în mediul privat, în cel universitar, cât și în cel de stat nu au existat fluctuații considerabile în structura categoriilor de angajați, respectiv, cercetători, tehnicieni și alte categorii.

⁵⁷ https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/anuarul_statistic_al_romaniei_carte_ro_1.pdf

Fig. 3 - Situația brevetelor emise pentru institutele de cercetare după numărul de brevete înregistrate în perioada 2005 - 2014

Sursa: Institutul Național de Statistică ⁵⁸

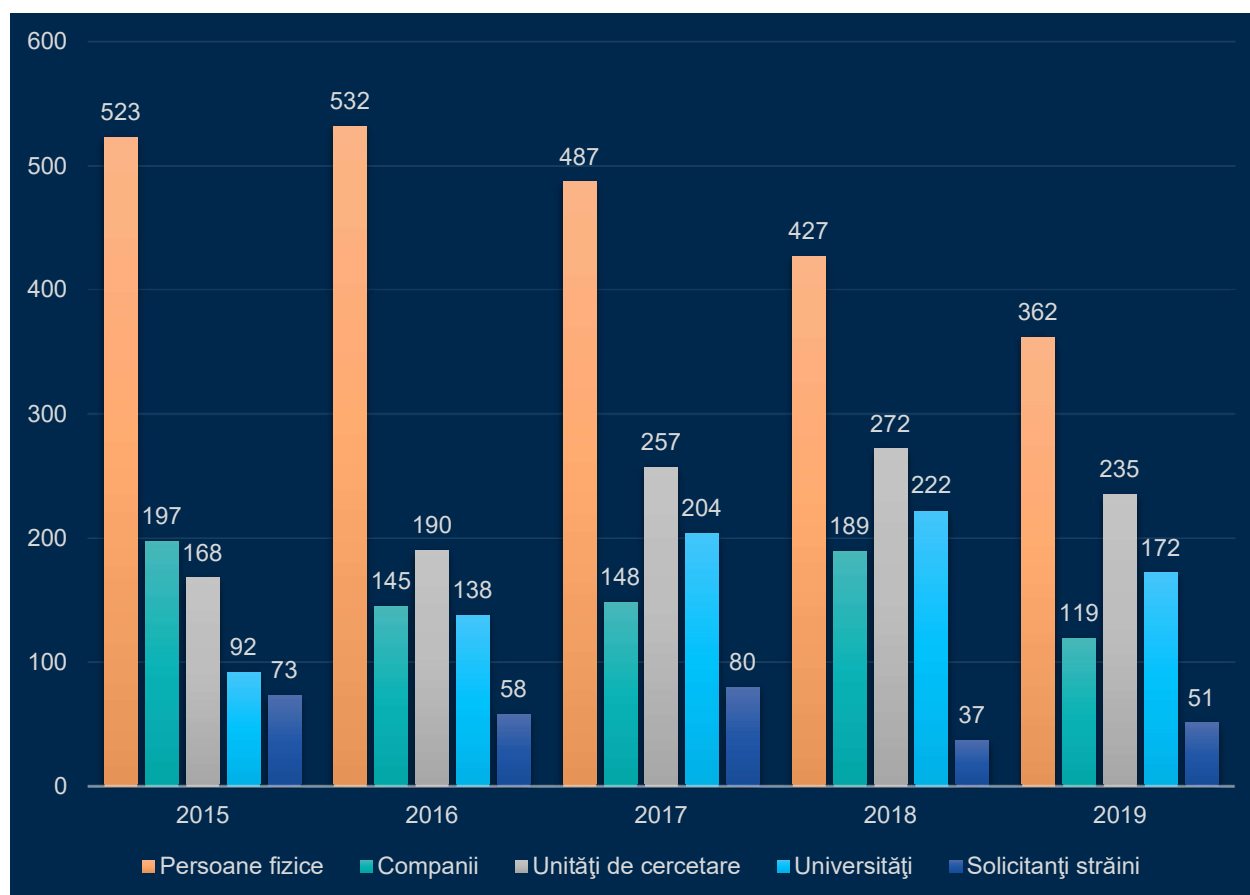
În Figura 3 de mai sus se observă o repartizare relativ omogenă a numărului de titluri obținute de centrele de cercetare din cadrul universităților – naționale și private și de

⁵⁸ https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/anuarul_statistic_al_romaniei_carte_ro_1.pdf

institutele de cercetare. Centrele de cercetări de pe lângă universități sunt un jucător important în domeniul proprietății industriale în România, responsabil pentru o mare parte din cererile înregistrate anual în România. Dezavantajul inițiativelor ce au acest punct de origine este ușoara inadaptare a centrelor către identificarea nevoilor existente în piață și refuzul de a cerceta în scopul satisfacerii unei nevoi existente. Observăm lipsa orientării către concepte ce țin de antreprenoriat și de dezvoltarea de invenții/brevete și produse cu potențial de monetizare.

3.5.2. Inventatori – persoane fizice

Această categorie reprezintă tipologia care a devenit faimoasă în perioada de dinainte de anii 1990 și care încă persistă în psihologia maselor. Înainte de anii 1990, brevetarea intra în sarcina de serviciu și contribuia la creșterea randamentului proceselor de producție dar în același timp se constituia și într-un titlu de glorie, de „*wall of fame*”. În continuare, unghiul de abordare a acestui subiect nu s-a schimbat foarte mult, deși există unele îmbunătățiri, ce pot fi observate în special la noile generații de inventatori, ce au avut ocazia să se formeze într-un mediu unde exista o formă incipientă de competitivitate, de orientare către nevoia de piață, unde oferta urmează cererea, astfel încât să putem inova acolo unde este nevoie. Este însă nevoie de educație în continuare pentru a nu pierde avansul care a fost dobândit. Există paradigma conform căreia în România se brevetează majoritar de către persoane fizice, acest fapt fiind o consecință a brevetării pentru glorie preluată din vremea de dinainte de 1989. Însă perspectiva mai aproape de realitatea economică nu este atât legată de numărul mare de înregistrări în nume propriu, cât dimensiunea redusă a inițiativei din mediul privat, ce ar trebui să depășească covârșitor inițiativa persoanelor fizice. Conform informațiilor din Figura 4, persoanele fizice sunt categoria de *stakeholder* care depune, în mod constant, cele mai multe cereri de înregistrare de brevete, apogeul fiind atins în 2016 cu 532 de cereri. La nivelul anului 2019, numărul cererilor este în scădere - 362 de persoane fizice au depus un brevet – dar tot este cel mai mare număr pe stakeholder - față de doar 119 de solicitări din partea companiilor și 172 din partea universităților.

Fig.4 - Cereri de înregistrare de brevete în funcție de tipul de solicitant

Sursa: Date Institutul Național de Statistică⁵⁹

În același timp, această categorie de inovatori este prețioasă pentru o țară, nu trebuie descurajată, dimpotrivă. În România există câteva exemple de incubatoare de idei și tehnologice, dezvoltate pe lângă institute naționale, cum ar fi Institutul Național de Mașini Agricole, incubatoare/ centre tehnologice ce oferă infrastructura necesară pentru efectuarea pasului necesar de la brevetare la prototipare și, mai departe, la dezvoltarea de produs și legăturile necesare cu mediul de afaceri. Aceste centre există în România și își desfășoară activitatea dar trebuie stimulate pentru a fi cât mai performante. Inițiativa persoanelor fizice are nevoie de un sprijin și îndrumare astfel încât să poată inova produse care pot fi monetizate.

⁵⁹ INSEE. Anuarul Statistic al României 2019

https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/anuarul_statistic_al_romaniei_carte_ro_1.pdf

3.5.3. Consilieri în proprietate industrială

Categoria consilierilor în proprietate industrială este reprezentată de consilierii independenți și de cei care lucrează într-o companie de proprietate industrială, făcând parte dintr-o echipă de consilieri ce pot susține efortul necesar pentru servicii complexe și cu valoare adăugată semnificativă sau volumul mare de resurse necesare susținerii unor clienți mari.

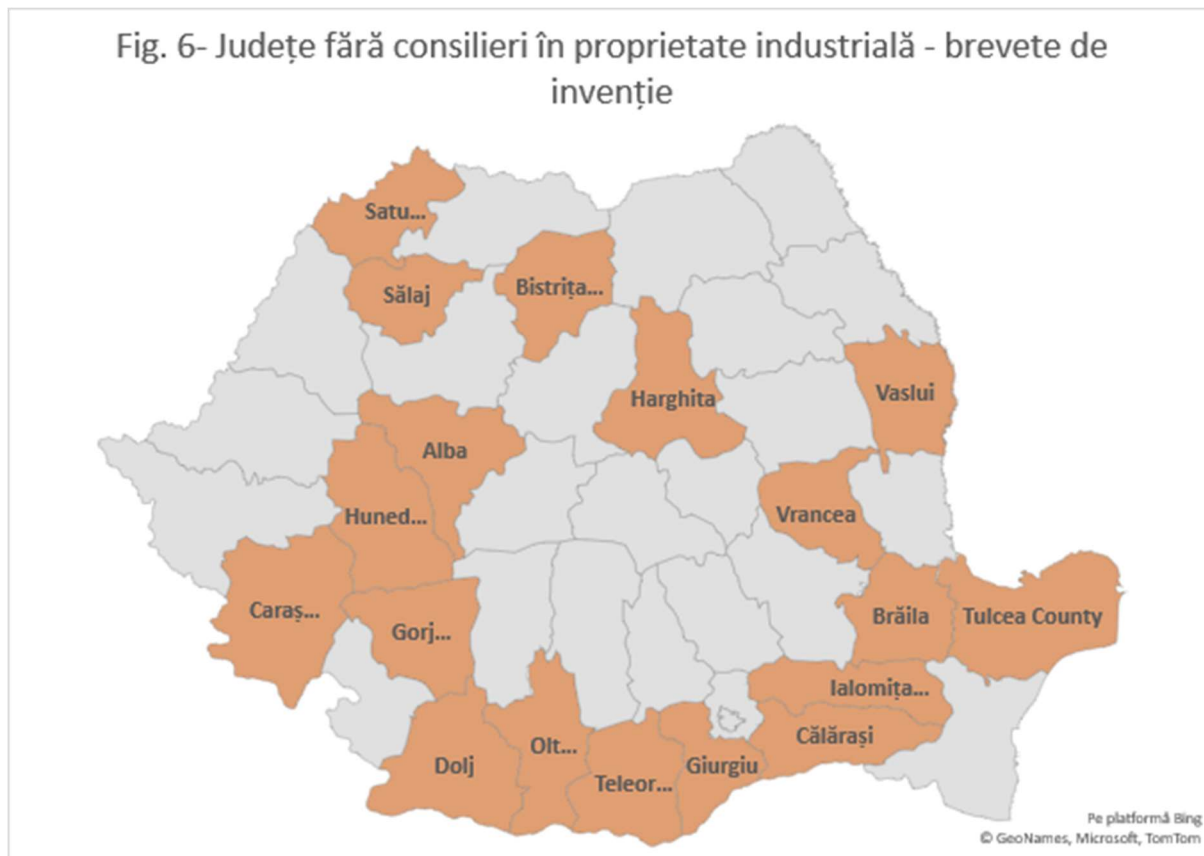
Consilierii în proprietate industrială din România sunt reprezentați de Camera Națională a Consilierilor în Proprietate Industrială care are rol de promovare a drepturilor și intereselor membrilor săi și se asigură de respectarea de către consilieri a obligațiilor ce le revin, asigură dreptul de exercitare a profesiei de consilier în proprietate industrială, în condițiile legii și ia măsuri împotriva exercitării ilegale a acestui drept, elaborează, adoptă și supraveghează aplicarea Statutului Camerei și a Codului deontologiei profesionale și se asigură de punerea lui în aplicare de către consilieri, contribuie la perfecționarea pregătirii profesionale a membrilor săi în domeniul proprietății industriale, colaborează cu OSIM privind profesia de consilier în PI și, în special, privind organizarea cursurilor și examenului de atestare a consilierilor și colaborează cu OSIM în elaborarea și diseminarea legislației specifice privind proprietatea industrială și profesia de consilier în PI.

Percepția conturată cu privire la corpul consilierilor în proprietate industrială în România este că ei se adresează mai degrabă companiilor, întrucât persoanele fizice sunt mai degrabă descurajate de costurile mari. Pe de altă parte, există și părerea conform căreia consilierii în România ar putea presta servicii cu o valoare adăugată mai mare, justificând astfel costurile ridicate. De asemenea, este reclamată o lipsă de implicare a acestora la nivelul evenimentelor ce au loc în țară în domeniu.

După cum se observă din Figura 5, reprezentarea consilierilor în proprietate industrială la nivel național nu este egal distribuită pe teritoriul țării, existând județe (precum Bistrița, Satu-Mare, Harghita sau Vrancea) fără consilieri în proprietate industrială, fie că este vorba de consiliere privind mărcile sau brevete de invenție sau desene. În urma discuțiilor cu părțile interesate s-a constatat că există și din partea acestora un feedback cu privire la resimțirea acestei lipse ceea ce conduce la nevoia de răspândire

a acoperirii consilierilor și în zonele în prezent lipsite de aceste servicii. Această lipsă poate fi acoperită nu numai prin prezența fizică, ci și folosind intensiv digitalizarea.

Fig.5 – Județe fără consilieri în proprietate industrială – brevete de invenție

Sursa: site OSIM⁶⁰

⁶⁰ <https://osim.ro/>

3.5.4. Instituții de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare

Sistemul de cercetare, dezvoltare și inovare (CDI) din România cuprinde 263 organizații CDI publice și circa 600 de întreprinderi. Rețeaua Națională pentru Inovare și Transfer Tehnologic (ReNITT) ⁶¹cuprinde 50 organizații specifice: centre de transfer tehnologic, centre de informații tehnologice, incubatoarele de tehnologie și afaceri, 4 parcuri de știință și tehnologie.

Ca și în cazul universităților și a centrelor de cercetare din cadrul lor, activitatea desfășurată de un institut de cercetare rar produce și comercializează direct unele dintre produsele sale, metoda principală de valorificare a invenției constând în cesionarea sau licențierea acesteia, participarea într-un *start-up* sau înființarea unui *spin-off*. Deținerea unui titlu de proprietate asupra unei invenții ce nu poate fi/nu este valorificată poate deveni contraproductiv, întrucât în realitatea economiei un „portofoliu de brevete” neutilizat sau, mai bine spus, netranspus într-un produs vandabil, portofolii cu care multe universități și centre de cercetare se afișează, sunt o iluzie. Pentru o universitate, la fel ca și pentru un institut de cercetare este important să genereze un număr semnificativ de invenții și să le transfere către industrie.

3.5.5. Mediul privat

Mediul privat reprezintă o resursă extrem de importantă pentru inovare în România, întrucât aici poate exista și potențialul de inovare, cât și potențialul economic și viziunea antreprenorială pentru punerea acestora în practică. Mediul privat însă are nevoie în continuare de mărire a gradului de conștientizare cu privire la avantajele conferite de folosirea acestui tip de proprietate și în aceeași măsură trebuie făcute eforturi pentru reducerea duratei de așteptare până la emiterea titlurilor de proprietate pentru brevete. În prezent, ritmul cu care tehnologia se dezvoltă este unul nemaîntâlnit până acum și este într-o constantă creștere și singura șansă pentru un antreprenor sau pentru o companie pentru a avea succes, este să țină pasul și să

⁶¹ <http://site.roinno.ro/?module=info&id=7>

dezvolte în ritm alert produse noi. Acest deziderat nu poate fi îndeplinit decât dacă de la idee până la produs nu se pierde avantajul competitiv dat de timp.

Mediul bancar poate juca un rol important în încurajarea și susținerea unor inițiative de la nivelul mediului privat în ceea ce privește inovația, prin instrumente de finanțare bazate pe asimilarea portofoliilor de brevete ale companiilor ca active necorporale, evaluarea lor folosind standarde și recunoașterea lor ca garanții. În același timp, Camera de Comerț și Industrie a României (Camera Națională) alături de Camerele de Comerț și Industrie Județene se constituie într-un moderator între decidentul politic și mediul privat, cu rol esențial în elaborarea politicilor publice de susținere a antreprenoriatului și a mediului de afaceri, în scopul stimulării dezvoltării și competitivității companiilor și dinamizării nivelului investițiilor. Camerele de Comerț, unele din ele găzduind chiar centre regionale OSIM, pot reprezenta parteneri ai OSIM în activități de informare, de diseminare și de consultare în teritoriu pentru mediul privat din țară.

3.5.6. Autorități

Autoritățile implicate în urmărirea respectării drepturilor industriale și a apărării acestora respectiv Poliția de Frontieră Română, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Curtea de Apel București și Inspectoratul General al Poliției Române, colaborează îndeaproape cu OSIM, au avut de-a lungul timpului programe de formare în domeniu, pentru o mai bună specializare și pentru eficientizarea activității. Nu este exclus că ar fi folositor să existe în continuare o componentă de formare și de specializare continua la nivel de Poliție de Frontieră și, de asemenea, la nivel de Inspectorat General al Poliției Române.

3.5.7. Concluzii

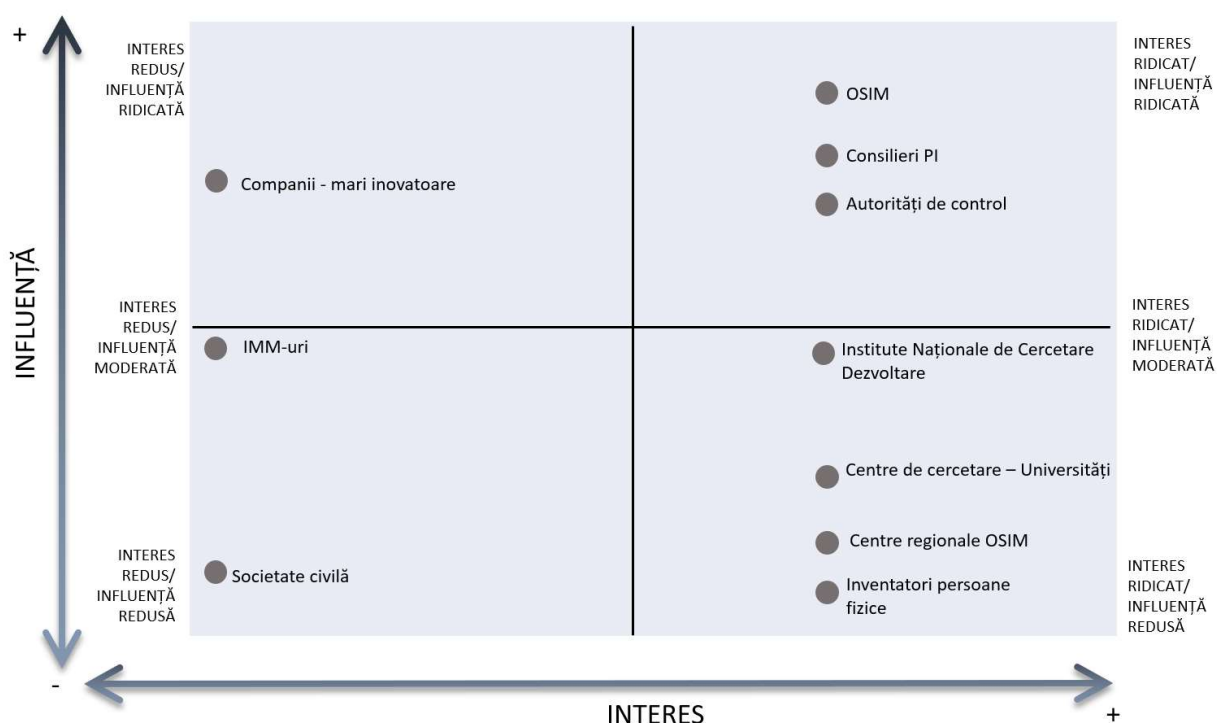

Părțile interesate din domeniul proprietății industriale trebuie analizate din punct de vedere al influenței pe care o pot exercita în acest domeniu, prin natura activității pe care o desfășoară, a puterii de a influența cererea, oferta, prin cadrul de reglementare sau prin activitatea de control a respectării drepturilor de proprietate industrială. După cum se poate observa din Figura 6, printre actorii cei mai influenți în acest domeniu și care au și cel mai mare interes ca acest domeniu să fie performant se numără OSIM,

consilierii în proprietate industrială și autoritățile de control. Rolul lor este deopotrivă să asigure o reglementare cât mai oportună domeniului, să încurajeze prin toate activitățile desfășurate dezvoltarea domeniului și să asigure respectarea drepturilor. La polul diametral opus, caracterizate de un interes redus în momentul de față dar cu o influență ridicată, se află companiile mari inovatoare, care reprezintă potențiali clienți ai OSIM, cu portofolii mari de brevete/mărci.

Fig.6 Analiza părților interesate – influență vs. interes

IMM-urile reprezintă o componentă caracterizată de influență și de interes moderat în momentul de față. Interesul moderat al acestui segment se poate datora lipsei de informare cu privire la avantajele utilizării acestei protecții. Gradul de influență al IMM-urilor este direct proporțional cu volumul de brevete/mărci pe care îl pot aduce în piață, care momentan nu este comparabil cu cel al marilor companii inovatoare.

Societatea civilă este caracterizată în momentul de față, atât de o influență scăzută, cât și de un interes scăzut deopotrivă. Ținând cont de componenta tinerilor din societatea civilă ce reprezintă o resursă esențială pentru dezvoltarea pe termen lung

a acestui domeniu în România, dacă va fi format în acest sens, societatea civilă educată în domeniul proprietății industriale poate deveni un actor cu o influență mult mai semnificativă în viitor.

În ceea ce privește categoria părților interesate cu un interes ridicat dar cu o influență scăzută, aici se încadrează centrele de cercetare din cadrul universităților, institutele naționale de cercetare și inventatorii persoane fizice. Aceste categorii de părți interesate, prin natura activității lor de cercetare – dezvoltare, au un interes ridicat în îmbunătățirea performanțelor domeniului, ceea ce ar conduce și la îmbunătățirea performanțelor lor însă nu se bucură de o putere mare de influență în domeniu.

Pentru a sintetiza, singura cale pentru optimizarea resurselor și pentru maximizarea rezultatelor este o cooperare cât mai strânsă între părțile implicate. Aceștia nu pot fi insule independente întrucât în timp ce o companie nu poate face performanță fără inovare și, în consecință, fără cercetători, nici aceștia din urmă nu pot evolua fără suportul antreprenorial. Cum de altfel, întreaga societate nu poate dezvolta o cultură sănătoasă a conceptului de drept de proprietate industrială fără introducerea încă din școală a acestui concept în educația copiilor și, mai departe, în studiul la facultate.

4. IDENTIFICAREA ȘI ANALIZA PROBLEMEI

Identificarea problemei generale a fost un proces complex în care au fost analizate toate interacțiunile avute cu părțile interesate și tot corpul de studii citit prin prisma următoarei întrebări: de ce este nevoie de o strategie la nivel național în domeniul proprietății industriale? Precum am explicat și în capitolul introductiv, o strategie implică o viziune pentru viitor și un plan cuprinzător de priorități, obiective și rezultate care răspund unei nevoi complexe – are nevoie sistemul de proprietate industrială din România de un astfel de plan? În urma analizei tuturor informațiilor strânse în decursul cercetării, răspunsul este unul pozitiv – România are nevoie de o Strategie de ansamblu în acest domeniu. Situația complexă de cauze pe termen-scurt, mediu și lung și interacțiunea a mai mulți factori au condus la prezentarea unor „simptome” ale problemei în prezent – numărul redus de brevete depuse de către firme și institute de cercetare și poziția de pe ultimul loc în EU Innovation Scoreboard 2020, precum se poate vedea în tabelul 7 de mai jos.

EU Innovation Scoreboard este un scor cu un calcul complex la baza, implicând o paletă mare de factori, oferind astfel, o imagine de ansamblu asupra gradului de performanță al unei țări din punct de vedere al colaborării diferitelor sisteme implicate în creșterea inovării la nivel național. EU Innovation Scoreboard ia în calcul următoarele categorii de indicatori pentru obținerea scorului național:

Tabel 6. Categoriile de indicatori pentru calcularea scorului național EU Innovation Scoreboard

Condiții cadru	
Resurse umane	Noi absolvenți de doctorat
	Populația cu vârste cuprinse între 25 și 34 de ani cu studii superioare
	Formare continuă
Atractivitatea sistemelor de cercetare	Publicații științifice internaționale
	Top 10% cele mai citate publicații
	Doctoranzi străini
Gradul de încurajare a inovării	Rata de penetrare a serviciilor de acces la internet prin bandă largă
	Antreprenoriat bazat pe oportunitate
Investiții	
Finanțe și gradul de sprijin	Cheltuieli de cercetare și dezvoltare în sectorul public
	Cheltuieli de capital de risc
Investițiile ferme	Cheltuieli de cercetare și dezvoltare în mediul privat
	Cheltuieli de inovare fără cercetare și dezvoltare
	Întreprinderi ce oferă instruire pentru dezvoltarea sau actualizarea abilităților TIC ale personalului
Activitățile de inovație	
Dimensiunea inovatorilor	IMM-uri cu inovații de produs sau de proces
	IMM-uri care inovează
	IMM-uri cu inovații de marketing sau organizaționale
Legături între părțile interesate	IMM-uri inovatoare care colaborează cu alții
	Publicații public-private
	Cofinanțarea privată a cheltuielilor publice de cercetare-dezvoltare
Active intelectuale	Cereri de brevet de inovație,
	Cereri pentru mărci înregistrate,

	Cereri de înregistrare de design
Impactul asupra economiei	
Impactului asupra ocupării forței de muncă	Ocuparea forței de muncă în activități intensive în cunoaștere
	Angajarea în întreprinderi cu creștere rapidă din sectoare inovatoare
Impactul vânzărilor	Exporturi de produse cu tehnologie medie și înaltă,
	Exporturi de servicii intensive în cunoaștere,
	Vânzări de inovații de produse noi pe piață și noi pentru firme

Tabel 7. EU Innovation Scoreboard pe țări

ȚARĂ	TIP SISTEM PI	CLASIFICARE PE TIP DE INOVATOR	EU INNOVATION SCORE 2020 ⁶²
Elveția	sistem unitar PI	Innovation Leader	180
Suedia	sistem dual PI	Innovation Leader	153
Finlanda	sistem dual PI	Innovation Leader	152
Danemarca	sistem dual PI	Innovation Leader	146
Olanda	sistem unitar PI	Innovation Leader	139
Coreea de Sud	sistem dual PI	neclasificat	138
Luxembourg	sistem unitar PI	Innovation Leader	137
Belgia	sistem unitar PI	Strong Innovator	132
Marea Britanie	sistem unitar PI	Strong Innovator	131
Germania	sistem dual PI	Strong Innovator	130
Austria	sistem dual PI	Strong Innovator	128
Canada	sistem dual PI	neclasificat	125
Irlanda	sistem dual PI	Strong Innovator	122
Israel	sistem dual PI	Strong Innovator	121
Franta	sistem dual PI	Strong Innovator	114
Australia	sistem dual PI	neclasificat	114
Estonia	sistem dual PI	Strong Innovator	108

⁶² Conform European Innovation Scoreboard 2020

Portugalia	sistem dual PI	Strong Innovator	105
Japonia	sistem dual PI	neclasificat	105
SUA	sistem dual PI	neclasificat	99
Cipru	sistem dual PI	Moderate Innovator	97
China	sistem dual PI	neclasificat	95
Spania	sistem dual PI	Moderate Innovator	93
Republica Ceha	sistem dual PI	Moderate Innovator	92
Slovenia	sistem dual PI	Moderate Innovator	92
Malta	sistem dual PI	Moderate Innovator	91
Italia	sistem dual PI	Moderate Innovator	90
Lituania	sistem dual PI	Moderate Innovator	87
Grecia	sistem dual PI	Moderate Innovator	83
Slovacia	sistem dual PI	Moderate Innovator	72
Ungaria	sistem dual PI	Moderate Innovator	72
Letonia	sistem dual PI	Moderate Innovator	69
Croatia	sistem dual PI	Moderate Innovator	64
Polonia	sistem dual PI	Moderate Innovator	64
Bulgaria	sistem dual PI	Modest Innovator	49
România	sistem dual PI	Modest Innovator	34

Sursa: EU Innovation Scoreboard 2020

Dintre factorii prezentați mai sus, categoria care poate fi direct influențată prin obiectivele viitoarei Strategii Naționale în domeniul proprietății industriale este cea a activelor intelectuale ce iau în considerare diferite forme de drepturi de proprietate intelectuală, incluzând și drepturile de proprietate industrială, generate în procesul de inovare, inclusiv cererile de brevet de invenție, cererile de înregistrare de marcă și de design.⁶³

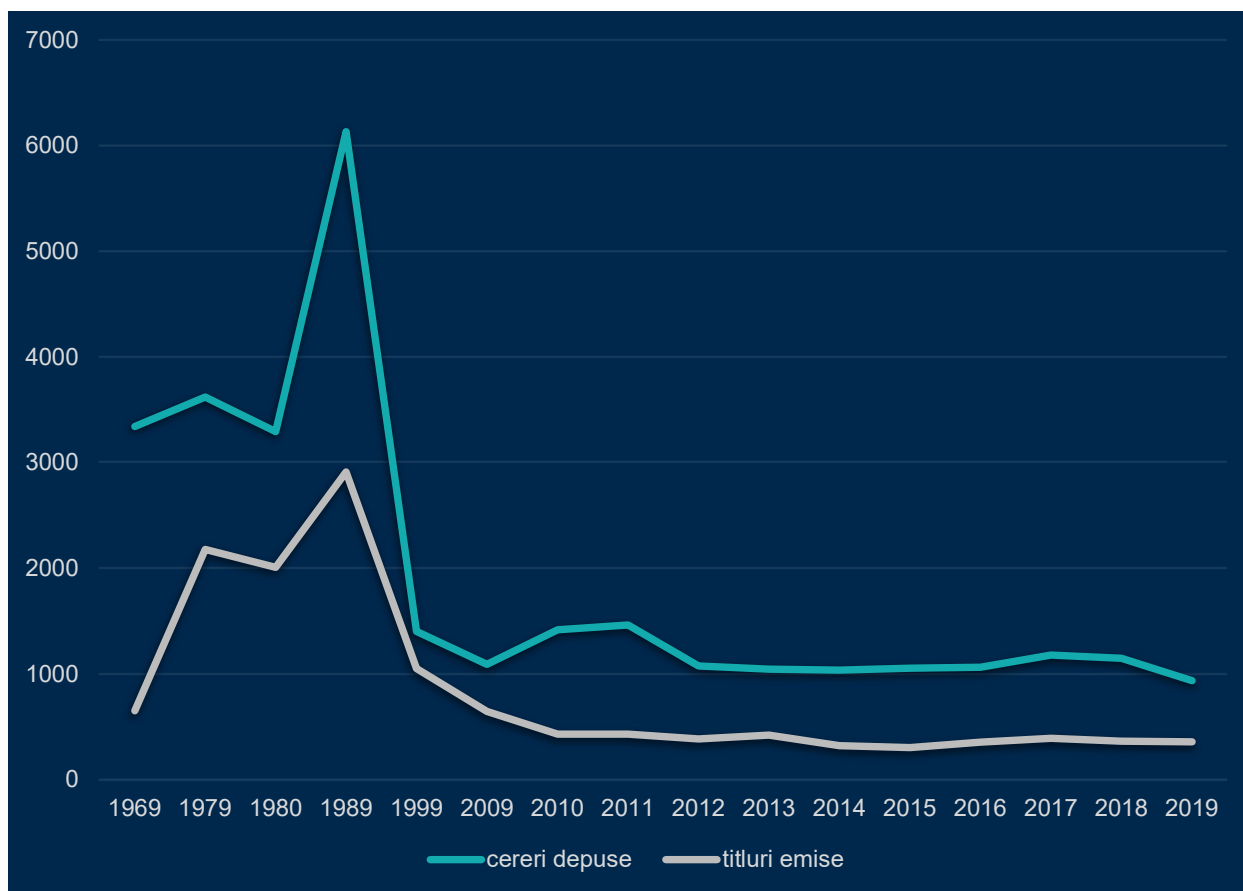
După cum se poate observa din Figura 7, nivelul numărului de cereri de brevet emise și numărului de titluri emise la nivel național a cunoscut o continuă tendință de descreștere în ultimii 50 de ani. Acești doi indicatori ai nivelului inovării naționale, luați în considerare și la nivelul Comisiei Europene pentru calculul EU Innovation Scoreboard alături de alți indicatori ce țin de nivelul inițiativei mediului privat și cel al cercetării, au cunoscut nivelul maxim, în ultimii 50 de ani, în jurul anilor 1990 urmat apoi de o revenire foarte slabă comparativ cu valorile atinse anterior dar care a marcat schimbarea trendului în scădere pentru o scurtă perioadă de timp. În perioada 2012 – 2016 a urmat o perioadă constantă, ani în care numărul de cereri înregistrate a fost relativ constant, în timp ce numărul de titluri emise a continuat să fie fluctuant relativ la numărul de cereri depuse. Începând cu anul 2016 se constată din nou o ușoară tendință de creștere a numărului de cereri depuse, însă la nivelul anului 2019 trendul redevine descrescător.

---

⁶³ EU INNOVATION SCOREBOARD https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/innovation/scoreboards_en

Fig. 7 Evoluția numărului de cereri de brevet depuse în România în ultimii 50 de ani

Sursa: INS

În urma analizei legislației și a Strategiilor anterioare în domeniu, cercetării calitative și cantitative, consultarea părților direct interesate, și analizarea contextului prezent al situației proprietății industriale în țară, următoarea problemă a fost identificată.

Principala problemă a proprietății industriale⁶⁴ o reprezintă gradul redus de valorificare a inovării⁶⁵ la nivel național și capacitatea limitată de cuplare a acesteia cu mediul de afaceri corelat cu nevoia de conștientizare a importanței proprietății industriale la nivelul societății civile. Acestei probleme îi poate fi atribuită situația scorului mic din

⁶⁴ domeniu ce face parte din politicile industriale

⁶⁵ Prin **inovare** înțelegem semnificația lato sensu a termenului și anume soluții tehnice noi, mărci noi, desene și modele industriale noi, circuite și topografii noi etc.

cadrul EU Innovation Scoreboard și faptul că organizații private mari care desfășoară în România cercetare aplicată aleg să-și înregistreze soluțiile inovative la alte oficii naționale, nu la OSIM, chiar dacă urmăresc protecție comunitară, ori faptul că o bună parte din profesori universitari sau inventatori persoane fizice înregistrează invenții care nu generează niciun ecou în piață, niciun interes de exploatare comercială reprezintă semnale importante pentru analiza sistemului. Acestea, alături de datele statistice prezentate în analiză, conduc la concluzia unei slabe monetizări a proprietății industriale în România

În acest context, potențialul inovativ și creativ din România întârzie să producă efectul dorit în creșterea competitivității economiei naționale.

Problema a reieșit de pe urma consultărilor cu părțile interesate, analiza indicatorilor tehnici din EU Innovation Scoreboard, analiza fostelor Strategii și documente aferente, și analiza statistică a datelor puse la dispoziție de către Institutul Național de Statistică, OSIM, universitățile din țară, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, curți de apel și magistraturi.

Suplimentar descrierii contextului existent și input-ului din partea utilizatorilor serviciilor publice în domeniul proprietății industriale, analiza actuală a sistemului se bazează și pe o serie de indicatori de performanță (tabel 8)⁶⁶, care, alături de alte elemente contextuale, identifică punctele tari și sincopile sistemului, prefigurând astfel aspecte relevante din perspectiva stabilirii direcțiilor de acțiune ale viitoarei strategii.

Tabel 8 - Indicatori de performanță ai sistemului

1. Funcționalitatea și capacitatea administrativă a instituțiilor publice care gestionează proprietatea industrială:

- *Atribuții și resurse*
- *Procese moderne și automatizate*
- *Cadru legal existent și conformitatea acestuia cu convențiile și tratatele în domeniu la care România este parte*

⁶⁶ Metodologie pentru Dezvoltarea Strategiilor Naționale de Proprietate Intelectuală; Instrumentul 3: Indicatori de Referință, OMPI, 2016

- *Sistem judiciar eficient în domeniul PI*
- *Existența și funcționarea corpului de profesioniști în domeniu*
- *Număr de cereri examinate în ultimii 5 ani*
- *Număr de certificate de protecție acordate în ultimii 5 ani*
- *Capacitatea și funcționarea eficientă a instituțiilor de control – poliție și vamă*
- *Capacitatea și funcționarea eficientă a instanțelor (existența de complete specializate)*

2. Gradul de conștientizare asupra drepturilor de proprietate industrială în diferite medii: IMM, universități, institute de cercetare, companii mari, instituții publice

- *Existența unor programe de formare profesională în domeniul PI*
- *Existența de module privind PI în universitățile din țară*
- *Servicii eficiente de diseminare a informațiilor din partea OSIM*
- *Existența unor programe de stimulare a inovării în mediul economic*
- *Gradul de finanțare a cercetării & inovării – câte cereri de brevetare au fost depuse ca urmare a rezultatului activității în cadrul unui proiect de cercetare (național sau european)*

3. Transferul tehnologic & monetizarea proprietății industriale:

- *Existența unor metode recunoscute de evaluare a DPI ca active*
- *Prezența proprietății industriale în strategia companiilor inovatoare din România*
- *Număr de start-up-uri și spin-off-uri create în România în ultimii 5 ani*

4. Provocările noii economii digitale:

- *Gradul de digitalizare a serviciilor instituțiilor publice în domeniul DPI*
- *Gradul de adaptare a reglementărilor în ceea ce privește protecția soluțiilor tehnologice / creațiilor digitale*

4.1. Factorii determinanți ai problemei

4.1.1. Factor 1 – Resursa umană instituțională responsabilă pentru gestionarea proprietății industriale

Printre primele aspecte analizate în cadrul interviurilor este cel al resursei umane implicate în procesul de examinare a cererilor de înregistrare de titluri de proprietate industrială de la nivelul OSIM de unde provine, implicit, percepția utilizatorilor cu privire la nivelul de performanță al acestora.

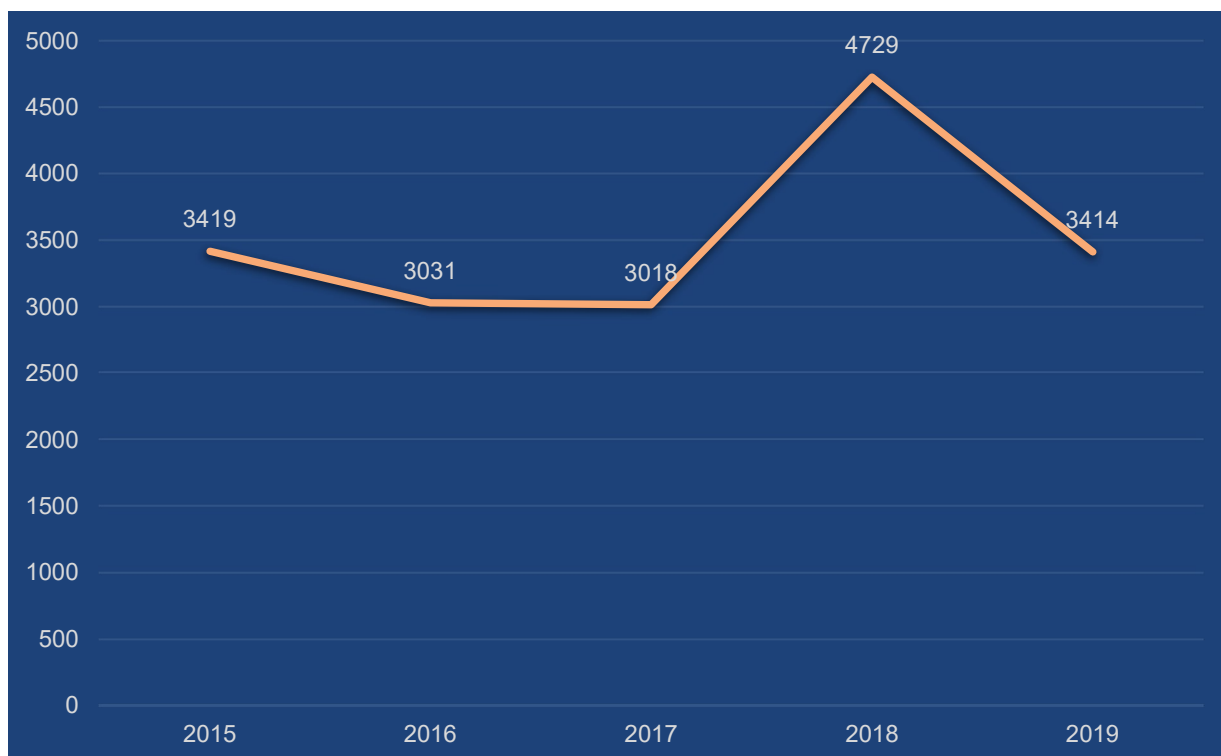
Se remarcă o evoluție pozitivă a OSIM atât ca instituție, cât și ca furnizor de servicii publice în domeniul protecției proprietății industriale în ultimii 10 ani. Activitatea OSIM este apreciată, personalul OSIM este unul bine pregătit, în general, care comunică relativ bine cu utilizatorii, inclusiv prin e-mail, pentru creșterea gradului de operativitate în anumite procese. Părțile consultate au observat însă sincope privind următoarele aspecte:

- A. durata îndelungată de prelucrare în cazul anumitor cereri de brevete de invenție, Ținând cont de evoluția tehnologică rapidă, elementul de noutate devine învechit, intervenind greutatea / imposibilitatea exploatării lui după 3-5 ani. Conform persoanelor intervievate: *„Ce a înclinat semnificativ balanța către un oficiu (...) care oferă servicii prietenoase cu clienții, este că obținem un raport de documentare foarte detaliat, în 6 luni chiar în perioadă de pandemie. Astfel încât putem lua decizii pe baza acestuia(...) La OSIM nu avem garanția livrării unui serviciu în timp util. Am asistat la scăderea numărului de examinatori la OSIM. ” (reprezentant mediu privat); „De exemplu la oficiul britanic există fast-track pentru examinare – raport documentare și examinare – și am garanția că în 6 luni primesc raportul și în maxim 2 ani, dacă nu există observații, am brevetul acordat. Și acolo am posibilitatea să verific documentația depusă. Până la data publicării cererii pot să vizualizez doar eu, ca deponent, există dosarul electronic. Iar după data publicării, după ce s-a acordat titlul, devine public, poate fi consultat de terți. ” (reprezentant mediu privat).*
- B. comunicarea cu părțile interesate a fost semnalată ca fiind destul de greoaie, anumiți stakeholders observând că aceasta poate fi digitalizată mai mult: „OSIM

comunică mai bine în prezent dar informațiile prezente trebuie reformulate într-o manieră cât mai simplă pentru a fi ușor de înțeles.” (consilier PI); *”Comunicarea este deficitară.” (consilier PI);* *”Relativ bine dar se poate mai bine.” (reprezentant mediul academic-cercetare);* *”Comunică mai bine decât acum 10 ani dar este nevoie de o clarificare a informațiilor oferite. O simplificare a lor.” (inventator persoană fizică)* Aceeași situație se repetă în cazul comunicării prin telefon, care în momentul de față se face preponderent prin terminalul fix prin care este dificil de ajuns la un examinator anume pentru discutarea anumitor aspecte în scopul scurtării timpului;

- C. comunicarea cu persoanele fizice (inventatori amatori, persoane fără pregătire juridică sau experiență anterioară în înregistrarea unui brevet, de exemplu) a fost observată de anumite părți ca fiind una ne-accesibilă, remarcându-se nevoia de a o mai bună adaptare a tipului de comunicare la categoria de solicitant: *„Procesele de examinare/înregistrare ar putea fi înlesnite mai ales în ceea ce privește aplicațiile depuse de non-profesioniști; de multe ori, persoanele fără pregătire juridică sunt descurajate din a începe demersurile, dată fiind lipsa accesului facil la informațiile necesare (în prezent site-ul OSIM este greu de navigat chiar și de către profesioniști. Doar ca exemplu, informațiile referitoare la mărcile înregistrate anterior pot fi verificate doar prin descărcarea și parcurgerea a sute/mii de file în format .pdf.” (reprezentant mediu privat).*

Fig. 8 - Evoluția numărului de notificări privind remedierea unor lipsuri constatate la depunerea cererii, legate de modul în care a fost întocmită documentația de brevetare sau alte aspecte în perioada 2015-2019

Sursa: OSIM. Raport anual de activitate 2015 - 2019⁶⁷

După cum se observă din datele ce se regăsesc în graficul de mai sus, ce reflectă numărul de notificări ale OSIM, nu poate fi observată o tendință definită. Trendul acestor notificări este unul fluctuant, cu o creștere semnificativă în anul 2018, urmat de o revenire în 2019 aproape egală cu numărul acestora din anul 2015. Un element declanșator pentru această tendință totuși în creștere a numărului poate fi reprezentat de o lipsă de cunoștințe în ceea ce privește proprietatea industrială și procedurile OSIM, atât la nivelul societății civile în general cât și la nivelul mediului privat și al tuturor categoriilor de solicitanți.

⁶⁷ <https://osim.ro/despre-osim/rapoarte-anuale/>

RECOMANDĂRI:

Se recomandă continuarea procesului de digitalizare precum și continuarea eforturilor de eficientizare a proceselor repetitive din activitatea angajaților, demarate deja de OSIM. Din acest punct de vedere, conform anumitor părți interesate, introducerea semnăturii digitale este un instrument extrem de folositor: *„Pentru un profesionist cu experiență în domeniu fluxul procedurilor este relativ simplu, însă ar fi oportun ca autoritatea să își revizuiască politicile în ce privește acceptarea corespondenței electronice pe tot parcursul procedurilor, acceptarea documentelor semnate cu semnătură electronică, confirmarea primirii corespondențelor electronice de către examinatori, etc.” (reprezentant mediul privat)*.

4.1.2. Factor 2 – Cadrul instituțional OSIM

România dispune de autorități funcționale atât în domeniul acordării titlurilor de protecție, cât și în domeniul asigurării protecției acestora. Instituțiile publice dispun de cadrul legal pentru organizare și funcționare, de resursele și de bugetele necesare funcționării.

Legislația națională în domeniul proprietății industriale este armonizată și urmărește în cadență evoluția legislației europene. Articolul 118 din Tratatul de Funcționare al UE prevede că, în contextul instituirii și funcționării pieței interne, Parlamentul și Consiliul stabilesc măsuri pentru crearea dreptului proprietății intelectuale al UE, în vederea asigurării unei protecții uniforme a drepturilor de proprietate intelectuală în UE, precum și pentru înființarea unor sisteme centralizate de autorizare, coordonare și control la nivelul UE. În acest context a fost transpusă și implementată legislația aferentă mărcii europene, precum și cea aferentă brevetului unic european. Și în celelalte domenii modele de utilitate, desene și modele industriale, indicații geografice legislația europeană este transpusă la nivel național. Domeniul protecției noilor soiuri de plante a trecut în competența Ministerului Agriculturii, fiind gestionat de Institutul de Stat pentru Testarea și Înregistrarea Soiurilor.

Deși OSIM este perceput ca având un nivel ridicat de autonomie, din perspectiva performanței instituției și a nivelului de încredere al utilizatorilor și potențialilor utilizatori de servicii OSIM cu privire la calitatea acestora, în urma interviurilor cu

specialiștii din domeniu, s-a evidențiat o nesiguranță a sectorului privat, sector ce deține un potențial aport important de proprietate industrială ce ar putea fi subiectul serviciilor OSIM. Conform consultărilor cu părțile interesate din sectorul privat, nesiguranța ar avea două potențiale cauze: timpul necesar pentru eliberarea unui titlu de proprietate industrială (aspect care totuși trebuie corelat cu dispozițiile legislative din domeniu care impun anumite termene de răspuns) și încrederea utilizatorului în expertiza furnizorului, respectiv OSIM.

Aceste aspecte identificate și prin cercetarea calitativă se reflectă în următoarele citate: *„Într-adevăr durata cercetării documentare pe brevete este destul de mare față de nevoia inventatorului de a ieși cât mai repede în piață cu invenția.”* (mediul academic – cercetare), *„Durata prea mare de timp până la emiterea titlului de proprietate asupra brevetului ce conduce la perimarea potențialului financiar al produsului și lipsa de brevete dezvoltate din nevoi identificate în piață.”* (consilier PI), *„Am lucrat foarte bine cu oamenii de la OSIM și sunt foarte bine pregătiți dar termenele pe care le au sunt foarte mari. Un brevet la OSIM, dacă nu îl depui pe procedură de urgență îl scoți în 8 ani. Cât de avangardist poate să fie device-ul ca să mai fie viabil peste 8 ani? Nu suntem adaptați la ce trebuie astăzi, la ritmul vieții actuale.”* (inventator – persoană fizică).

DURATA DE TIMP

Durata de timp de la înregistrarea cererii de brevet și până la emiterea titlului de proprietate survine din diferite etape ale procesului de examinare/evaluare/emitere a titlului de protecție ce nu pot fi surmontate, ce țin de termene legale pentru înaintarea de opoziții. De asemenea, se remarcă faptul că pentru soluționarea solicitărilor de înregistrare de mărci există o procedură rapidă care este utilizată de cele mai multe ori. Pe de altă parte, sistemul poate suferi îmbunătățiri pentru scurtarea termenelor acolo unde există posibilitatea, pentru o durată cât mai apropiată de media tuturor procedurilor de la oficiile europene similare.

SISTEMUL DE DEPUNERE ȘI GRADUL MODEST DE DIGITALIZARE

Din punctul de vedere al digitalizării serviciilor și al proceselor, general vorbind, implicate în activitatea OSIM, au fost semnalate de către reprezentanții intervievați sincope în sistemul online de depunere a cererilor, respectiv blocaje care conduc la ineficiență: *„Digitalizarea este o necesitate în prezent. OSIM în ultimii ani a început digitalizarea și lucrurile se îndreaptă în direcția bună. Dar trebuie accelerat ritmul. În ceea ce privește bazele de date, în ultimii ani, s-au tot îmbunătățit, și site-ul. Informațiile oferite online, observăm o îmbunătățire. Mai e de îmbunătățit, categoric da.”* (reprezentant mediu privat); *„La acest moment publicul poate accesa baza de date online de pe site-ul autorității doar în limba română. Consideram că ar fi util ca aceste informații să poată fi accesate și în limba engleză. Informațiile din fila mărcilor, de exemplu, nu sunt mereu actualizate la zi și nu pot fi accesate electronic documente din dosarul unei mărci (nici măcar de către părțile implicate în procedură). În ce privește corespondența transmisă via e-mail, autoritatea nu răspunde la aceasta decât în scris și uneori deficitar. De asemenea, există situații în practică în care nu se primește niciun răspuns la solicitări (scrise/via e-mail).”* (reprezentant mediu privat)

Sistemul online de depunere a documentației/opoziții/verificare status cerere/dovadă de plată este văzut ca un instrument ce aduce plus valoare în cadrul serviciilor OSIM în formatul existent dar care merită să fie perfecționat, atât din prisma necesității depunerii documentelor și în format fizic (perceput ca fiind contraproductiv), cât și din prisma informațiilor disponibile online în legătură cu statusul dosarului (percepute a nu fi actualizate în timp real). De asemenea se consideră că ar mai exista categorii de informații legate de statusul proceselor care ar putea fi disponibile online.

Părerea utilizatorilor este că procesele de examinare/înregistrare ar putea fi înlesnite mai ales în ceea ce privește aplicațiile depuse de non-profesioniști (cum ar fi spre exemplu, persoanele fizice aflate la prima cerere de înregistrare al unui brevet). Persoanele fără pregătire juridică sunt descurajate din a începe demersurile, dată fiind lipsa accesului facil la informațiile necesare. *„În prezent, site-ul OSIM conține foarte multe informații utile greu de identificat/urmărit. Așa cum am precizat mai sus, informațiile sunt puse la dispoziția publicului, însă într-o manieră extrem de greu accesibilă.”* (reprezentant mediul privat), *„Cred că ar trebui revizuit în mod constant textele, conținutul, pentru a exprima cât mai clar informația, cât mai precis și într-un*

limbaj simplu. Există o ordonanță privind taxele pe DPI – partea de prezentare a taxelor este atât de fragmentată, încât dacă nu ești din branșă și nu știi exact, poți ajunge să plătești aiurea. Iar comunicările cu examinatorii, nu exista abordări constante, diferă de la examinator la examinator – au nevoie de standardizare și simplificare.” (reprezentant mediul privat), „Informații online mai ales există din ce în ce mai mult dar se simte o nevoie de structurare și poate de o exprimare mai succintă, mai pe înțelesul tuturor.” (reprezentant mediul privat)

BAZE DE DATE

Un alt aspect problematic ține de bazele de date ce sunt puse la dispoziția populației pentru documentare și care sunt percepute de utilizatori ca fiind lipsite de flexibilitate, nu sunt prietenoase în utilizare și nu au motoare de căutare bune. Utilizatorii reclamă, de exemplu, condițiile extrem de restrictive ale motorului de căutare. Baza de date pentru mărcile înregistrate este văzută ca fiind mai ușor de utilizat. Baza de date privind brevetele de invenții este apreciată ca fiind dificil de folosit, de o parte din părțile consultate, astfel încât o parte semnificativă din utilizatori nu o pot investi cu încredere. Un aspect în plus, semnalat de utilizatori, privind baza de date cu brevetele de invenție este lipsa cererilor neprocesate în această bază de date, fapt care conduce la lipsa unui segment foarte mare de informații pentru documentare întrucât rata de brevetabilitate este foarte mică. De asemenea, această bază de date nu este actualizată în timp real. Acest aspect este reliefat și din discuțiile cu părțile interesate: *„Digitalizarea este o necesitate în prezent. OSIM în ultimii ani a început digitalizarea și lucrurile se îndreaptă în direcția bună. Dar trebuie accelerat ritmul. În ceea ce privește bazele de date, în ultimii ani, s-au tot îmbunătățit, și site-ul. Informațiile oferite online, observăm o îmbunătățire. Mai e de îmbunătățit, categoric da, dacă facem o comparație cu EUIPO și etc, OSIM nu este la același nivel.” (reprezentant mediul privat), „Bazele de date OSIM sunt destul de accesibile dar trebuie să ai puțin know-how pentru utilizarea eficientă. Motorul de căutare ar putea fi puțin mai dezvoltat în sensul să fie mai intuitiv și mai inclusiv.” (reprezentant centru regional).*

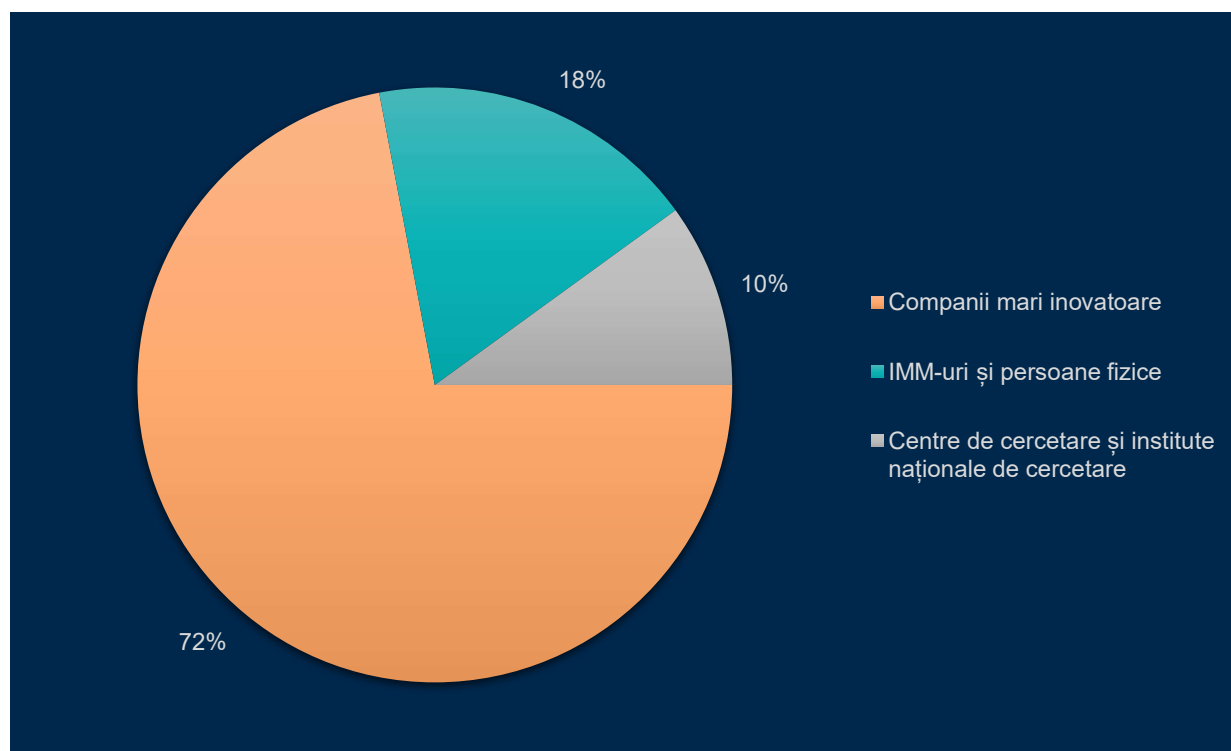
Un alt aspect ce merită luat în considerare în scopul îmbunătățirii accesului publicului la informații constă în arhitectura sistemului de interogare a bazei de date. În prezent, informațiile referitoare la mărcile înregistrate anterior pot fi verificate doar prin

descărcarea și parcurgerea a sute/mii de file în format PDF, lucru care este util dar nu eficient.

TAXE DE ÎNREGISTRARE

Din punct de vedere al taxelor, percepția generală a utilizatorilor este că acestea sunt relativ reduse față de costurile medii asociate acestor proceduri la nivelul altor state europene sau pe plan internațional. Cu toate acestea, categoria de inventatori persoane fizice, independente consideră că taxele ar putea fi diminuate întrucât pot fi considerate descurajante. Aceste reduceri se încadrează în momentul de față între 50% și 80% din cuantumul taxelor. O facilitate de acest tip este binevenită, având ca obiectiv general încurajarea producerii de inovare, însă trebuie focalizată către grupurile țintă cu cel mai mare potențial de inovare ce poate fi exploatată financiar.

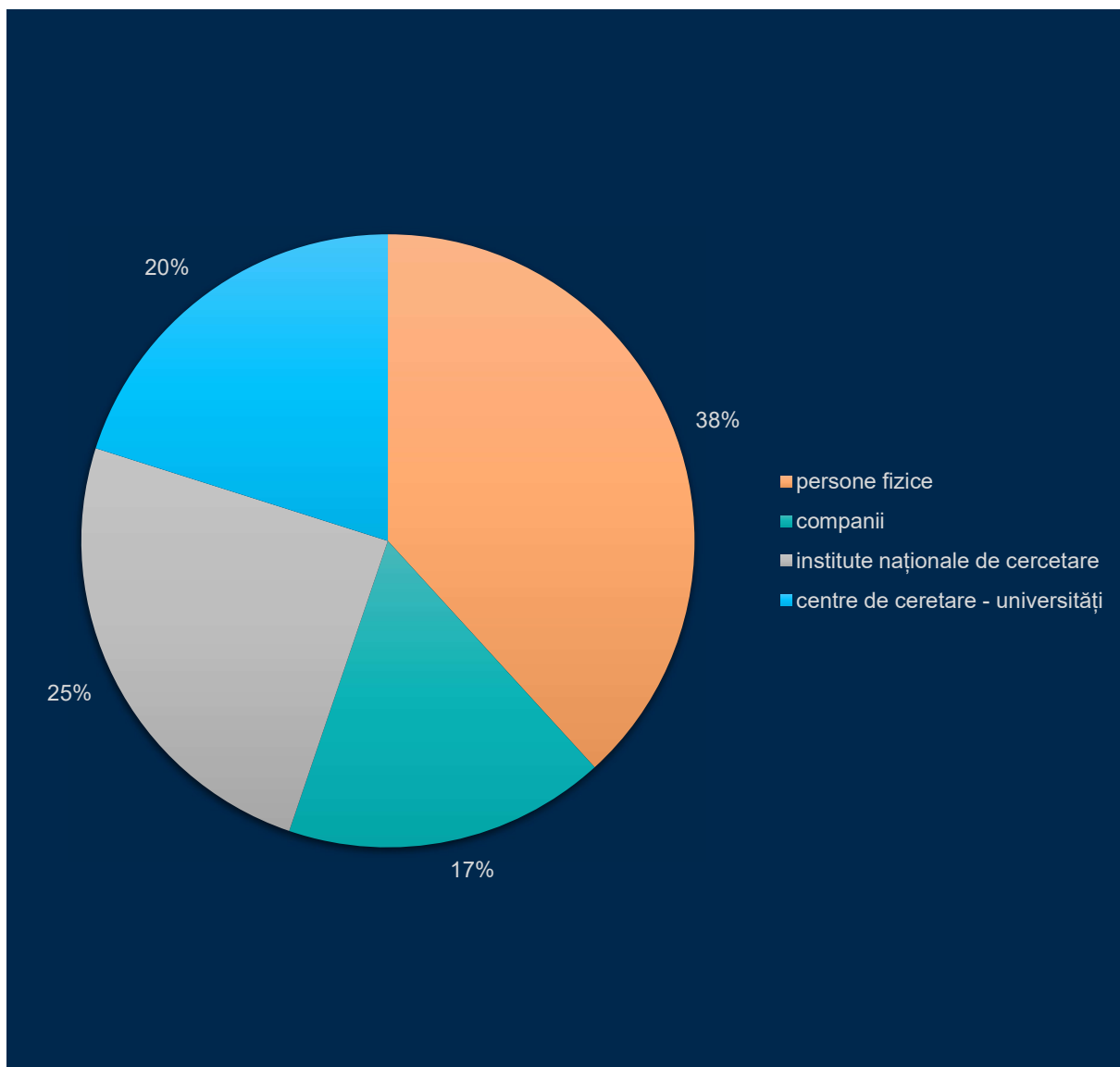
Fig. 9 – Tipologia solicitantului de înregistrare de brevet de invenție la nivelul Oficiului European de Brevete 2018

Sursa: *Oficiul European de Brevete*⁶⁸

La nivelul Oficiului European de Brevete, după cum se poate observa din Figura 9, brevetele de invenție reprezintă într-o proporție covârșitoare de peste 70% inițiativa marilor companii ce activează în domenii cu inovare tehnologică.

Fig. 10 – Tipologia solicitantului de înregistrare de brevet de invenție la nivelul României 2018

68

[http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/BC45C92E5C077B10C1258527004E95C0/\\$File/Patent_Index_2019_statistics_at_a_glance_en.pdf](http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/BC45C92E5C077B10C1258527004E95C0/$File/Patent_Index_2019_statistics_at_a_glance_en.pdf)

Sursa: *Oficiul European de Brevete*⁶⁹

În România situația este aproape perfect în oglindă, categoria persoanelor fizice reprezentând categoria responsabilă pentru majoritatea (38%) cererilor depuse, conform Figurii 10. Acest lucru reflectă lipsa inițiativei mediului privat, mai ales a componentei de mari companii, de a breveta prin oficiul național din România dar în același timp este și o consecință a încurajării unui anumit grup țintă.

RECOMANDĂRI

Un aspect perceput de utilizatori ca extrem de important în simplificarea interacțiunii cu întreg sistemul și, în același timp, pentru scurtarea timpilor de documentare îl reprezintă îmbunătățirea bazelor de date oferite de OSIM către publicul larg.

De asemenea, se accentuează necesitatea creșterii vizibilității OSIM și a conștientizării drepturilor de proprietate industrială, în special, în rândul IMM-urilor, în rândul viitoarelor generații de inventatori, cercetători și antreprenori prin educație continuă, inclusiv în liceu și facultate.

Un punct relevant ridicat de către companiile de IT&C intervievate privește nevoia adaptării/modificării criteriilor de brevetabilitate în concordanță cu noile tehnologii și cu actualele clarificări juridice cu privire la noile forme de creații și invenții digitale pentru a se încuraja dezvoltarea acestui segment comercial și înregistrarea (și, deci exploatarea comercială) pe teritoriul român.

4.1.3. Factor 3 – Examinatorii OSIM

Gradul de calificare/permanență al examinatorilor OSIM este un aspect subiectiv, dificil de cuantificat întrucât în România nu există un alt corp de examinatori autorizați pentru prestarea serviciilor cu a căror performanță să poată fi comparată cea a OSIM. Un indicator în evaluarea acestei performanțe identificat în decursul cercetării este durata de prelucrare a cererilor depuse și de eliberare a titlurilor de proprietate. În

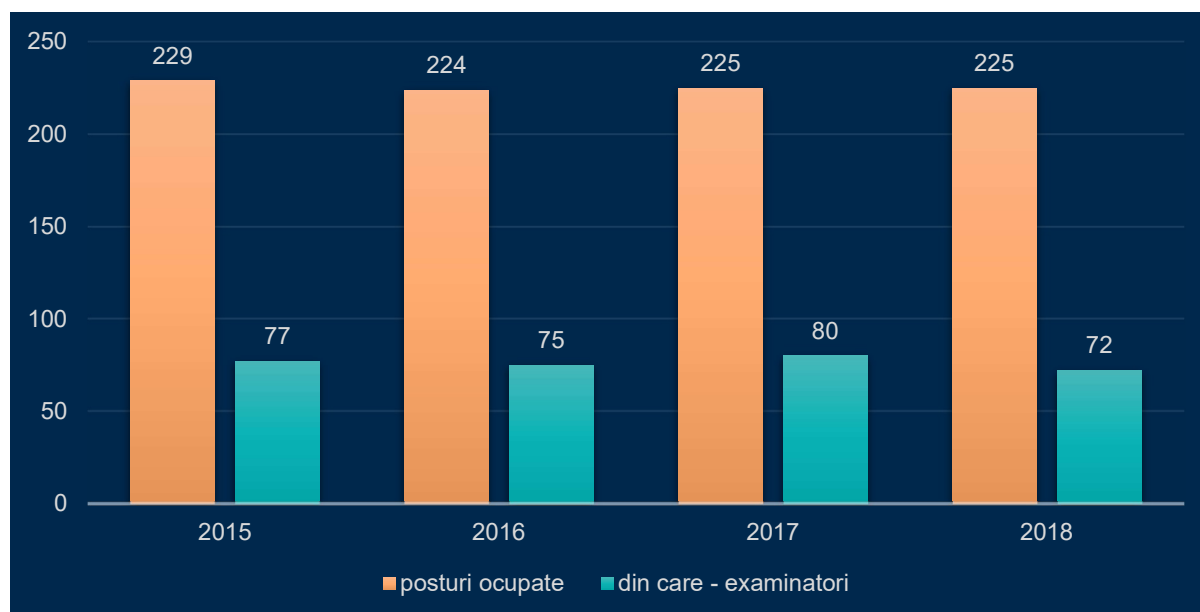

69

[http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/BC45C92E5C077B10C1258527004E95C0/\\$File/Patent_Index_2019_statistics_at_a_glance_en.pdf](http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/BC45C92E5C077B10C1258527004E95C0/$File/Patent_Index_2019_statistics_at_a_glance_en.pdf)

special la brevete de invenție se înregistrează o durată peste dezideratul părților consultate, acestea considerând că, astfel, este afectat timpul alocat dezvoltării unui produs de la invenție/prototip până la produsul final astfel încât să reprezinte încă o noutate și astfel să dețină un avantaj competitiv pe piață, o piață unde există deja o multitudine de produse de înaltă performanță. Deși durata de evaluare/procesare a cererilor se încadrează în termenii prevăzuți prin lege, percepția utilizatorilor este că aceasta ar putea fi scurtată, având ca impact un potențial avantaj în exploatarea financiară a brevetelor. De la intenția de înregistrare a unui brevet până la posibilitatea transformării lui în produs sau a cesionării lui trece o perioadă îndelungată de timp care ar putea fi scurtată. Chiar dacă perioada de examinare a cererilor depuse în cazul brevetelor este relativ mare chiar și pentru oficiile naționale performante din Europa și din lume, aceasta totuși rămâne mult inferioară celei din România. În datele oficiale publicate de Institutul Național de Statistică și de Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci nu există date colectate privind durata medie de timp necesară pentru eliberarea unui brevet. În acest sens, se susține demersul OSIM de a implementa un sistem online de prezentare a stadiului etapei analizei cererii. Una din cauzele timpului îndelungat pentru procesarea unei cereri se prefigurează a fi numărul scăzut de examinatori din cadrul OSIM (figura 11).

Fig. 11 Evoluția numărului de examinatori relativ cu numărul total de posturi ocupate

Sursa: site OSIM⁷⁰

Din punct de vedere al corpului de examinatori, în cazul brevetelor de invenție, pentru o examinare riguroasă și bine fundamentată din punct de vedere tehnic, este nevoie de o pregătire tehnică dincolo de certificarea în proprietate industrială, pregătire ce în mod esențial trebuie secondată de o experiență vastă, pe de o parte, și de un proces de formare continuă, pe de altă parte.

De asemenea, s-a pus în discuție lipsa atractivității unui post în cadrul OSIM pentru un specialist dinafara instituției care lucrează independent sau în orice altă formă, care ar putea contribui cu plus-valoare prin prisma expertizei dar pentru care poziția nu este atractivă din considerente financiare. În ciuda numărului de cereri de brevete la nivel național care nu se află într-o creștere pronunțată, nevoia de suplimentare a numărului de angajați OSIM, în special a examinatorilor, se desprinde din majoritatea categoriilor interesate, în mod special din partea mediului privat al companiilor cu producție mare de inovație prin brevetare. Companiile private care sunt orientate atât către inovare la nivel înalt din prisma imensului potențial financiar pe care îl reprezintă dar în același timp orientați către dezvoltarea cât mai rapidă a unui produs nou și competitiv, preferă să folosească într-o oarecare măsură serviciile altor oficii naționale de proprietate industrială pentru termenele de răspuns mai reduse și pentru gradul mare de încredere al utilizatorilor pe care l-au câștigat prin gradul ridicat de performanță a serviciilor oferite.

Din 2015 numărul de examinatori a suferit o fluctuație, cea mai mare chiar între anul 2017 și 2018. Este de așteptat ca prin suplimentarea numărului de examinatori la nivelul OSIM, să scadă încărcarea individuală de cereri pe examinator și, implicit, să crească randamentul acestora. Această creștere a randamentului nu este influențată doar de acest nivel de încărcare pe examinator, este un cumul de factori, acesta fiind unul din ei. Ulterior, prin obținerea unor termene mai scurte de răspuns și diseminarea eficientă a acestor performanțe ale OSIM, poate fi așteptată o creștere a încrederii potențialilor utilizatori în serviciile OSIM și pe cale de consecință o creștere a numărului de cereri depuse.

---

⁷⁰ <https://osim.ro/despre-osim/rapoarte-anuale/raport-anual-2018/>

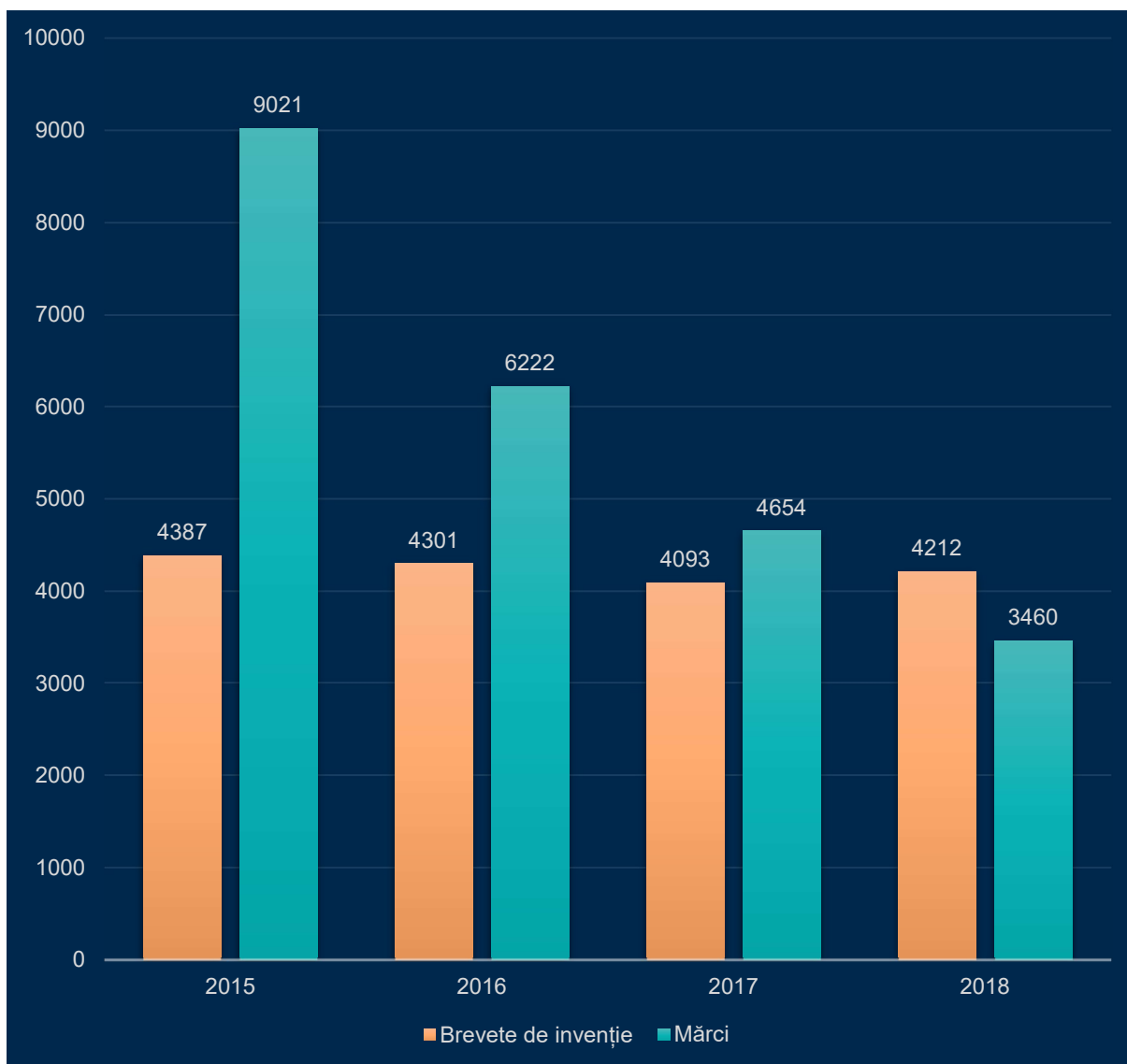
Din perspectiva specializării examinatorilor din cadrul OSIM, utilizatorii intervievați consideră ca justificat un număr mai mare de examinatori pentru mărci, întrucât numărul de cereri depuse pentru acest tip de proprietate industrială este mare și în creștere. În același timp, în ceea ce privește brevetele de invenție, conform percepției utilizatorilor, este nevoie de o suplimentare a numărului de examinatori și de păstrarea specializării lor pe segmente distincte, mecanică, electrică, etc. Întrucât pentru fiecare domeniu este necesar un grad ridicat de expertiză pentru realizarea unei evaluări de calitate.

În plus, percepția generală cu privire de la profilul examinatorului pentru segmentul de brevete de invenție este că trebuie, fără îndoială, să aibă la bază o formare tehnică urmată de pregătirea și de certificarea în proprietate industrială pentru a putea evalua/examina/aprecia brevetul în mod pertinent și eficient.

Un argument pentru susținerea păstrării constante a numărului de examinatori din cadrul OSIM poate fi lipsa unui trend absolut crescător al numărului de cereri de brevet înregistrate anual în România. Acesta nu este însă un argument valid întrucât, în timp ce în România numărul de cereri înregistrate nu crește spectaculos în fiecare an, crește numărul de cereri depuse de români/ companii cu sediul în România la alte oficii naționale europene sau la European Patent Office

După cum se poate observa din Figura 13, există un stoc permanent de solicitări de înregistrare nesoluționate la nivel OSIM. La nivelul anului 2015 un număr foarte ridicat era în domeniul mărcilor, care a scăzut în anul 2016 și este în continuă scădere, ceea ce indică o îmbunătățire a timpului de soluționare și astfel o ameliorare a performanței instituționale a OSIM în această perioadă. Din punct de vedere al stocului pentru înregistrarea de brevete, numărul acestora este constant în această perioadă, de unde rezultă nevoia de îmbunătățire a proceselor implicate ce conduc la stocul de cereri nesoluționate.

Fig. 12 - Totalul cererilor aflate în stoc la 31 decembrie în perioada 2015 - 2018

Sursă: Date OSIM⁷¹

⁷¹ <https://osim.ro/despre-osim/rapoarte-anuale/>

RECOMANDĂRI:

Din punct de vedere al managementului intern, ar fi relevantă monitorizarea gradului de încărcare pe examinator și implementarea unui sistem de triere a cererilor de brevete în funcție de gradul de dificultate și alocarea pe examinator aferentă.

Ar fi foarte util, de asemenea, să se piloteze proiecte de tip „formare continuă„ sau „mentorat” între examinatorii vechi cu experiență și cei tineri, fără să se subcontracteze servicii exterioare, păstrându-se astfel expertiza bogată a examinatorilor cu experiență, actualizând cunoștințele și competențele digitale ale acestora, astfel încât să fie ancorate în realitatea relațiilor comerciale din 2020 și transferul cunoștințelor de manieră *in-house* către angajații noi sau cu mai puțină experiență.

4.1.4. Factor 4 – Cadrul legislativ și digitalizarea

Aspectul următor evaluat în cadrul interviurilor se referă la eventuala identificare de propuneri de modificare a cadrului legislativ în vederea reglementării unor bune practici identificate în alte țări sau pentru o mai bună armonizare cu legislația europeană, convenții și tratate internaționale în domeniu la care România este parte.

Percepția părților interesate este că majoritatea actelor naționale care adresează aceste aspecte sunt elaborate ca urmare a necesității transpunerii unor directive europene, abordarea națională fiind una pasivă și reactivă, lipsită de inițiativă în această direcție. Astfel că se apreciază a fi necesară o mai mare implicare și deschidere din partea autorităților în identificarea și înțelegerea nevoilor specifice României în ceea ce privesc aspectele legate de digitalizare. De asemenea, percepția majoritară cu privire la posibile modificări este orientată din nou către digitalizare, respectiv spre regândirea procedurilor de acordare a protecției în scopul fluidizării acestora, inclusiv prin introducerea unui sistem integrat de management al documentelor cu componente disponibile online pentru utilizatori și migrarea către completarea online a cât mai multor formulare necesare.

Un alt aspect, care prin noutatea lui este legat și de posibile modificări legislative necesare pentru fluidizarea procedurilor, privește produsele IT/robotizare/automatizare/etc. respectiv noile provocări ale economiei digitale și o

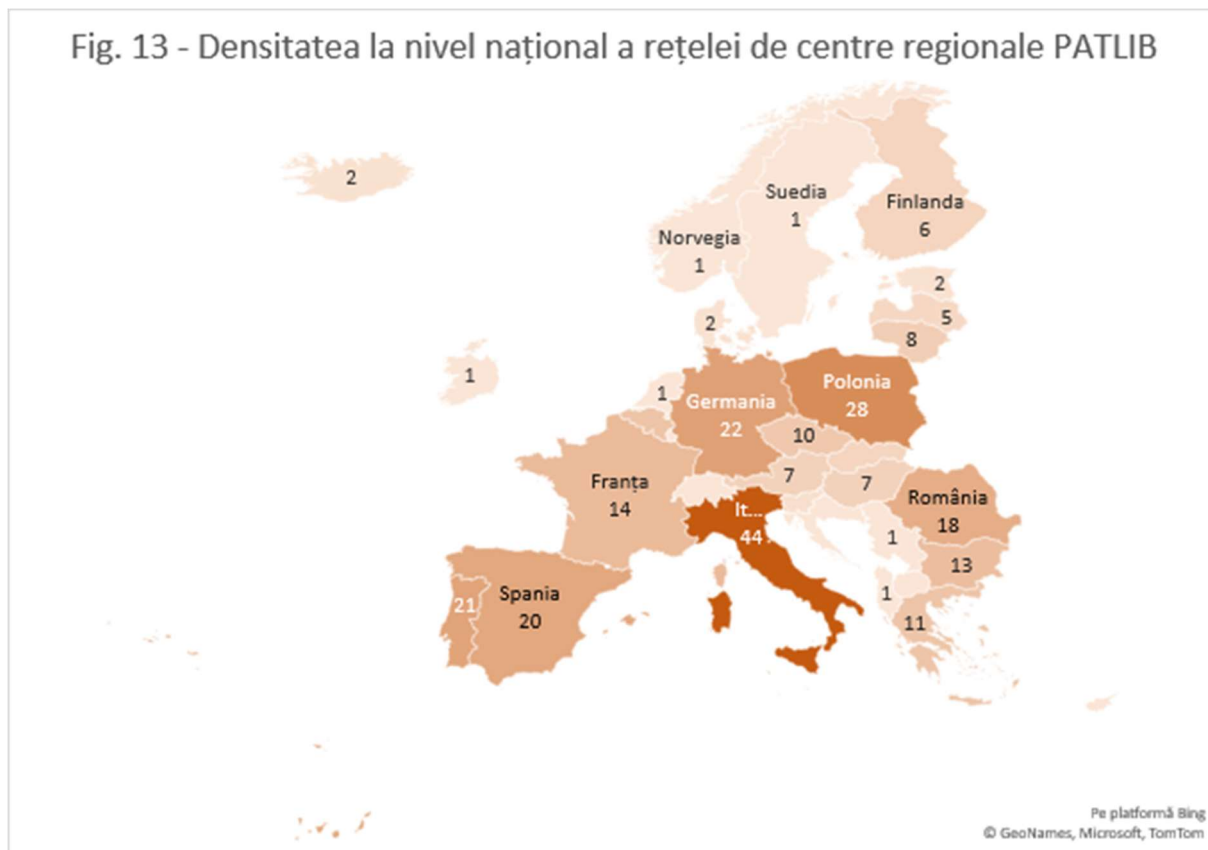
mai bună definire a dreptului de proprietate industrială/intelectuală pentru acest sector care, cel mai probabil, într-un viitor foarte apropiat va reprezenta o parte decisivă a economiei, dacă nu o face deja. Din punct de vedere administrativ, ținând cont că respectivele produse uneori pot conține elemente ce se regăsesc în ambele tipuri de proprietate intelectuală, totuși, nu ar fi productivă intercalarea celor două tipuri de drepturi, ci mai degrabă reglementări pentru clarificarea situației actuale. Riscul asociat neadaptării reglementărilor pentru aceste produse ar fi o risipă majoră de resurse din partea autorităților și a companiilor, care apelează la artificii juridice pentru a putea aplica prevederi legislative învechite unor concepte inovatoare. Exemple de situații care în momentul de față nu sunt reglementate sau sunt reglementate parțial ar fi: obținerea protecției pentru un produs *software*, unde solicitantul trebuie să demonstreze producerea unui „efect tehnic” la nivel *hardware*, altfel că produsul este exclus de la brevetabilitate. Principala consecință a acestei situații este un număr foarte redus de cereri de obținere a brevetelor în Europa pentru produse din această categorie, ceea ce conduce atât la o reducere a șanselor de monetizare ale inovațiilor, cât și la păstrarea de către companii a informațiilor referitoare la inovație cu titlu de secret comercial, care altfel ar fi putut aparține publicului larg. Un alt exemplu întâlnit în discuțiile cu părțile interesate, unde legislația din România ar putea fi îmbunătățită/modificată pentru a răspunde provocărilor economiei digitale, este licențierea de software cu titlu gratuit cum ar fi, de exemplu, aplicațiile mobile. În acest caz este vorba de drepturi de autor însă este un aspect important pentru sublinierea importanței adaptării legislației la nevoile economiei în timp real.

4.1.5. Factor 5 – Centrele Regionale OSIM

Un alt aspect abordat în cadrul discuțiilor cu părțile interesate este legat de rețeaua națională de Centre Regionale PATLIB creată de OSIM pentru diseminarea informațiilor legate de domeniul proprietății industriale într-un mod cât mai eficient la nivel național, atât din punct de vedere al componentei educaționale – în sistemul de învățământ cât și la nivelul întregii societăți și al mediului de afaceri – cât și din punct de vedere al ghidării persoanelor interesate către profesioniști din domeniu. Existența Centrelor Regionale din țară pentru suport în domeniul proprietății industriale este cunoscută de către toți beneficiarii intervievați. Cu toate acestea, există diferențe

majore între percepțiile utilizatorilor de servicii oferite de centrele regionale OSIM. Astfel, sunt Centre regionale care reprezintă parteneri de încredere ai potențialilor solicitanți de titluri de proprietate industrială și centre unde potențialii beneficiari percep o distanțare ce îi împiedică să stabilească o relație de parteneriat cu centrul respectiv.

În ceea ce privește activitatea Centrelor de diseminare a informațiilor cu privire la domeniul proprietății industriale prin evenimente/dezbateri/mese rotunde/ateliere, percepția părților interesate este că aceste evenimente, care au avut o frecvență mai mare în anii trecuți, în prezent, nu acoperă în întregime nevoia de informare care există la nivel de societate. Campaniile de informare/diseminare implementate de OSIM prin centrele regionale trebuie să conțină instrumente de monitorizare și de evaluare a eficienței și a impactului asupra grupului țintă pentru a putea fi evaluată și regândită campania, dacă este cazul, astfel încât informația să ajungă la cât mai multe persoane din grupul țintă. Din discuțiile cu părțile interesate, reprezentanți care au interacționat și interacționează cu un număr foarte mare de oameni, se conturează un segment semnificativ al societății din România care nu cunoaște în mod temeinic ce reprezintă proprietatea industrială, cum poate fi protejată, care este diferența dintre proprietatea industrială și drepturile de autor. Acest aspect este reflectat prin următoarele citate: *„Din păcate, stăm foarte slab la acest capitol (n.r. – conștientizare). Mediul economic știe mai multe datorită faptului că găsește informații online. Dar nu înseamnă că înțelege corect tot ce citește acolo. Aici intervine rolul centrelor după părerea mea.(...)Un exemplu foarte bun este EUIPO – acolo se întâmplă în online niște lucruri foarte bune. OSIM trebuie doar să preia de acolo.” (consilier PI), „Consider că a scăzut nivelul de conștientizare cu privire la DPI în rândul mediului privat.” (reprezentant mediul privat), „Față de anii '90, acum este un salt major în informațiile pe care le au despre DPI. În cazul întreprinderilor mici și mijlocii, mai există lacune în informarea lor în detaliu.” (consilier PI), „Până la un moment dat OSIM era foarte activ în activitatea de conștientizare a importanței înregistrării DPI și organiza periodic diferite manifestări.(...) În ultimii ani au scăzut aceste evenimente.”(reprezentant mediul privat).*

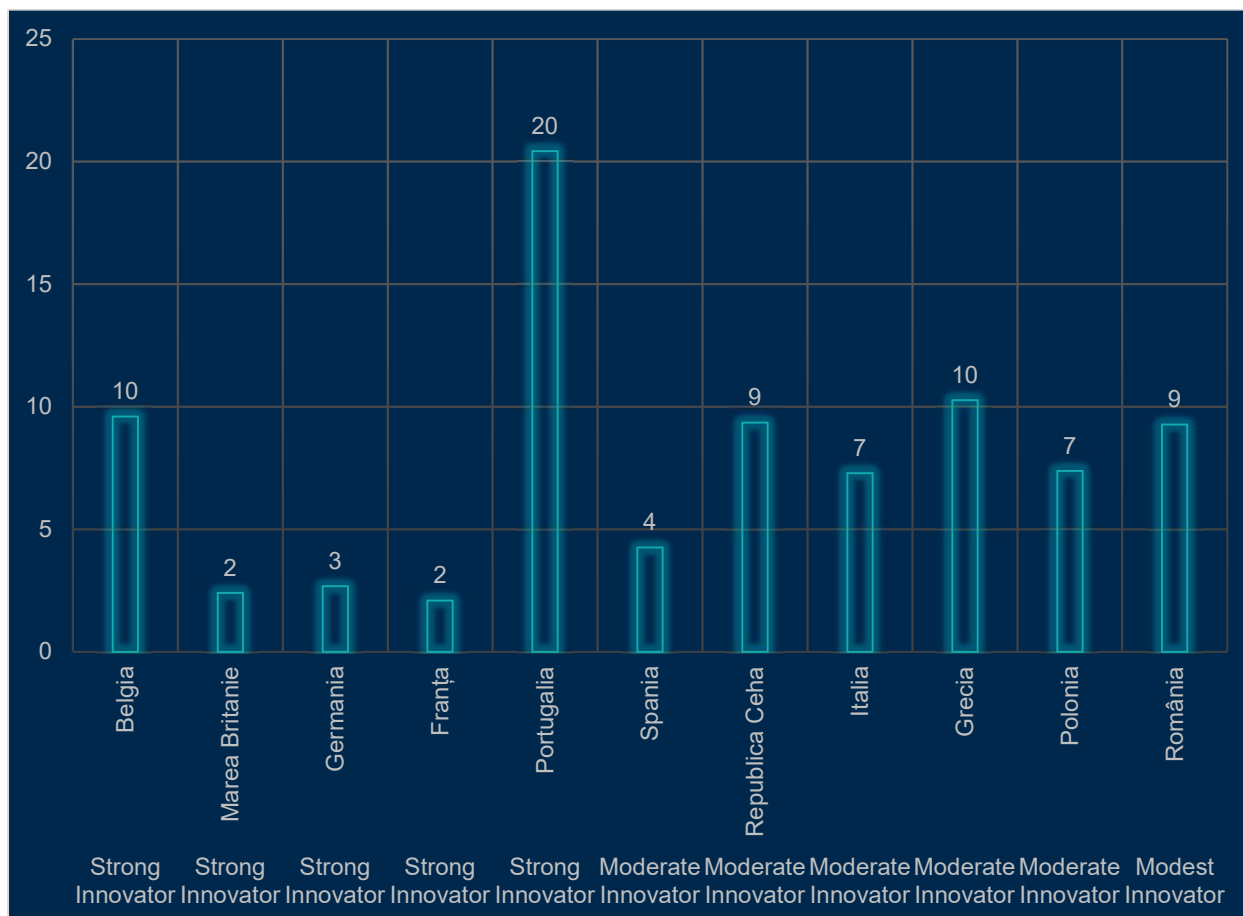
Sursă: *European Patent Office*⁷²

După cum se observă din Figurile 13 și 14 în rândul țărilor clasificate ca Puternic Inovator prin EU Innovation Scoreboard 2020⁷³(pentru analiza de față au fost selectate doar 5 țări Puternic Inovator) ne putem referi, pe de o parte, la profilul reprezentat de Portugalia și de Belgia, unde există un număr relativ mare de Centre în rețeaua națională de centre PATLIB. Pe de cealaltă parte, avem și profilul din țări ca Franța, Germania și Marea Britanie, unde rețeaua regională de Centre este mult mai restrânsă. România se află la mijlocul clasamentului din acest punct de vedere. Însă, ținând cont că există exemple de țări Puternic Inovatoare din ambele profile de rețele, concluzionăm că numărul Centrelor este mai puțin relevant, fiind mai importantă calitatea serviciilor oferite.

⁷² <https://www.epo.org/searching-for-patents/helpful-resources/patlib/directory.html>

⁷³ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/42981>

Fig. 14 - Numărul de centre regionale PATLIB aferente rețelelor naționale în relație cu populația (per 10 milioane de locuitori)

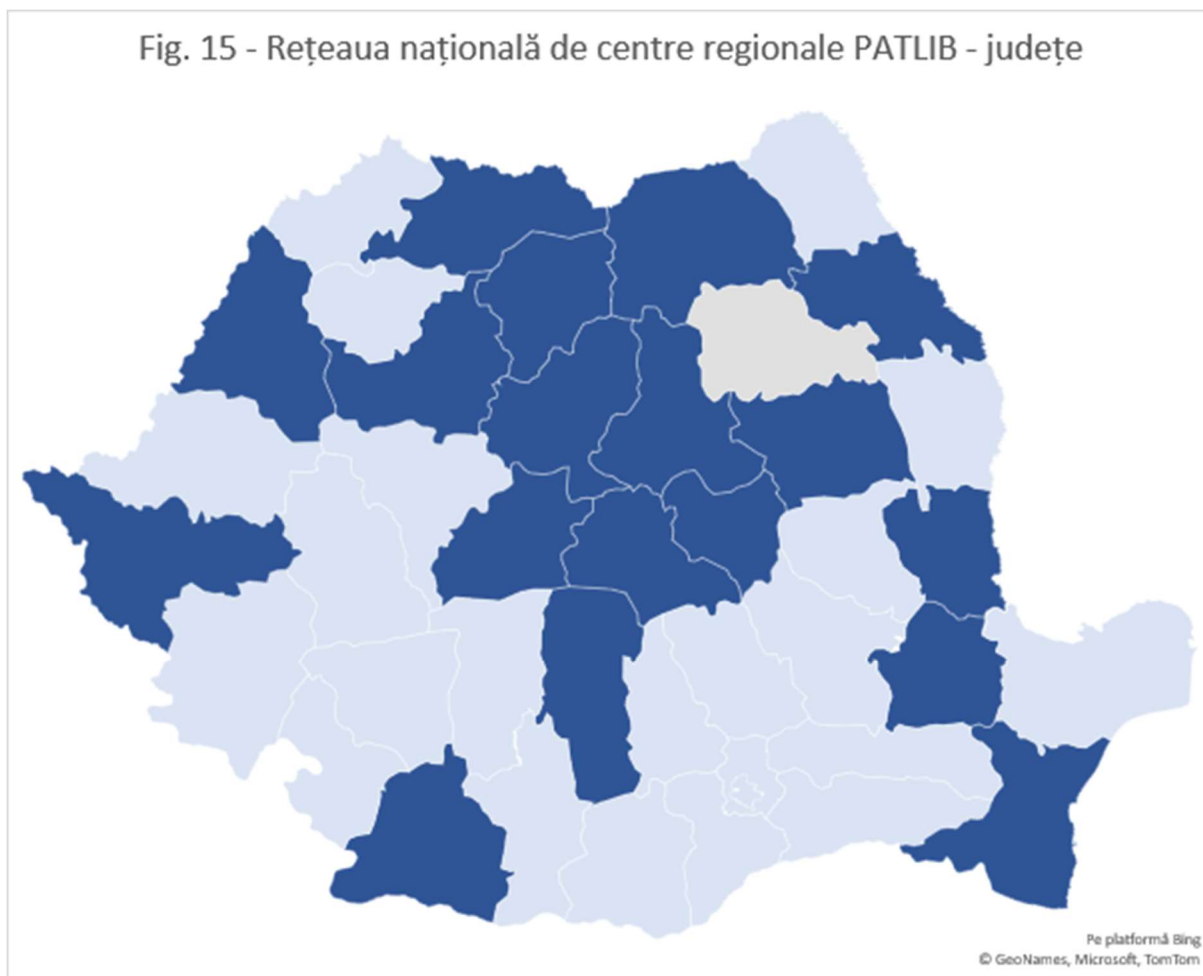
Sursă: *European Patent Office*⁷⁴

Un obiectiv de bază în activitatea acestor centre este asigurarea mediatizării acțiunilor de instruire profesională în domeniul proprietății industriale și pe de altă parte, realizarea legăturii dintre OSIM și inventatorii, antreprenorii și companiile din regiunea respectivă și de la nivel național, organizând mese rotunde, dezbateri, ateliere, sondaje de opinii. De asemenea, militarea pentru introducerea cursurilor de proprietate industrială în instituțiile de învățământ superior și preuniversitar se numără printre obiectivele de bază ale acestor Centre, de asemenea, ele reprezentând o platformă de facilitare a contactului între inventatori și companiile interesate în

⁷⁴ <https://www.epo.org/searching-for-patents/helpful-resources/patlib/directory.html>

valorificarea unor invenții, pentru a ne rezuma doar la o parte din atribuțiile și activitățile ce au fundamentat decizia organizării unei rețele de Centre Regionale OSIM.

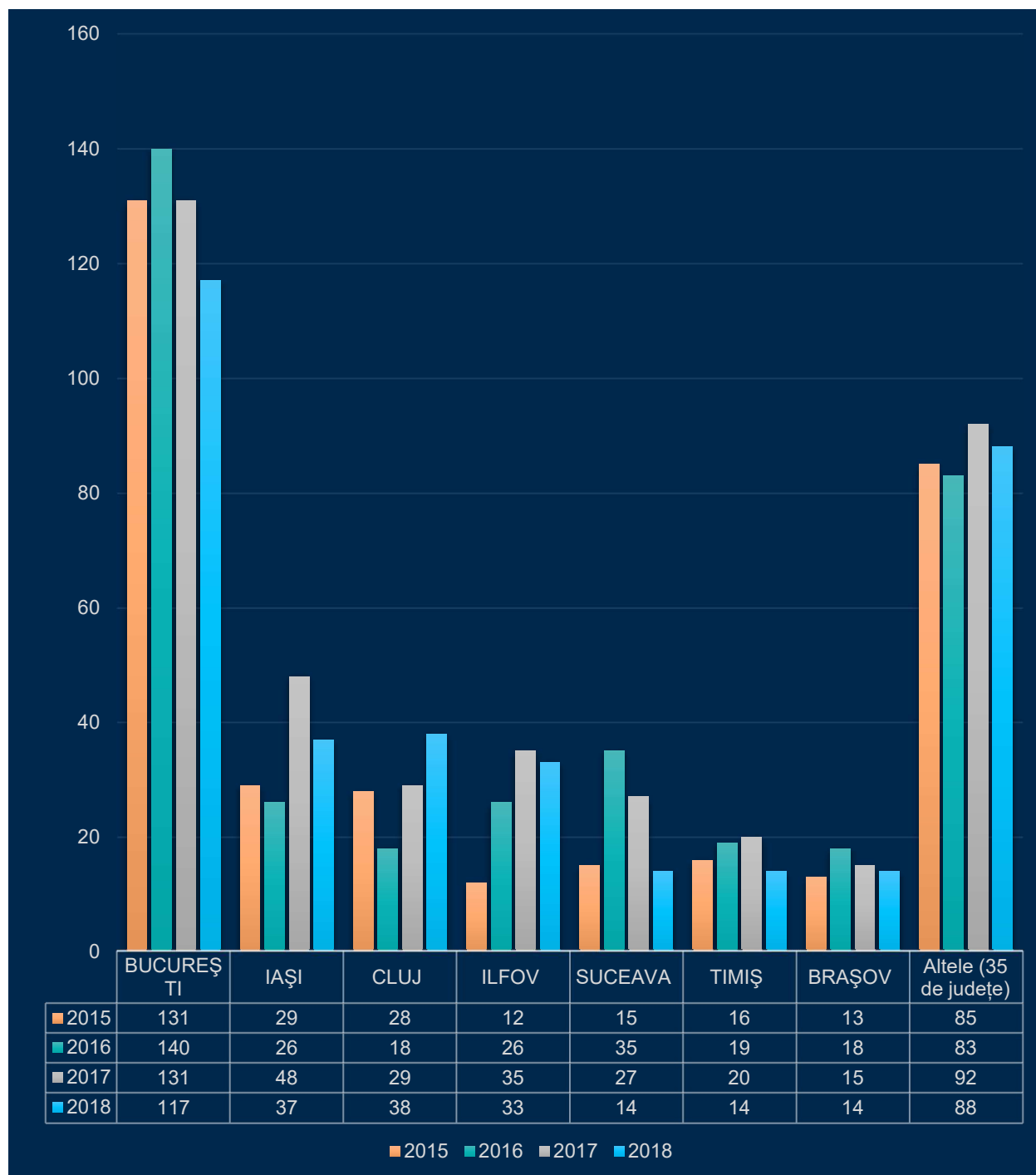
În Figura 15 se observă județele care găzduiesc Centre Regionale OSIM în România. Dacă urmărim aceste date împreună cu numărul de brevete de invenții emise în funcție de județ (Figura 15), se observă o concentrare mai mare a acestora în zonele acoperite de reprezentanțele regionale.

Sursă: site OSIM⁷⁵

⁷⁵ <https://osim.ro/centre-regionale/>

Fig.16 - Repartizarea pe județe a titlurilor de brevete de invenție emise în perioada 2015 - 2018

Sursă: Date OSIM⁷⁶

⁷⁶ <https://osim.ro/despre-osim/rapoarte-anuale/>

RECOMANDĂRI

Centrele Regionale sunt insuficient dotate și exploatate, acestea ar putea avea o activitate mult mai bogată în regiune dacă activitatea lor ar fi mai bine coordonată. De exemplu, un aspect menționat de o serie de reprezentanți ai centrelor este nevoia de a pune la dispoziția solicitanților informațiile cu privire la drepturile ce decurg din proprietatea intelectuală, respectiv din drepturile de autor. În momentul de față, unele centre OSIM oferă și astfel de informații dar nu există un cadru organizat din acest punct de vedere.

4.1.6. Factor 6 – Educația în domeniul proprietății industriale la nivelul companiilor și al universităților

---

Din punct de vedere al existenței unei baze de cunoaștere în domeniu la nivelul societății, specialiștii, în proporție majoritară, consideră că nivelul de cunoștințe a crescut, comparativ cu anii 1990 dar, în continuare, sunt concepte care lipsesc din cunoștințele de bază ale societății, acest fapt conducând și la lipsa unei culturi în acest sens. Subiectul se studiază la nivelul unor facultăți prin cursuri care tratează proprietatea intelectuală. În general, exceptând facultățile tehnice și cele de drept, subiectul este abordat în cadrul cursurilor de „etică și integritate”. Percepția utilizatorilor este că aceste cursuri nu oferă cadrul complet pentru sedimentarea acestor informații, astfel încât este necesară completarea prin acțiuni punctuale, în afara programei universitare. Această nevoie de completare a informațiilor primite poate fi îndeplinită prin acțiuni ale OSIM în colaborare cu Ministerul Economiei, cu reprezentanți ai companiilor cu portofolii semnificative de proprietate industrială, cu alte companii mici și mijlocii care au înțeles importanța protejării acestor active și cu orice alți actori din acest domeniu care pot transmite pertinent și concis mesajul către populație. Reprezentanții din mediul academic sunt de părere că programa acestui curs trebuie să integreze noțiunile teoretice și legale într-o bază economică, deoarece la nivel de societate este nevoie să se facă trecerea de la „cultul brevetelor” la o cultură a inovării pragmatice, orientate către cererea din piață.

Gradul de conștientizare la nivelul mediului de afaceri din România a beneficiilor pe care le oferă protecția proprietății industriale este în creștere, acest aspect datorându-

se, parțial, accesului la informații în mediul online precum și eforturilor OSIM de punere la dispoziție pe site-ul OSIM a cât mai multor informații, acesta rămânând totuși la un nivel scăzut ca și conținut față de alte țări.

RECOMANDĂRI

Conform părților interesate interviewate, site-ul OSIM ar necesita o restructurare astfel încât informațiile să fie exprimate cât mai simplu, concis și cât mai ușor de găsit, chiar și pentru un ne-profesionist. Companiile cu activitate intensă în zona de inovare subliniază necesitatea unei strânse colaborări cu OSIM, tocmai pentru dezvoltarea unei relații de încredere și pentru stimularea creșterii inovării la nivel național. În același timp, mediul de afaceri trebuie să înțeleagă necesitatea integrării unei strategii privind proprietatea industrială la nivel de companie.

În ceea ce privește existența programelor/facilităților speciale pentru IMM-uri pentru stimularea procesului inovativ la nivelul acestora, stakeholderii nu cunosc foarte bine instrumentele disponibile, astfel încât se observă necesitatea unei mai bune informări.

Potrivit unui studiu realizat de Deloitte pentru EUIPO în 2016⁷⁷ privind modul în care europenii percep protejarea proprietății intelectuale, importanța protejării este tot mai mult recunoscută, comparativ cu 2013 (atunci când a fost desfășurat un studiu asemănător). Există însă o tendință constantă de a asocia protejarea proprietății intelectuale cu "elita", cu companiile mari. IMM-urile găsesc informațiile și procesul protecției greoi și inaccesibil.

---

⁷⁷ https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/IPContributionStudy/2017/executiveSummary/executive_summary_ro.pdf

4.2. Concluziile analizei

Transferul tehnologic sau monetizarea drepturilor de proprietate industrială presupune în ce măsură acestea ajung să fie exploatate comercial și să producă valoare adăugată în economie. Dacă în privința mărcilor sau a desenelor industriale, nu au fost identificate sincope în exploatarea comercială, valorificarea invențiilor brevetate comportă anumite probleme.

Gradul de valorificare a brevetelor este greu de estimat, datele deținute de OSIM în acest sens – privind cesiunile și licențierile – fiind incomplete. Cifra care circulă în studiile de specialitate⁷⁸ este de 5% din invențiile brevetate care ajung să și fie exploatate comercial.

În rândul IMM-lor la nivel național se constată o aversiune ridicată la risc și, mai degrabă, un apetit crescut pentru soluții tehnice verificate deja în producție și în piață.

O rată de succes mai mare o au brevetele obținute în cadrul unor programe de cercetare finanțate din fonduri europene, unde finanțarea este condiționată de brevetabilitatea soluției descoperite. Cercetarea românească este abia la început pe acest drum față de instituțiile de cercetare consacrate din Germania sau Spania, astfel încât participarea în astfel de proiecte trebuie încurajată și susținută.

Și în ceea ce privește mecanismele de finanțare se constată o dezvoltare de început. Rata de obținere a finanțărilor garantate cu brevete, ca active necorporale, este scăzută. Recent, la începutul acestui an, a fost publicată de Ministerul Educației și Cercetării o metodologie orientativă pentru evaluarea unui brevet. Lipsa unei referințe acceptate pentru evaluarea brevetelor de invenții a reprezentat, în ultimii ani, o barieră semnalată de universități și de institutele de cercetare în procesul de transfer al invențiilor către entități private, dar și în procesul de contractare a unui credit de la instituții financiare.

Se pot identifica pași importanți realizați în ultimii ani în constituirea infrastructurii naționale de transfer tehnologic prin înființarea de incubatoare de afaceri, de centre de transfer tehnologic, de cluster etc. Acestea sunt rezultatele implementării

---

⁷⁸ <https://cursdeguvernare.ro/cum-se-plimba-brevetele-de-inventii-prin-economia-romaniei.html>

măsurilor prevăzute de Strategia Națională în domeniul Cercetării-Dezvoltării-Inovării 2014-2020. Totuși, propusa Agenție Națională pentru Transfer Tehnologic sau Societatea pentru Transfer Tehnologic și Dezvoltare, organisme care să coordoneze domeniul la nivel național, nu au fost constituite. Prin Ordinul nr. 214/2017 a fost înființat Consiliul Național pentru Transfer Tehnologic și Inovare, organism consultativ pe lângă Ministerul Educației și Cercetării care are rolul de a propune măsuri de stimulare și absorbție a inovării.

Există și în România companii mari cu o activitate susținută și cu un portofoliu mare de drepturi de proprietate industrială. Câteva dintre acestea au fost intervievate în cadrul analizei și au transmis un feedback pozitiv cu privire la dezvoltarea ecosistemului inovativ în România. Strategiile de dezvoltare ale acestor companii cuprind aspecte privind managementul drepturilor de proprietate industrială, acestea reprezentând active patrimoniale valoroase. Aceleași companii cu activitate bogată de cercetare pe piața românească, dar și cu activitate de export și de valorificare de produse pe alte piețe percep anumite dificultăți ce țin de o birocrația procesului de depunere a brevetelor și solicită o digitalizare mai profundă a serviciilor oferite de instituțiile publice. Acestea, dar și alte aspecte precum, taxe mai mari percepute de OSIM față de oficiile naționale din alte țări europene, imposibilitatea depunerii la autoritățile din România de acte în limba engleză pentru companii multinaționale sau baze de date care nu furnizează date complete și la zi determină înregistrarea soluțiilor tehnologice noi dezvoltate în România la oficii de proprietate industrială din alte țări.

Așa cum se întâmplă și în alte țări, transformarea digitală trebuie avută în vedere și preluată în strategiile de dezvoltare ale serviciilor publice pe care le prestează oficiul național. Este nevoie de investiții continue în îmbunătățirea platformelor online și în dezvoltarea instrumentelor bazate pe inteligența artificială, de o manieră care să satisfacă așteptările utilizatorilor și activitatea angajaților. La nivelul WIPO s-au luat deja măsuri de acest gen prin tehnologia de traducere WIPO Translate sau cea de cercetare documentară *WIPO's image-search technology*⁷⁹. Tot la nivel WIPO este în pregătire un nou serviciu electronic de dată certă (*digital time stamping service*) care să simplifice anumite proceduri și să reducă costuri. Acestea, dar și exemple de la

---

⁷⁹ https://www.wipo.int/pressroom/en/articles/2017/article_0007.html

oficiile naționale ale altor țări au rolul de a sprijini inventatorii și alți titulari ai drepturilor de proprietate industrială să-și apere mai bine drepturile în economia digitală și constituie pași importanți de adaptare a serviciilor publice în acest domeniu la noua realitate tehnologică. Asemenea demersuri de transformări profunde ale modului de desfășurare a activității trebuie cuprinse în planul de obiective strategice, identificate acțiuni și resurse și urmărită realizarea lor.

În prezent, în cadrul OSIM, în pofida investițiilor care s-au făcut în bazele de date și a digitalizării anumitor procese aferente domeniilor de proprietate industrială, feedback-ul utilizatorilor acestora nu este unul pozitiv. Așteptarea ca și OSIM să treacă la un mod de lucru *paperless* este cu atât mai mare cu cât, aceasta este instituția care promovează soluțiile inovative iar digitalizarea este curentul noii economii.

Analiza modului în care consumatorii serviciilor publice de proprietate industrială în România percep aceste servicii, precum și detalierea indicatorilor de performanță enunțați mai sus conduc la analiza punctelor tari, a punctelor slabe, a amenințărilor și a oportunităților sistemului de proprietate industrială la ora actuală în România.

Tabel 9. Analiză SWOT a sistemului de proprietate industrială în România

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Sistem de proprietate industrială consolidat și funcțional • Legislație pe domenii de protecție – brevete de invenție, mărci și indicații geografice, desene și modele industriale – armonizată • Programe guvernamentale de sprijin a cercetării & inovării derulate în ultimii ani • Existența rețelei de centre regionale în domeniul proprietății industriale • Implementarea și certificarea în OSIM al unui Sistem de Management al Calității integrat cu sistemul intern de control managerial 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad insuficient de conștientizare a mediului economic asupra beneficiilor proprietății industriale • Implementare întârziată a transformărilor digitale în OSIM vizavi de așteptările utilizatorilor • Termene relativ lungi pentru analiză și acordare a brevetelor în contextul evoluțiilor tehnologice • Ritm redus al valorificării creativității, al transferului tehnologic • Conexiuni reduse la nivel internațional între infrastructura națională de cercetare și potențiali investitori • Lipsa unei strategii de comunicare în domeniu, adaptată noilor canale de comunicare
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI

<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea unei strategii comune privind Proprietatea Intelectuală în România, care să cuprindă ambele ramuri • Coordonarea viitoarei Strategii cu celelalte strategii convergente SNC și SNCDI al căror ciclu expiră în 2020 • Noul ciclu financiar la nivel european care va finanța proiecte inovative ce se înscriu în prioritățile europene de dezvoltare • Sistem național de CDI în formare • Instituirea brevetului unic european • Dezvoltarea dinamică a rețelelor de social media pentru o comunicare mai atractivă • Implementarea unui sistem de securitate a informațiilor în OSIM 	<ul style="list-style-type: none"> • Cultură antreprenorială (inovativă) scăzută în România • Pondere scăzută a persoanelor cu calificări înalte • Rețele transfrontaliere de contrafacere • Grad insuficient de consultare și colaborare din partea OSIM cu stakeholderii privați care au potențial mare de inovare • Atacuri cibernetice ce pot afecta integritatea bazelor de date din domeniul proprietății industriale
--	--

Cauzele directe ale problemei identificate sunt variate. Unele rezidă în cultura antreprenorială redusă a societății românești și în reminiscențe ale educației moștenite. Altele derivă din lipsa de continuitate ale unor reforme instituționale, din digitalizarea întârziată a serviciilor publice, din complexitatea și lipsa de transparență, inclusiv din comunicarea necorespunzătoare a politicilor stimulative adoptate, în ultima perioadă, de administrația publică.

În fine, o cauză importantă, de care trebuie ținut cont în analiză, o reprezintă globalizarea și interesul în creștere al întreprinderilor românești pentru alte piețe în care să-și valorifice produsele – rezultate ale procesului inovativ desfășurat în România. În contrapartidă, piața românească trebuie să-și dezvolte și să-și adapteze mecanismele pentru a deveni atractivă în vederea dobândirii protecției și valorificării

produselor inovative ale investitorilor străini. Fiind membru a UE și parte a Pieței Unice de mai bine de 13 ani această consecință a dinamicii economiei românești era previzibilă.

În acest sens, se propun în continuare trei variante de analiză a resurselor și a rezultatelor elaborate pentru limitarea și remedierea problemei identificate.

5. VARIANTE DE ANALIZĂ A RESURSELOR ȘI A REZULTATELOR

Variantele de soluționare sunt pachete de măsuri care vizează oferirea de soluții problemelor semnalate, respectiv atingerea obiectivelor specifice propuse. Variantele pot conține atât măsuri cu caracter normativ cât și acțiuni concrete derulate în vederea atingerii obiectivelor (constituirea unor departamente, acordarea unor remunerații specifice membrilor acestor departamente sau măsuri care vizează implementarea unor soluții IT). În continuare, sunt prezentate 3 astfel de variante. Pentru fiecare variantă, se oferă o descriere a activităților corespunzătoare care conduc la implementarea soluției propuse. În final, aceste variante sunt comparate și este prezentată varianta considerată a fi varianta recomandată. Deoarece complexitatea problemei identificate necesită o abordare sistematică pe mai multe nivele, recomandăm compilarea celor trei variante de soluționare în viitoarea Strategie. Ca și considerent transversal, se urmărește creșterea calității măsurilor propuse și nu neapărat creșterea în cantitate. Prin urmare, monitorizarea ratei de succes a măsurilor propuse prin evaluarea indicatorilor și a rezultatelor, dar și a sustenabilității acestora pe termen lung, trebuie inclusă în mod obligatoriu în orice viitoare Strategie.

5.1. Varianta I – Creșterea gradului de conștientizare și educare a societății românești în domeniul proprietății industriale

Nevoia unanim exprimată în cadrul interviurilor derulate este de promovare continuă în mediul economic și în mediul educațional din țara noastră a proprietății industriale. Se constată o creștere a gradului de conștientizare a societății în general, asupra drepturilor de proprietate industrială în ultimii 10 ani. Această creștere trebuie continuată, prin variate acțiuni de informare - dialog cu societatea civilă, forumuri de discuții cu asociații profesionale, module de proprietate intelectuală în licee și facultăți etc. Numai printr-o alocare continuă a resurselor în această direcție se poate asigura o creștere sustenabilă a conștientizării societății românești asupra beneficiilor pe care le oferă proprietatea industrială și protecția eficientă a acesteia.

Una dintre premisele transformării ideilor în soluții inovative și a invențiilor în afaceri este dezvoltarea abilităților antreprenoriale, a spiritului întreprinzător. Asemenea abilități pot fi dobândite atât prin educație formală, încă de la nivel liceal, cât și prin formare profesională continuă. Potrivit unui studiu din 2016 "*Generation Z goes to college*"⁸⁰, noua generație (după 2000), cu abilități native în comunicarea digitală, dovedește preocupări antreprenoriale, inovative mult mai accentuate decât celelalte generații, astfel încât instituțiile de învățământ trebuie să elaboreze programe educaționale provocatoare și stimulative.

Prin urmare, prima variantă propusă se focalizează pe creșterea sustenabilă a educației în domeniul proprietății industriale la toate nivelurile, de la învățământul liceal la mediul universitar, formare profesională continuă și măsuri susținute de promovare și creștere a gradului de conștientizare în mediul de afaceri. Lipsa unei culturi în domeniul proprietății industriale, privită ca un tot, este una din principalele probleme semnalate în cadrul interviurilor cu părțile interesate și una din principalele direcții de acțiune în care OSIM, alături de alte instituții publice și private ar trebui să-și îndrepte

---

⁸⁰ *Generation Z goes to college*. <https://guidedpath.net/generation-z-goes-to-college/>

atenția și care, prin continuitate, va avea efecte benefice pentru întreaga societate pe termen lung.

NR.	ACȚIUNE	ACTIVITATE	RESPONSABIL	INDICATORI
1.	Introducerea cursurilor de proprietate intelectuală în învățământul universitar și pre-universitar	1.1 Identificarea unităților de învățământ superior care desfășoară cursuri de proprietate intelectuală și a facultăților relevante	Ministerul Educației Consiliul Național al Rectorilor	1.1.1 Număr de analize statistice efectuate
		1.2 Elaborarea de cursuri de proprietate intelectuală adaptate diferitelor categorii de facultăți		1.2.1 Număr de cursuri elaborate și implementate 1.2.2 Număr de parteneri / <i>stakeholders</i> consultați în procesul de elaborare a cursurilor 1.2.3 Numărul de măsuri / acțiuni propuse de parteneri / <i>stakeholders</i> privați incluse în programă 1.2.4 Măsuri și rapoarte de monitorizare și evaluare a rezultatelor programelor

		1.3 Formarea de formatori și introducerea cursurilor în curricula universitară		<p>1.3.1 Număr de cursuri de formare organizate și desfășurate</p> <p>1.3.2 Număr de participanți la cursuri</p> <p>1.3.3 Număr de cursuri introduse în curricula</p>
		1.4 Elaborarea unor cursuri introductive, bazate pe exemple, pentru introducerea noțiunilor generale de proprietate intelectuală în învățământul gimnazial și liceal (spre ex: în cadrul disciplinei <i>Educație Tehnologică</i>)		<p>1.4.1 Număr de cursuri elaborate și implementate</p> <p>1.4.2 Număr de parteneri / <i>stakeholders</i> consultați în procesul de elaborare a cursurilor</p> <p>1.4.3 Numărul de măsuri / acțiuni propuse de parteneri / <i>stakeholders</i> privați incluse în programă</p> <p>1.4.4 Măsuri și rapoarte de monitorizare și evaluare a rezultatelor programelor</p>

				1.4.5 Număr de participanți
2.	Introducerea de cursuri de proprietate intelectuală în formarea profesională continuă	2.1 Condiționarea atestării sau re-atestării periodice în anumite profesii de absolvirea unor cursuri de proprietate intelectuală	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	<p>2.1.1 Număr de cursuri elaborate și implementate</p> <p>2.1.2 Număr de parteneri / <i>stakeholders</i> consultați în procesul de elaborare a cursurilor</p> <p>2.1.3 Numărul de măsuri / acțiuni propuse de parteneri / <i>stakeholders</i> privați incluse în programă</p> <p>2.1.4 Măsuri și rapoarte de monitorizare și evaluare a rezultatelor programelor</p> <p>2.1.5 Număr de persoane atestate / re-atestare</p>
		2.2 Introducerea noțiunilor de proprietate intelectuală în		<p>2.2.1 Număr de cursuri elaborate și implementate</p> <p>2.2.2 Număr de parteneri /</p>

		cursurile de formare continuă existente		<p><i>stakeholders</i> consultați în procesul de elaborare a cursurilor</p> <p>2.2.3 Numărul de măsuri / acțiuni propuse de parteneri / <i>stakeholders</i> privați incluse în programă</p> <p>2.2.4 Măsuri și rapoarte de monitorizare și evaluare a rezultatelor programelor</p>
3.	Dezvoltarea unor programe multianuale de promovare a proprietății industriale	3.1 Elaborarea de programe de promovare a proprietății intelectuale, acordarea protecției și beneficiile ei pentru diferitele categorii de public țintă: programe pentru tineri, programe pentru IMM-uri, seminarii pentru cercetători etc.	OSIM ORDA	<p>3.1.1 Număr de cursuri elaborate și implementate</p> <p>3.1.2 Număr de parteneri / <i>stakeholders</i> consultați în procesul de elaborare a cursurilor</p> <p>3.1.3 Numărul de măsuri / acțiuni propuse de parteneri / <i>stakeholders</i> privați incluse în programă</p>

				<p>3.1.3 Număr de participanți la evenimente</p> <p>3.1.4 Număr de evenimente desfășurate</p> <p>3.1.5 Regularitatea desfășurării / organizării evenimentelor</p> <p>3.1.6 Măsuri și rapoarte de monitorizare și evaluare a rezultatelor evenimentelor</p>
		<p>3.2 Organizarea de evenimente regionale împreună cu Centrele Regionale pentru promovarea proprietății intelectuale în domeniile de specializare inteligentă în regiuni</p>		<p>3.2.1 Număr de evenimente desfășurate</p> <p>3.2.2 Număr de Centre Regionale participante</p> <p>3.2.3 Identificarea grupului-țintă de participanți</p> <p>3.2.4 Număr de participanți din grupul-țintă la evenimente</p> <p>3.2.5 -Număr de măsuri / inițiative</p>

				<p>dezvoltate la evenimente</p> <p>3.2.6 Regularitatea desfășurării / organizării evenimentelor</p> <p>3.2.7 Măsuri și rapoarte de monitorizare și evaluare a rezultatelor evenimentelor</p>
		3.3 Organizarea unui salon național anual de invenții		<p>3.3.1 Numărul de evenimente organizate și desfășurate</p> <p>3.3.2 Număr de participanți la eveniment</p> <p>3.3.3 Număr de medalii câștigate</p> <p>3.3.4 Număr de invenții valorificate în urma participării la salon</p> <p>3.3.5 Număr de parteneriate europene efectuate</p> <p>3.3.6 Gradul de continuitate, regularitate și sustenabilitate a programelor</p>

				3.3.7 Monitorizarea și evaluarea rezultatelor și eficienței evenimentului
		3.4 Dezvoltarea unor ateliere în parteneriat cu asociații profesionale, dedicate proprietății industriale în sectorul industrial pe care îl reprezintă		<p>3.4.1 Număr de cursuri elaborate și implementate</p> <p>3.4.2 Număr de parteneri / <i>stakeholders</i> consultați în procesul de elaborare a cursurilor</p> <p>3.4.3 Număr de măsuri / acțiuni propuse de parteneri / <i>stakeholders</i> privați incluse în programă</p> <p>3.4.4 Număr de participanți la evenimente</p> <p>3.4.5 Număr de evenimente desfășurate</p> <p>3.4.6 Regularitatea desfășurării / organizării evenimentelor</p> <p>3.4.7 Măsuri și rapoarte de</p>

				monitorizare și evaluare a rezultatelor programelor
4.	Creșterea nivelului de pregătire a specialiștilor în domeniul proprietății industriale	4.1 Atragerea în țară de cursuri de instruire, dezbateri profesionale, forumuri de discuții organizate de OMPI și / sau organizații europene EUIPO, OEB	OSIM CNCPIR MEEMA	<p>4.1.1 Număr de cursuri / evenimente elaborate și implementate</p> <p>4.1.2 Număr de parteneri / <i>stakeholders</i> consultați în procesul de elaborare a cursurilor</p> <p>4.1.3 Număr de măsuri / acțiuni propuse de parteneri / <i>stakeholders</i> privați incluse în programă</p> <p>4.1.4 Număr de parteneri străini participanți</p> <p>4.1.5 Număr de participanți din grupul-țintă</p> <p>4.1.6 Număr de inițiative / prezentări / măsuri dezvoltate în urma acestor evenimente</p>

				<p>4.1.7 Număr de parteneriate încheiate</p> <p>4.1.8 Măsurile și rapoarte de monitorizare și evaluare a rezultatelor programelor</p>
		<p>4.2 Introducerea unui forum online pe site-ul OSIM dedicat consilierilor în proprietate industrială și avocaților specializați în domeniu pe teme interpretabile sau pentru care există o cazuistică relevantă</p>	<p>OSIM CNCPIR</p>	<p>4.2.1 Număr de forumuri online create și implementate</p> <p>4.2.2 Număr de participanți înregistrați</p> <p>4.2.3 Gradul de folosire al forumului</p> <p>4.2.4 Măsurile și rapoarte de monitorizare și evaluare a rezultatelor forumului</p> <p>4.2.5 Gradul de satisfacție a participanților și a beneficiarilor (clienților) în baza chestionarelor de evaluare</p>

		4.3 Continuarea cursurilor de pregătire și ateliere de schimb de experiență pentru și împreună cu angajați ai autorităților care asigură protecția – poliție, vamă, parchete și instanțe		4.3.1 Număr de cursuri / evenimente elaborate și implementate 4.3.2 Număr de participanți din grupul-țintă 4.3.3 Numărul de inițiative / prezentări / măsuri dezvoltate în urma acestor evenimente 4.3.4 Măsuri și rapoarte de monitorizare și evaluare a rezultatelor programelor
--	--	--	--	---

5.1.1. Impact

Varianta propusă va avea impact asupra întregului sistem de proprietate industrială în România și nu numai, într-un orizont de timp mediu și lung. O condiție importantă pentru reușita acestei variante o reprezintă continuitatea. Acțiuni de creștere a gradului de conștientizare au fost derulate și în perioada anterioară, dar într-un mod fragmentat, discontinuu, fără a urmări și bifa un plan de acțiuni multianual, complet, bugetat și asumat. Numai printr-un demers continuu și susținut, urmărit a fi aplicat de diversele conduceri succesive ale instituțiilor responsabile, obiectivul creșterii gradului de conștientizare asupra proprietății industriale va avea un impact și o amprentă în rândul diferitelor categorii socio-profesionale, dar mai ales în rândul tinerelor generații care vor fi protagoniștii economiei de mâine.

5.1.2. Resurse umane

Din punct de vedere al resurselor umane, varianta propusă nu implică alocarea unui număr de personal mai mare decât cel existent. În prezent, conform organigramei, serviciul Comunicare și Marketing Operațional are 16 posturi în cadrul OSIM, un colectiv suficient care să se ocupe de activități de promovare și diseminare de informații în domeniul proprietății industriale. Scenariul presupune însă o colaborare strânsă pentru dezvoltarea de programe comune cu personalul Oficiului Român pentru Drepturi de Autor, astfel încât promovarea proprietății industriale să fie privită ca un tot în ansamblu cu proprietatea intelectuală. Este necesară dezvoltarea de acțiuni comune împreună cu Centrele Regionale, cu profesorii universitari, precum și cu alți parteneri.

5.1.3. Beneficii estimate

- A. Sensibilizarea mediului economic și a comunității de cercetători cu privire la necesitatea protejării rezultatelor cercetării.
- B. Îmbunătățirea perspectivei generale în România cu privire la utilizarea dreptului de protecție a proprietății industriale prin formarea unei generații de viitori cercetători și antreprenori cu cunoștințe aprofundate în domeniul proprietății industriale.
- C. Creșterea numărului cererilor în toate domeniile de protecție intelectuală și industrială.
- D. Creșterea numărului persoanelor cu cunoștințe în domeniu și, implicit, a relevanței proprietății intelectuale în societatea românească.
- E. Reducerea contrafacerilor și a altor încălcări ale proprietății intelectuale prin o mai bună cunoaștere a drepturilor ce decurg din acest tip de proprietate.

5.2. Varianta II – Optimizarea operațională a OSIM

A doua variantă propusă pentru problema identificată, este optimizarea operațională a instituției, prin creșterea calității serviciilor și a activităților la nivel operațional în cadrul oficiului național, astfel încât parteneriatul dintre OSIM și beneficiari să se dezvolte cât mai mult.

Din consultarea părților interesate, principalele aspecte de optimizat privesc sincopele de funcționare a aplicațiilor electronice, bazelor de date și a proceselor operaționale în cadrul OSIM. Pentru această variantă sunt identificate acțiuni, activități, responsabili, indicatori și beneficii așteptate, după cum urmează:

NR.	ACȚIUNE	ACTIVITATE	RESPONSABIL	INDICATORI
1	Accelerarea digitalizării serviciilor OSIM	1.1 Instituirea / definitivarea proceselor complete, de la depunere a cererilor până la eliberarea certificatelor de protecție și modificări în situația juridică a titlurilor, în format online	OSIM	1.1.1 Număr de proceduri online elaborate 1.1..2 Număr de facilități online implementate 1.1.3 Grad crescut de satisfacție a utilizatorilor în baza chestionarelor de evaluare
		1.2 Comunicarea între personalul OSIM, și solicitanți, inclusiv reprezentanții acestora, în format online (transmitere de răspunsuri, documente, confirmări)	OSIM	1.2.1.Grad crescut de satisfacție a utilizatorilor în baza a chestionarelor de evaluare 5.Număr de procese transferate din fizic în online
		1.3 Perfecționarea funcționării bazelor de	OSIM	1.3.1 Grad crescut de satisfacție a

		date și a motoarelor de căutare, actualizarea acestora în timp real și sincronizarea cu bazele de date europene		utilizatorilor în baza chestionarelor de evaluare 1.3.2 Număr de baze de date sincronizate cu bazele de date europene 1.3.3 Eficacitatea motoarelor de căutare testată prin evaluări tehnice
		1.4 Completarea informațiilor accesibile în bazelor de date, cu toate elementele necesare unei documentări complete a stadiului unui depozit sau evoluția unei mărci, brevet sau desen protejat	OSIM	1.4.1 Număr de baze de date actualizate 1.4.2 Grad crescut de satisfacție a utilizatorilor în baza chestionarelor de evaluare
		1.5 Crearea unei variante în limba engleză a bazelor de date ale OSIM	OSIM	1.5.1 Procentaj al bazelor de date traduse
2.	Elaborarea și implementarea unei strategii în domeniul comunicării	2.1 Restructurarea paginii web a OSIM și organizarea informațiilor într-o manieră intuitivă, ușor de urmărit și modernă (de ex: <i>cum să</i>	OSIM	2.1.1 Procentaj din pagină web restructurată 2.1.2 Grad crescut de satisfacție a utilizatorilor în baza

		<i>înregistrezi o marcă în 4 pași)</i>		chestionarelor de evaluare
		2.2 Definirea stilului de comunicare și elaborarea mesajelor de comunicare a angajaților OSIM cu publicul	OSIM	2.2.1 Număr de strategii de comunicare elaborate și implementate 2.2.2 Definire grup-țintă 2.2.3 Număr cetățeni din grupul-țintă conștientizat 2.2.4 Procentaj din public conștientizat
		2.3 Diversificarea canalelor de comunicare în social media, inclusiv prin constituirea unor forumuri de discuții online pentru profesioniștii din domeniu	OSIM	2.3.1 Număr de strategii de comunicare elaborate și implementate 2.3.2 Definire grup-țintă 2.3.3 Număr cetățeni din grupul-țintă conștientizat 1.3.4 Procentaj din public conștientizat
		2.5 Promovarea continuă a proprietății intelectuale prin toate canalele de comunicare	OSIM	2.5.1 Număr de strategii de comunicare elaborate și implementate 2.5.2 Număr de măsuri din strategia

				<p>de comunicare efectuate</p> <p>2.5.3 Definire grup-țintă</p> <p>2.5.4 Număr cetățeni din grupul-țintă conștientizat</p> <p>2.5.6 Procentaj din public conștientizat</p>
		2.6 Perfecționarea sistemului de gestiune a relației cu clienții (CRM)	OSIM	<p>2.6.1 Număr de CRM implementate</p> <p>2.6.2 Grad crescut de satisfacție a utilizatorilor în baza chestionarelor de evaluare</p>
		2.7 Modelarea politicii de prețuri în concordanță cu profilul detaliat al clienților	OSIM	<p>2.7.1 Număr de politici de prețuri elaborate și implementate</p> <p>2.7.2 Grad crescut de satisfacție a utilizatorilor în baza chestionarelor de evaluare</p>
3	Dezvoltarea și perfecționarea resurselor umane	3.1 Creșterea și menținerea unui număr suficient de examinatori în raport cu nevoia de a presta servicii de înaltă	OSIM	<p>3.1.1 Număr evaluări ale nevoilor de resurse umane</p> <p>3.1.2 Număr de examinatori activi</p>

		calitate într-un termen scurt		3.1.3 Grad crescut de satisfacție a utilizatorilor în baza chestionarelor de evaluare
		3.2 Organizarea de cursuri periodice de instruire a personalului pentru dobândirea și perfecționarea abilităților necesare și prezente la personalul de la oficiile naționale similare din UE (ex: cursuri de limbă engleză, comunicare, IT, <i>project management</i> etc.)	OSIM	3.2.1 Număr de cursuri de instruire elaborate și implementate 3.2.2 Număr de participanți 3.2.3 Rata de promovabilitate 3.2.4 Grad crescut de satisfacție a utilizatorilor în baza chestionarelor de evaluare
		3.3 Identificarea, împreună cu CNCPIR, a formelor de perfecționare continuă în profesie a consilierilor în proprietate industrială și a avocaților care reprezintă titularii în fața OSIM	OSIM CNCPIR	3.3.1 Număr de colaborări cu CNCPIR 3.3.2 Număr de cursuri/formări elaborate și implementate 3.3.4 Număr de participanți la formările continue 3.3.5 Grad crescut de satisfacție a utilizatorilor în baza chestionarelor de evaluare

4	Eficientizarea și flexibilizarea fluxurilor de lucru	4.1 Simplificarea proceselor și fluidizarea procedurilor pentru acordarea protecției	OSIM	4.1.1 Număr proceduri simplificate și implementate 4.1.2 Grad crescut de satisfacție a utilizatorilor în baza chestionarelor de evaluare
		4.2 Reducerea perioadei necesare acordării protecției prin scurtarea termenelor aferente fiecărei etape în proces. O măsură care ar putea degreva Oficiul mai ales în perioade aglomerate ar putea fi externalizarea către un corp de profesioniști (acreditați OSIM) a cercetării elementului de noutate în cazul cererilor de brevet, pe baza unei baze de date actuale și funcționale întreținute de OSIM. O altă posibilitate ar fi impunerea, ca o condiție preliminară depunerii cererii de brevet, a realizării unei analize a potențialului	OSIM	4.2.1 Număr evaluări ale timpului de procesare 4.2.2 Număr de proceduri și sisteme/software implementate pentru a urmări și măsura timpul necesar 4.2.3 Procentaj perioadă redusă 4.2.4 Grad crescut de satisfacție a utilizatorilor în baza chestionarelor de evaluare

		de brevetabilitate față de stadiul tehnicii a soluției propuse de către un profesionist acreditat OSIM		
		4.3 Transparentizarea proceselor și a informațiilor aferente fiecărui dosar, în măsura în care nu dăunează intereselor solicitanților / titularilor	OSIM	<p>4.3.1 Număr de proceduri tehnologice identificate și implementate pentru asigurarea transparenței dosarului</p> <p>4.3.2 Număr de evaluări ale performanței sistemului efectuate și număr de acțiuni întreprinse în baza concluziilor acestora</p> <p>4.3.3 Grad crescut de satisfacție a utilizatorilor în baza chestionarelor de evaluare</p>
		4.4. Creșterea vitezei de răspuns la solicitările din piață	OSIM	<p>4.4.1 Număr de evaluări ale performanței sistemului efectuate și număr de acțiuni întreprinse în baza concluziilor acestora</p> <p>4.4.2 Grad crescut de satisfacție a utilizatorilor în baza a</p>

				chestionarelor de evaluare
5	Dezvoltarea de noi relații, noi servicii și a unei abordări pro-active	5.1 Dezvoltarea relațiilor de colaborare cu asociații profesionale și patronate în vederea promovării proprietății industriale la nivel de sectoare / ramuri industriale	OSIM Asociații profesionale Patronate	5.1.1 Număr de acorduri de colaborare semnate 5.1.2 Număr de întâlniri de colaborare organizate și efectuate 5.1.3 Număr de propuneri preluate de OSIM și implementate
		5.2 Revigorarea relațiilor cu Centrele Regionale și sprijinirea acestora în promovarea proprietății industriale la nivel regional	OSIM Centre Regionale	5.2.1 Număr de Centre Regionale sprijinite 5.2.2 Număr de acțiuni întreprinse pentru sprijinirea Centrelor
		5.3 Intensificarea relațiilor de colaborare cu ORDA prin acțiuni comune de promovare a proprietății intelectuale și conturarea soluțiilor legislative pentru creațiile noi ere digitale	OSIM ORDA	5.3.1 Număr acorduri colaborare semnate 5.3.2 Număr măsuri/acțiuni identificate și implementate
		5.5 Valorificarea cunoașterii instituționale a OSIM,	OSIM	5.5.1 Număr servicii orientate către piață

		<p>prin noi servicii orientate către piață, spre ex: serviciul de monitorizare și informare a stadiului tehnicii pe sectoare – se poate începe cu domeniile de specializare inteligentă definite în Strategia Națională de Competitivitate</p>		<p>5.5.2 Grad crescut de satisfacție a utilizatorilor în baza a chestionarelor de evaluare</p>
		<p>5.6 Inițierea unui dialog și dezvoltarea relațiilor cu marile companii multinaționale care și-au înființat centre de cercetare și transfer tehnologic în România</p>	<p>OSIM Companii private</p>	<p>5.6.1 Număr Strategii de colaborare dezvoltate</p> <p>5.6.2 Număr acorduri de colaborare semnate</p> <p>5.6.3 Număr întâlniri efectuate între OSIM și partenerii privați</p> <p>5.6.4 Număr de propuneri preluate și implementate de către OSIM</p> <p>5.6.5 Grad crescut de satisfacție a utilizatorilor în baza a chestionarelor de evaluare</p>
6	<p>Creșterea vizibilității OSIM la nivel</p>	<p>6.1 Stabilirea și urmărirea unui program de apariții</p>	<p>OSIM</p>	<p>6.1.1 Număr de strategii de</p>

	național și european	<p>publice a reprezentanților OSIM prezentând exemple de succes (ex: o invenție românească, ce înseamnă schimbarea mărcii pentru o companie, produse cu indicație geografică etc) sau stimulând dezbateri publice pe teme de proprietate intelectuală</p>		<p>comunicare elaborat și implementat</p> <p>6.1.2 Număr de apariții publice contorizat și promovat</p> <p>6.1.3 Număr de public grup-țintă atins</p> <p>6.1.4 Număr de dezbateri publice organizate</p> <p>6.1.5 Regularitatea cu care se organizează dezbaterile</p> <p>6.1.6 Număr de participanți la dezbateri</p>
		<p>6.2 Participarea activă și colaborativă a OSIM la grupurile de lucru stabilite la nivel instituțiilor europene și al organizațiilor europene de profil pe probleme de proprietate industrială</p>	OSIM	<p>6.2.1 Număr de evenimente la care s-a participat</p> <p>6.2.2 Numărul de prezentări / documente / discursuri cu care s-a participat din partea României</p> <p>6.2.3-Regularitatea comunicării cu Grupurile de lucru internaționale</p> <p>6.2.4 Număr de inițiative/măsuri</p>

				<p>depușe din partea României în cadrul discuțiilor internaționale</p> <p>6.2.5 Număr de inițiative propuse de România preluate în textele oficiale</p>
		<p>6.3 Participarea OSIM în proiecte europene în domeniu, fie ca partener într-un consorțiu, fie în calitate de lider de proiect</p>	OSIM	<p>6.3.1 Numărul de proiecte europene la care s-au depus cereri de finanțare (fie ca Lider sau ca partener)</p> <p>6.3.2 Numărul de proiecte europene care au fost câștigate</p> <p>6.3.3 Măsurile elaborate și adoptate în urma implementării proiectelor europene</p> <p>6.3.4 Gradul de monitorizare și de evaluare a rezultatelor proiectelor</p> <p>6.3.5 Corelarea tematicii proiectelor cu Strategiile naționale/europene și alte proiecte deja aflate în curs de realizare sau terminate și cu</p>

				nevoile realității din România
--	--	--	--	--------------------------------

5.2.1. Impact

Varianta propusă va avea un efect direct asupra utilizatorilor serviciilor publice prestate de OSIM în sensul în care va răspunde așteptărilor solicitanților, titularilor și reprezentanților acestora. Dezvoltarea de servicii orientate către interesele și așteptările utilizatorilor – calitate foarte bună prin prestare de servicii într-o manieră mai eficientă ce conduce la un timp mai scurt de soluționare - va crește atractivitatea OSIM ca furnizor de servicii publice în domeniul acordării protecției proprietății industriale pe piața europeană. Alături de alte măsuri de dezvoltare a mediului economic și a ecosistemului de cercetare în România aferente viitoarelor strategii, varianta prezentată aplicată de OSIM, pe baza unui plan de acțiuni cu buget aferent și indicatori de realizare (preluați din cei propuși în tabel), va prefigura creșterea numărului de cereri de brevete depuse la OSIM în următorii ani.

5.2.2. Resurse umane

Una din cele mai importante resurse ale OSIM, resursa umană trebuie să cunoască o dezvoltare și o adaptare la cerințele noii economii digitale. Ținând cont de mediul competitiv al pieței europene în care acționează OSIM, alături de celelalte oficii naționale din statele membre ale UE, este necesar ca serviciile prestate de OSIM să fie comparabile sub aspectul calitate – timp cu serviciile celorlalte oficii naționale. În acest sens, se impune creșterea numărului examinatorilor în cadrul OSIM pentru a acoperi într-un termen cât mai scurt numărul cererilor depuse. Un accent deosebit trebuie pus pe atitudinea și orientarea pro-activă a salariaților OSIM în desfășurarea activității aferente serviciului public.

Nu mai puțin importantă este și formarea continuă a breslei consilierilor în proprietate industrială din România. Numai profesioniști ai domeniului bine pregătiți pot livra servicii cu valoare adăugată, crescând astfel încrederea în sistem, și pot conferi

siguranța necesară în negocierea transferurilor tehnologice între inventatori români și investitori străini cu putere financiară.

5.2.3. Beneficii estimate

- A. Creșterea atractivității OSIM, ca instituție publică furnizoare de servicii de acordare a protecției în domeniul proprietății industriale, fapt ce va consolida poziția OSIM având ca beneficiu creșterea încrederii utilizatorilor în expertiza OSIM și în plus valoarea livrată prin serviciile prestate.
- B. Încurajarea mediului de cercetare academică și a institutelor de cercetare înspre reorientarea direcțiilor de cercetare către domeniile cu cel mai mare potențial de inovare și către cererea rezultată din nevoile prezente pe piață, mărind astfel numărul de înregistrări de brevete cu potențial ridicat de exploatare financiară.
- C. Crearea premiselor pentru o activitate de cercetare axată pe rezultate cu potențial cât mai mare de monetizare prin recomandarea și încurajarea utilizării pre-diagnozei, atât în rândul inventatorilor independenți, cât și al companiilor mici și mijlocii, care nu au capacitate de expertiză comparabilă cu privire la stadiul tehnicii și la nevoile rezultate din piață.
- D. Asigurarea unui flux susținut de cereri de brevete de invenție prin remodelarea politicii de costuri.
- E. Creșterea eficienței sistemului prin scurtarea timpului de acordare a unei rezoluții, fapt ce va crește randamentul de inovare a tuturor părților interesate, în special a zonei de companii mici și mijlocii și a inventatorilor persoane fizice.
- F. Mărirea valorii adăugate a serviciilor desfășurate de consilierii în proprietate industrială prin fluidizarea și simplificarea comunicării acestora cu OSIM.
- G. Consolidarea unei culturi a cetățenilor cu privire la proprietatea industrială prin implicarea pro-activă a OSIM alături de rețeaua de centre regionale PATLIB și de alte instituții în diseminarea continuă și susținută a informațiilor cu privire la proprietatea intelectuală -atât din punct de vedere a diseminării informațiilor teoretice cât și exemple de bune practici.

- H. Creșterea indicatorilor care stau la baza evaluării rezultatelor activității OSIM și implicit a celor care determină evaluarea capacității inovative a României. Pe fondul avansării României în ierarhia capacității inovative a țărilor europene, atât sistemul economic cât și cel al cercetării și dezvoltării (C&D) și cel academic, în special în domeniile ce țin de știință și tehnologie vor deveni mai atrăgătoare pentru investitori străini, pentru companii ce desfășoară activități de cercetare/dezvoltare și inovare și pentru viitorii studenți ai facultăților tehnice.
- I. Creșterea atractivității instituției OSIM ca angajator prin îmbunătățirea imaginii profesioniștilor care lucrează aici.

5.3. Varianta III – Sporirea capacității inovative a mediului economic și a mediului de cercetare românesc în vederea creșterii competitivității

A treia variantă propusă are în vedere concentrarea atenției OSIM pe măsuri de încurajare a spiritului inovativ în rândul operatorilor români, cu precădere IMM-uri, și de sprijinire a cercetării românești. Se intenționează o mai mare implicare a OSIM în facilitarea transferului tehnologic și în susținerea, prin măsuri ce țin de propriile atribuții, a implementării obiectivelor viitoarelor strategii în domeniile cercetării-dezvoltării și competitivității.

Potrivit *Tabloului de bord 2019 privind proprietatea intelectuală pentru IMM-uri*, publicat pe site-ul EUIPO⁸¹, după înregistrarea drepturilor de proprietate intelectuală, 54% dintre proprietari (IMM-uri) au susținut că au resimțit un impact pozitiv. Principalele impacturi identificate au fost creșterea reputației (52%), creșterea cifrei de afaceri (39%) și capacitatea de a accesa noi piețe (37%). Dintre cei care nu au înregistrat drepturi de proprietate intelectuală, majoritatea a invocat necunoașterea elementelor de proprietate intelectuală și a beneficiilor acesteia. Procentul celor care

⁸¹ *Tabloul de bord 2019 privind proprietatea intelectuală pentru IMM-uri*https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/IP_sme_scoreboard_study_2019/executiveSummary/executive_summary_2019_ro.pdf

au invocat lipsa cunoștințelor în rândul IMM-urilor a crescut de la 25% în 2016 la 38% în 2019. Doar 25% dintre IMM-uri titulari de drepturi de proprietate intelectuală au reușit să valorifice comercial proprietatea înregistrată. Accesul la finanțare este una din cele mai mari probleme pentru IMM-uri, doar 13% dintre acestea, titulare ale unor drepturi de proprietate intelectuală înregistrate au încercat să obțină finanțare pe baza acestor active.

Având în vedere vulnerabilitățile afacerilor din sectoarele creative și, în special, dificultățile legate de finanțare, este necesară o re poziționare a eforturilor de sprijin în direcția diversificării și multiplicării formelor de finanțare – bancare sau nebankare, rambursabile sau nerambursabile. În acest sens, recunoașterea proprietății intelectuale, valorizarea creativității și considerarea activelor necorporale în procesul de acordare a finanțărilor sunt elemente necesare. Semnalele date de unele instituții bancare importante din România, prin poziționarea alături de comunitatea creativ-inovativă, sunt fără îndoială, evoluții importante, dar nu suficiente pentru stimularea inovației și a inventivității.

Pentru această variantă sunt identificate acțiuni, activități, responsabili și beneficii așteptate, după cum urmează:

NR	ACȚIUNE	ACTIVITATE	RESPONSABIL	INDICATORI
1.	Introducerea unor măsuri de susținere și promovare a invenției românești	1.1 Dezvoltarea de programe de promovare a tinerilor inventatori, recompensare pentru cei care câștigă medalii la saloane internaționale	MEC OSIM	1.1.1 Număr de programe dezvoltate și implementate 1.1.2 Număr de participanți la programe 1.1.3 Număr de medalii câștigate 1.1.4 Număr de parteneriate europene efectuate 1.1.5 Gradul de continuitate, regularitate

			și sustenabilitate programelor
			1.1.6 Monitorizarea și evaluarea rezultatelor și eficienței programelor
	1.2 Sprijinirea (inclusiv financiară) a participării la saloanele internaționale de invenții	MEC OSIM MEEMA	1.2.1 Număr de programe dezvoltate și implementate 1.2.2 Număr de participanți la programe 1.2.3 Număr de medalii câștigate 1.2.4 Număr de parteneriate europene efectuate 1.2.5 Gradul de continuitate, regularitate și sustenabilitate programelor 1.2.6 Monitorizarea și evaluarea rezultatelor și eficienței programelor
	1.3 Organizarea unui salon anual de invenție la nivel național	MEC MEEMA OSIM	1.3.1 Numărul de evenimente organizate și desfășurate 1.3.2 Număr de participanți la eveniment 1.3.3 Număr de medalii câștigate

				<p>1.3.4 Numărul de invenții valorificate în urma participării la salon</p> <p>1.3.5 Număr de parteneriate europene efectuate</p> <p>1.3.6 Gradul de continuitate, regularitate și sustenabilitate programelor</p> <p>1.3.7 Monitorizarea și evaluarea rezultatelor și eficienței evenimentului</p>
2.	Încurajarea mediului economic să-și înregistreze titluri de PI în România	2.1 Organizarea de întâlniri periodice ale OSIM cu mediul de afaceri pentru a se explică importanța înregistrării titlurilor de PI, pentru o protecție eficientă a afacerilor pe care le desfășoară.	OSIM Stakeholders din mediul privat	<p>2.1.1 Numărul de întâlniri</p> <p>2.1.2 Numărul de participanți la programe</p> <p>2.1.3 Gradul de satisfacție a participanților și a beneficiarilor (clienților) în baza chestionarelor de evaluare</p>
		2.2 Ajustarea nivelului taxelor pentru a fi competitive cu cele practicate de alte oficii la nivel european	OSIM	<p>2.2.1 Număr de taxe ajustate</p> <p>2.2.2 Grad crescut de satisfacție a utilizatorilor în baza a chestionarelor de evaluare</p>
		2.3 Prezentarea informațiilor necesare înregistrării	OSIM	2.3.1 Număr de strategii de comunicare elaborate și implementate

		și obținerii protecției într-un mod simplu și atractiv		2.3.2 Identificarea grupurilor-țintă 2.3.3 Grad crescut de satisfacție a utilizatorilor în baza a chestionarelor de evaluare
		2.4 Propunerea de măsuri fiscale atractive pentru cei care înregistrează și exploatează proprietatea industrială în România	OSIM MEEMA	2.4.1 Număr de măsuri fiscale propus și adoptat 2.4.2 Grad crescut de satisfacție a utilizatorilor în baza a chestionarelor de evaluare
3.	Încurajarea transferului tehnologic	3.1 Constituirea unei burse a invențiilor	MEC OSIM	3.1.1 Număr de participanți la eveniment 3.1.2 Număr de invenții depuse 3.1.3 Număr de invenții cumpărate și dezvoltate / monetizate de către companii private / administrații publice 3.1.4 Valoarea capitalului administrat de bursă 3.1.5 Numărul de sponsori / parteneri persoane juridice private / străine cooptați

	<p>3.2 Organizarea de evenimente sectoriale pentru diseminarea informațiilor privind portofoliul inovativ în domeniu</p>	<p>MEC Asociații profesionale OSIM</p>	<p>3.2.1 Număr de evenimente organizate și desfășurate 3.2.2 Numărul de participanți la evenimente 3.2.3 Regularitatea desfășurării evenimentelor 3.2.4 Gradul de monitorizare și evaluare din perspectiva inovării, sustenabilității și continuității acțiunilor / măsurilor pe termen scurt, mediu și lung</p>
	<p>3.3 Organizarea de cursuri destinate entităților de brokeraj tehnologic</p>	<p>MEC Camere de Comerț OSIM</p>	<p>3.3.1 Număr de cursuri organizate 3.3.2 Număr de participanți la cursuri 3.3.3 Gradul de satisfacție a participanților în baza chestionarelor de evaluare</p>
	<p>3.4 Stimularea parteneriatelor public-privat pentru accesarea finanțării în vederea inovării</p>	<p>MEC</p>	<p>3.4.1 Numărul de parteneriate încheiate 3.4.2 Numărul de proiecte / acțiuni desfășurate în cadrul parteneriatelor</p>

	<p>3.5 Propunerea de măsuri care să faciliteze acordarea de finanțări pentru exploatarea proprietății industriale din partea instituțiilor bancare</p>	<p>MEC MFP</p>	<p>3.5.1 Numărul de măsuri propuse</p> <p>3.5.2 Numărul de măsuri adoptate</p> <p>3.5.3 Numărul de finanțări acordate</p> <p>3.5.4 Numărul de inițiative / proiecte create ca rezultat al finanțărilor</p> <p>3.5.5 Numărul de inițiative / proiecte care au fost valorificate</p>
	<p>3.6 Instruirea adecvată a personalului din Centrele Regionale în domeniul proprietății industriale pentru dezvoltarea de servicii de consultanță în domeniul exploatării proprietății industriale</p>	<p>OSIM</p>	<p>3.6.1 Numărul de persoane instruite</p> <p>3.6.2 Numărul de cursuri organizate și desfășurate</p> <p>3.6.2 Gradul de satisfacție a participanților și a beneficiarilor (clienților) în baza chestionarelor de evaluare</p>
	<p>3.7 Programe de pregătire destinate cercetătorilor din institute de cercetare sau din universități în problematica protecției și gestiunii drepturilor de</p>	<p>MEC OSIM</p>	<p>3.7.1 Numărul de programe de pregătire create și desfășurate</p> <p>3.7.2 Măsuri și rapoarte de monitorizare și evaluare a rezultatelor programelor</p>

	proprietate industrială		3.7.3 Numărul de participanți la programe 3.7.4 Gradul de satisfacție a participanților și a beneficiarilor (clienților) în baza chestionarelor de evaluare
--	-------------------------	--	--

5.3.1. Impact

Impactul așteptat al variantei propuse îl reprezintă creșterea numărului de brevete înregistrate de operatori economici români sau străini, care să urmărească exploatarea comercială în România. Se dorește în același timp dezvoltarea apetitului firmelor de a cumpăra brevete românești și a le valorifica, beneficiind de linii de finanțare în acest sens. În acest fel, poziția României în EU Innovation Scoreboard va avansa.

Important nu este neapărat numărul cererilor de brevete de invenție, ci mai degrabă o creștere a calității acestor brevete. Brevetele nu mai trebuie să fie trofee etalate în vitrină, ci o posibilă sursă de bani, de dezvoltare a unei afaceri. Încurajând operatorii economici să înregistreze invenții în detrimentul persoanelor fizice se așteaptă ca nevoia de a inventa să-și găsească originea în nevoile identificate ale pieței, astfel încât potențialul de exploatare comercială a brevetelor să crească.

5.3.2. Resurse umane

Varianta propusă urmărește dezvoltarea competențelor resurselor umane în domeniul transferului tehnologic, în domeniul evaluărilor necesare acordării de finanțări, în domeniul gestionării drepturilor de proprietate. Este importantă atât creșterea competențelor în domeniul proprietății intelectuale, cât și creșterea numărului specialiștilor în domeniu. Monitorizarea calitativă a *output-ului* resurselor umane cât și relația acestora cu beneficiarii (clienții) este obligatorie și trebuie efectuată la intervale regulate pentru a se asigura nu numai o constanță în nivelul serviciilor oferite, cât și remedierea din timp a problemelor care pot apărea.

5.3.3. Beneficii estimate

- A. Creșterea numărului de brevete înregistrate de companii prin îmbunătățirea informării cu privire la avantajele ce decurg din protecția proprietății industriale.
- B. Creșterea numărului de brevete înregistrate de companii prin aplicarea de măsuri fiscale menite să încurajeze înregistrarea de proprietate industrială în România.
- C. Creșterea numărului de brevete exploatabile comercial prin înlesnirea și încurajarea unei relații între cerere – mediul privat și ofertă – mediul inventatori/centre cercetare/inovare.
- D. Creșterea potențialului de exploatare financiară a brevetelor de invenție prin implicarea mediului bancar și oferirea de instrumente specifice.
- E. Sporirea competențelor și creșterea numărului celor care vor gestiona portofolii de drepturi de proprietate indus

6. ANALIZA ȘI COMPARAREA VARIANTELOR ȘI SELECTAREA VARIANTEI RECOMANDATE

În continuare, fiecare variantă elaborată va fi analizată funcție de gradul în care satisface cele 6 criterii de bază, prezentate în ordine aleatorie:

- A. Relevanță
- B. Eficacitate
- C. Eficiență
- D. Impact
- E. Sustenabilitate
- F. Consecvență / coerență

Prioritizarea variantelor propuse pe baza celor șase criterii nu înlătură importanța fiecăruia dintre acestea, determinantă fiind în fapt analiza de risc care va răspunde la întrebarea – ce se va întâmpla dacă nu se va realiza o anumă variantă.

6.1. Varianta I – Creșterea gradului de conștientizare și educare a societății românești în domeniul proprietății industriale

---

Relevanță – varianta prezintă măsuri care au legătură directă și indirectă cu nevoile sistemului identificate în cursul analizei.

Eficacitate – majoritatea activităților și acțiunilor propuse în cadrul variantei depind de disponibilitatea și implicarea altor instituții și părți interesate, alături de OSIM în demersul de diseminare, promovare și instruire. O colaborare strânsă cu ORDA pentru

măsurile prevăzute este vizată de această variantă. Rezultatele se estimează avea impact într-un termen mediu și lung.

Eficiență – resursele necesare a realiza măsurile propuse sunt suplimentare celor alocate în prezent. Nu există o estimare certă a faptului că resursele alocate vor conduce în mod direct la beneficiile estimate.

Impact – beneficiarii măsurilor propuse în variantă sunt toate categoriile de părți interesate în sistem: solicitanți și titulari de titluri de protecție, actuali și viitori, precum publicul larg, inclusiv autorități publice partenere.

Sustenabilitate – activitățile și acțiunile propuse în variantă pot să dureze și să aibă efecte pe termen mediu spre lung, în măsura în care la rezultatele acesteia concură și alți parteneri, atât din mediul public, cât și mediul privat, sub rezerva disponibilității resurselor.

Consecvență și coerență – acțiunile propuse în cadrul variantei sunt integrate parțial în răspunsul la problema identificată.

Riscul neimplicării în acțiuni coordonate de creștere a gradului conștientizare și educare a societății românești, la toate nivelurile sale, asupra proprietății intelectuale este unul de durată și va avea efecte în toate activitățile socio-economice. Consecințele neasumării obiectivului propus de această variantă nu vor putea fi recuperate și vor determina întârzierea apariției beneficiilor pe care le presupune proprietatea intelectuală în evoluția economică a țării.

6.2. Varianta II – Optimizarea Operațională a OSIM

Relevanță – varianta prezintă măsuri care au legătură directă și indirectă cu nevoile sistemului identificate în cursul analizei.

Eficacitate – toate acțiunile propuse în cadrul variantei sunt la latitudinea OSIM, se bazează pe angajamentul angajaților și a conducerii oficiului, iar rezultatele se estimează a avea impact într-un termen scurt și mediu.

Eficiență – resursele necesare a realiza măsurile propuse sunt existente în cadrul OSIM; nu sunt necesare resurse majore alocate din altă parte. Este, de fapt, vorba de a face lucrurile altfel cu aproape aceleași resurse.

Impact – beneficiarii măsurilor propuse în variantă sunt toate categoriile de părți interesate în sistem: solicitanți și titulari de titluri de protecție, actuali și viitori, români și străini, precum publicul larg, inclusiv autorități publice partenere din țară și din străinătate.

Sustenabilitate – varianta presupune schimbarea modului de a presta serviciile publice pe care le prestează OSIM. Odată schimbat acest mod, precum și mentalitatea, prin obiective clare și indicatori pragmatici și monitorizați periodic, varianta poate avea efecte pe termen scurt și mediu.

Consecvență și coerență – acțiunile propuse în cadrul variantei sunt integrate parțial în răspunsul la problema identificată.

Riscul menținerii calității serviciilor și a proceselor operaționale din OSIM la nivelul actual va adânci neîncrederea în sistem, mai ales, din partea marilor companii care dezvoltă cercetare în România, va descuraja investitorii străini să înregistreze inovație la oficiul național și va determina oficiul național să piardă teren în fața oficiilor naționale din celelalte țări ale UE. Varianta III – Sporirea capacității inovative a mediului economic și a mediului de cercetare românesc în vederea creșterii competitivității

Relevanță – varianta prezintă măsuri care au legătură parțial cu nevoile sistemului identificate în cursul analizei.

Eficacitate – majoritatea activităților și acțiunilor propuse în cadrul variantei depind de disponibilitatea și implicarea altor instituții și părți interesate, alături de OSIM, iar rezultatele se estimează avea impact într-un termen mediu și lung.

Eficiență – resursele necesare a realiza măsurile propuse sunt suplimentare celor alocate în prezent. Nu există o estimare certă a faptului că resursele alocate vor conduce în mod direct la beneficiile estimate.

Impact – beneficiarii măsurilor propuse în variantă sunt întreprinderile mijlocii și mai puțin cele mici de la nivel național, precum entitățile publice și private care fac cercetare în România.

Sustenabilitate – activitățile și acțiunile propuse în variantă pot să dureze și să aibă efecte pe termen mediu și lung, în măsura în care la rezultatele acestora concură cu măsuri convergente și alte autorități publice cu atribuții în domeniul cercetării-dezvoltării și creșterii competitivității economice.

Consecvență și coerență – acțiunile propuse în cadrul variantei sunt integrate în răspunsul la problema identificată.

Neîndeplinirea măsurilor propuse în scenariu comportă un **risc** cu un impact nesemnificativ vizavi de evoluția actuală a economiei naționale în context european. Din moment ce varianta propusă se află la limita de interferență cu alte două domenii și anume cercetarea-dezvoltarea și creșterea competitivității economiei naționale, obiectivul prevăzut de variantă va face parte în mod obligatoriu din celelalte strategii convergente, astfel încât OSIM va avea implicit contribuții și în această direcție.

6.3. Compararea variantelor și propunerea variantei recomandate

Schematic, analiza criterială a celor trei variante poate fi sumarizată prin utilizarea următoarei evaluări:

- Varianta răspunde complet criteriului   +++
- Varianta răspunde parțial criteriului   ++
- Varianta nu răspunde criteriului   +

CRITERIU	VARIANTA I	VARIANTA II	VARIANTA III
Relevanță	+++	++	+
Eficacitate	+++	+++	+
Eficiență	++	++	+
Impact	+++	++	+
Sustenabilitate	++	+++	++
Consecvență și coerență	+++	+++	++

Așa cum se poate observa, ponderea cea mai mare în a răspunde complet criteriilor enunțate o are Varianta I.

Astfel, varianta propusă pentru a fi obiectivul principal în cadrul viitoarei *Strategii a proprietății industriale în România* și care să răspundă nevoilor evidențiate ale sistemului este **Varianta I - Creșterea gradului de conștientizare și educare a societății românești în domeniul proprietății industriale**. Obiectivul și activitățile pe care le implică varianta propusă pune în prim plan nevoia evidențiată de către părțile interesate de conștientizare și informare atât în mediul economic cât și în mediul educațional cu privire la proprietatea industrială. Realizarea celor descrise în varianta propusă nu presupune măsuri de reglementare ori resurse complementare. Luând în considerare faptul că dezvoltarea operațională a OSIM este obiectul a unor acțiuni deja în desfășurare, creșterea gradului de conștientizare a părților este un punct important de elaborat în perioada următoare, întărind capacitatea instituției de a livra servicii calitative, prin urmare, reamintim aici recomandarea de a unifica cele

trei variante propuse în cadrul viitoarei Strategii pentru a asigura o abordare holistică al acestui domeniu complex. Pentru a atinge obiectivele ambițioase legate de inovare este nevoie ca toate cele trei variante recomandate să fie incluse: pentru a răspunde nevoilor inventatorilor din prezent OSIM ca instituție trebuie optimizată și digitalizată; pentru a putea monetiza invențiile brevetate, este nevoie de o mai strategie integrată între mediul privat și cel public; și pentru a asigura capacitatea de inovare a inventatorilor de mâine, este nevoie de o susținere în educație

6.4. Plan de acțiuni viitoare, indicatori și monitorizare

Următoarele acțiuni în cadrul demersului de elaborare a *Strategiei Naționale în domeniul proprietății industriale* țin de urmărirea etapelor generale ale procesului de elaborare a strategiilor, și anume:

DEFINIREA ORIZONTULUI DE TIMP

Ținând cont de numeroasele interdependențe și interconexiuni ale domeniului proprietății industriale cu activitatea de cercetare-dezvoltare și cu variatele sectoare ale economiei naționale, noul ciclu strategic în domeniul proprietății industriale va fi corelat cu perioadele stabilite pentru celelalte strategii convergente (ex: viitoarea *Strategie privind cercetarea-dezvoltarea-inovarea*, viitoarea *Strategie în domeniul competitivității economice* etc.). Contextul european și cel internațional în care operează proprietatea industrială impune corelarea și cu evoluțiile în domeniu la nivelul instituțiilor și organizațiilor de profil europene și internaționale, inclusiv cu documentele strategice ale acestora. De asemenea, pentru îndeplinirea obiectivului general asumat și răspunderea la nevoia identificată într-un mod cât mai adecvat și complet, se impune ca noua Strategie să fie planificată pe termen lung de cel puțin 5 ani.

STABILIREA OBIECTIVELOR

Obiectivele trebuie să contureze imaginea viitorului în domeniu, pornind de la problemele existente ale sistemului, propunerile identificate pentru rezolvarea acestora și prioritizarea lor. Obiectivele vor fi stabilite astfel încât să fie orientate către

schimbare, prefigurând atingerea unor rezultate, rezultate durabile, care să dureze în timp, prin impact și beneficii. În acest sens se recomandă folosirea obiectivelor SMART – *Specific, măsurabil, abordabil, relevant, încadrat în timp*. Exprimarea obiectivelor va fi una concisă, iar termenii folosiți simpli și clari. Este important ca obiectivele formulate să răspundă problemelor identificate în analiza ex-ante. De asemenea, este important ca obiectivele identificate să fie corelate cu măsuri concrete ale căror îndeplinire să fie cuantificată prin indicatori de performanță țintiți, astfel încât monitorizarea îndeplinirii asumărilor în Strategie să poată fi măsurabilă.

CONSULTAREA PROIECTULUI DE STRATEGIE

Este foarte importantă consultarea proiectului rezultat cu toate categoriile de părți interesate. Acestea au fost identificate în cadrul analizei și s-au făcut recomandări în acest sens. Succesul *Strategiei* va depinde de modul și gradul în care interesele *stakeholder*-ilor sunt reflectate în obiectivele propuse. *Input-ul* părților interesate trebuie să fie solicitat pe toată durata elaborării, implementării și evaluării Strategiei.

APROBAREA STRATEGIEI

Validarea și aprobarea strategiei echivalează cu asumarea la nivel înalt a alocării resurselor necesare și a urmăririi îndeplinirii obiectivelor strategice aprobate. Având în vedere caracterul trans-sectorial al proprietății industriale și implicarea și altor autorități publice la îndeplinirea obiectivelor ce vor fi definite, se recomandă aprobarea viitoarei *Strategii* prin hotărâre de guvern.

ELABORAREA PROGRAMELOR DE ACȚIUNI ȘI STABILIREA INDICATORILOR

Implementarea obiectivelor stabilite impune trasarea unui set de acțiuni foarte concrete pentru fiecare obiectiv. Vor fi descrise toate activitățile prin care se urmărește atingerea obiectivelor stabilite, vor fi alocate resurse pentru desfășurarea activităților, stabilite termene de realizare și nominalizate persoane responsabile de fiecare acțiune / activitate. Acțiunile pot fi grupate în proiecte pe termen scurt, mediu și lung pentru o mai bună structurare a lor. Pentru o apreciere calitativă (nu doar cantitativă) a viitoarelor rezultate se vor stabili la această etapă și indicatorii de rezultat ai acțiunilor programate. Indicatorii trebuie să se concentreze pe rezultate și vor fi legați în mod

inevitabil de obiectivele definite. Indicatorii reprezintă un instrument de control și permit nu doar o verificare a coerenței rezultatelor cu obiectivele stabilite, dar și o ajustare a unor activități pe măsură ce strategia este în proces de implementare.

Indicatorii care pot fi stabiliți pentru fiecare variantă propusă au fost listați alături de măsura / acțiunea pe care o vor evalua.

În general indicatorii propuși se recomandă a fi cuantificabili și adaptați evaluării măsurilor propuse, spre exemplu:

- Evaluarea numărului proceselor care se desfășoară complet online;
- Enumerarea documentelor care se solicită sau se eliberează doar în format hârtie;
- Evaluarea ritmului de actualizare a bazelor de date (brevete, mărci, desene și modele industrial);
- Elaborarea unei strategii de comunicare a OSIM;
- Analiză comparativă a activității de comunicare de la an la an – număr abonați la newsletter, număr vizitatori site;
- Număr minim de acțiuni de promovare organizate pe an;
- Număr minim de acțiuni de instruire pe an.

IMPLEMENTARE

După elaborarea programelor de acțiuni, se va trece nemijlocit la implementarea *Strategiei* prin acțiuni de planificare, coordonare, organizare. Procesul de implementare trebuie să fie unul fluid și să țină cont de principiile transparenței și a parteneriatului. Tot la această etapă se va stabili și un grup de monitorizare a implementării obiectivelor, la nivelul OSIM.

MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Această etapă are scopul de a urmări modul în care acțiunile îndeplinite rezolvă problemele identificate și astfel răspund obiectivelor stabilite. Rezultatul acestui proces va justifica viitoarele intervenții și va fi un indicator al eficienței obiectivelor stabilite. Monitorizarea presupune analiza continuă a progresului acțiunilor, respectarea programului, identificarea deficiențelor și a cauzelor unor nerespectări, luarea măsurilor operaționale pentru îmbunătățire. De asemenea, monitorizarea urmărește și eficacitatea folosirii resurselor financiare alocate. Monitorizarea se va baza pe indicatorii stabiliți pentru fiecare acțiune și care vor fi raportați periodic (semestrial / anual) grupului de monitorizare stabilit. Se poate constitui un Comitet de Coordonare care să fie alcătuit și din reprezentanți ai părților interesate – mediul de afaceri, academic, societate civilă – pentru a se asigura consultarea și implicarea acestora în modul cum se desfășoară implementarea Strategiei.

Posibile instrumente de monitorizare și evaluare sunt:

- Colectarea feedback-ului beneficiarilor serviciilor OSIM prin diverse sondaje
- Studiu asupra evoluției calității soluțiilor brevetate și a potențialului de exploatare comercială a acestora
- Analiza creșterii numărului depozitelor naționale din partea solicitanților străini.

Este important de ținut cont de faptul că, deși indicatorii sunt cuantificabili, evaluarea măsurilor, și deci a *Strategiei*, trebuie să se efectueze la nivel *calitativ*. Termenul de „evaluare” implică o interpretare obiectivă a efectului măsurilor asupra îmbunătățirii (sau nu) a obiectivului major asumat prin *Strategie*. Scopul evaluării, prin urmare, nu este acela de a elogia cantitatea măsurilor efectuate sau a numărului participanților, ci pentru a oferi informații obiective și asumate despre gradul de îndeplinire a obiectivului general și de a extrage bune practici. În contextul de față, având în vedere *input-ul* valoros oferit de către *stakeholder*-ii privați, care sunt categoria principală de beneficiari în relația cu OSIM, și faptul că una dintre deficiențele constatate în trecut a fost lipsa de consultare a acestor părți, în implementarea noii *Strategii* se impune o comunicare constantă și regulată între cele două părți, precum și implicarea beneficiarilor în procesul de evaluare.

7. CONSTATĂRI FINALE

La nivel operațional, OSIM trebuie să-și îndrepte atenția spre impactul evoluției rapide a economiei digitale asupra propriei capacități administrative, dar și asupra capacității operatorilor economici de a se adapta și a fi competitivi în această "nouă" economie.

Misiunea viitoare a oficiului național ar trebui să se orienteze spre întărirea sistemelor de marcă și brevet naționale, ca sisteme complementare brevetului european, mărcii și desenului industrial al UE și . Acest lucru implică eforturi susținute pentru elaborarea programelor și a campaniilor de informare, optimizarea infrastructurii OSIM, pentru creșterea performanței operaționale și a calității serviciilor publice prestate.

Suplimentar, se constată o tendință crescută a așteptărilor utilizatorilor ca oficiul național să devină mai activ în promovarea luptei împotriva contrafacerii, alăturându-se eforturilor celorlalte autorități publice cu competențe în domeniu, prin inițierea de campanii de conștientizare, prin organizarea de seminarii și prin implicarea în programe de educare profesională. Acest lucru ar presupune și un schimb permanent de informații și bune practici cu autorități relevante din țară sau din alte țări, cu precădere din țări ale UE.

Cercetarea de față prezintă contextul actual al sistemului de proprietate industrială în România, rezultatul consultării părților interesate, analiza problematicilor existente și propunerea unor variante de soluționare. Pe baza acesteia și a altor instrumente, urmează a fi elaborată *Strategia națională în domeniul proprietății industriale*, care va redefini viziunea și misiunea și va stabili cadrul de priorități și obiective strategice în domeniu, pentru a răspunde provocărilor și oportunităților viitoare.

În elaborarea cercetării au fost consultate date și informații disponibile public și au fost desfășurate consultări cu o largă paleta de părți interesate.

În procesul de contactare a părților interesate s-a evidențiat o bună receptivitate și o atitudine cu adevărat pozitivă față de demersul de a-i consulta în elaborarea viitoarei

strategii. Feedback-ul consultărilor este unul calitativ, este detaliat și ilustrează necesitatea creșterii capacităților OSIM în a răspunde așteptărilor utilizatorilor serviciilor pe care le prestează și continuarea demersurilor de creștere a gradului de conștientizare asupra proprietății intelectuale în societatea românească. Oficiul național nu trebuie să rămână doar cu rolul unei instituții administrative, ci trebuie să continue să-și dezvolte capacitatea de a acționa ca un partener în dezvoltarea și promovarea societății bazate pe cunoaștere.

Proprietatea industrială se întrepătrunde cu aproape toate domeniile de dezvoltare socio-economică, astfel încât abordarea trebuie să fie una trans-sectorială și colaborativă la nivel național. În același timp, contextul european și internațional atât de specific proprietății intelectuale, impune adoptarea celor mai bune practici ale UE în domeniu, ceea ce va contribui la stimularea dezvoltării unui ecosistem matur de gestionare a drepturilor de proprietate intelectuală în România.

Chiar dacă una dintre variantele elaborate pentru a răspunde problemei identificate și nevoilor rezultate ale sistemului este cea recomandată, celelalte două variante elaborate, inclusiv măsurile propuse, nu se exclud. Ele pot completa obiectivele viitoarei Strategii, răspunzând la probleme actuale identificate în sistem.

Proprietatea industrială este o etapă în lanțul valoric de la cercetare la afacere, astfel încât este necesară o corelare a viitoarei strategii în domeniul proprietății industriale cu documentele strategice din domeniile cercetare-dezvoltare și competitivitate economică. Acum, când ciclurile strategice ale acestor două domenii s-au epuizat, preconizându-se elaborarea unor noi strategii, momentul identificării obiectivelor strategice ale proprietății industriale în România este mai mult decât propice. În același timp, viitoarea *Strategie în domeniul proprietății industriale* nu trebuie să se substituie celorlalte strategii încercând să rezolve probleme structurale în cercetarea sau economia românească.

Cercetarea și inovarea sunt activități care au cunoscut într-o proporție mare globalizarea, prin proiecte colaborative, dar mai ales prin dezvoltarea exponențială a sectorului IT&C în ultimele decenii, sector care a determinat o creștere masivă a transferului tehnologic. În România, însă, masa critică a întreprinderilor cu competențe antreprenoriale avansate și cu potențial de lansare de produse și servicii inovative

este încă în dezvoltare. Se mai constată reminiscențe ale politicilor anterioare în ceea ce privește motivația în procesul de inovare.

Suntem într-o epocă a expansiunii economice, nu mai creăm de dragul creației. Proprietatea intelectuală este un activ comercial care permite consolidarea unei companii printre concurenți, permite crearea de parteneriate, iar protagoniștii acestor parteneriate trebuie să dobândească competențe de gestionare a activelor intelectuale. Și aici, ca în multe alte domenii, totul pornește de la educație.

NOUA ERĂ A DEZVOLTĂRII TEHNOLOGICE

Dinamica evoluției tehnologice va afecta (sau poate chiar afectează deja) politica în domeniul proprietății intelectuale și abordările pe care și le însușesc statele în această privință. Până în prezent, recunoașterea în anumite condiții a drepturilor de proprietate intelectuală și urmărirea respectării lor este răspunsul pe care sistemele de drept l-au dat activității inovatoare a revoluției industriale. Problema în continuare se pune dacă aceste drepturi de proprietate, astfel cum sunt ele concepute și definite astăzi, sunt potrivite pentru a încuraja inovarea în era digitală. Mai este oare sistemul clasic de proprietate intelectuală relevant în noua economie bazată pe tehnologii digitale?

Există anumite exemple de țări (Canada, Coreea de Sud) care au început să-și adapteze politicile în domeniul inovării și proprietății intelectuale astfel încât să le poziționeze în mijlocul strategiei economice. Noile dezvoltări ale economiei digitale reclamă adaptări ale sistemelor de drept, măsuri de recunoaștere și stimulare ale creativității sub alte forme. Soluții inovative ar putea fi generate prin prelucrarea bazelor mari de date (*big data*) disponibile public sau nu, ori soluții inovative ar putea fi generate de inteligența artificială (AI). Problema se va pune cu privire la titularitatea acestor drepturi asupra soluției brevetate. Va putea oare o aplicație IT să dețină drepturi? Cine va fi îndrituit să acumuleze câștiguri de pe urma exploatarea unei astfel de invenții? Este nevoie de consultări comune ale statelor, ale organizațiilor de profil pentru a găsi răspunsuri la astfel de întrebări și a formula direcții în această zonă a noii economii digitale. Iar România trebuie să-și mobilizeze resursele pentru a fi parte a acestor consultări, pentru a participa în grupurile de lucru internaționale, dar mai ales

europene, astfel încât să-și urmărească interesul de a promova noile soluții tehnologice ale *României inovative*.

În același sens, se impune și o mai bună comunicare cu Camera Consilierilor în Proprietate Industrială în sensul consultărilor privind diversele inițiative sau măsuri. Practica consultărilor lărgite cu consumatorii serviciilor publice în domeniul proprietății intelectuale este una foarte importantă pentru asumarea și realizarea obiectivelor propuse.

În fine, de cele mai multe ori, crizele sunt perioadele oportunităților de exploatat, atunci se caută soluții, crește creativitatea din nevoie odată cu creșterea conștientizării. Anul 2020 este marcat de criza pandemică generată de virusul Sars – Cov 2, iar blocajele din diverse ramuri economice afectate și lipsa produselor de protecție necesare au scos la iveală variate soluții inovative. Creativitatea pare să se regenereze în societatea românească, iar măsuri energice de sprijin și încurajare sunt premisele necesare unei creșteri sustenabile în acest domeniu.

8. BIBLIOGRAFIE

---

1. Metodologie pentru Dezvoltarea Strategiilor Naționale de Proprietate Intelectuală; Instrumentul 1: Procesul, OMPI, 2016
2. Metodologie pentru Dezvoltarea Strategiilor Naționale de Proprietate Intelectuală; Instrumentul 2: Chestionar de bază pentru sondaj, OMPI, 2016
3. Metodologie pentru Dezvoltarea Strategiilor Naționale de Proprietate Intelectuală; Instrumentul 3: Indicatori de Referință, OMPI, 2016
4. 2019 Intellectual Property SME Scoreboard, European Union Intellectual Property Office
5. Raport / analiză a documentelor cu caracter de politică publică având impact asupra problematicii proprietății industrial, document realizat în cadrul proiectului: „*Consolidarea capacității de implementare și evaluare a strategiilor/politicilor publice pe care le coordonează OSIM și ME*” Cod SIPOCA 583, Cod MySMIS2014: 127610
6. Hotărârea Guvernului nr. 573 din 7 septembrie 1998 (*republicată*) privind organizarea și funcționarea Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci
7. Hotărârea Guvernului nr. 1424/2003 pentru aprobarea Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale (2003-2007)
8. Hotărârea Guvernului nr. 929 din 21 octombrie 2014 privind aprobarea Strategiei naționale de cercetare, dezvoltare și inovare 2014-2020
9. Hotărârea Guvernului nr. 583 din 2015 pentru aprobarea Planului național de cercetare-dezvoltare și inovare pentru perioada 2015-2020 (PNCDI III)
10. Hotărârea Guvernului nr. 775/2015 privind aprobarea Strategiei naționale pentru competitivitate 2015-2020

11. Document de politică industrială 2018, elaborat în cadrul proiectului Dezvoltarea Capacității Instituționale a Ministerului Economiei
12. Strategia Guvernamentală pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Îmbunătățirea Mediului de Afaceri din România - Orizont 2020
13. Hotărâre nr. 779 din 23 septembrie 2015 pentru aprobarea Strategiei naționale de ordine și siguranță publică 2015-2020
14. Comunicarea Comisiei Europa 2020 - O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, Bruxelles, 3.3.2010 - COM(2010) 2020
15. Economic Approaches to Intellectual Property, Nicola Searle and Martin Brassell - June 2016
16. European Commission - DG JRC, Institute for Prospective Technological Studies
17. Does IPR protection affect high growth entrepreneurship? A cross-country empirical examination, Intan M. Hamdan Livramento, Dominique Foray – Ecole Polytechnique Federale de Lausanne (EPFL) - College du Management de la Technologie (CDM), Chaire en Economie et Management de l'Innovation (CEMI)
18. Industriile creative: potențial de creștere în România și în context European, Institutul European din România, Autori: Valentin Cojanu (coordonator), Dragoș Nicolae Pîslaru, Elena Botezatu (2015)
19. www.osim.ro
20. www.epo.org
21. www.wipo.int
22. The governance of the patent system in Europe: intersections between the EPO's supranational autonomy and the European Union's strive for technology specific patent legislation, Ingrid Schneider, University of Hamburg, Germany
23. Bridging the Gap Between Research and Policy, Brian Kahin - University of Michigan, European Policy for Intellectual Property, Munich - 24 April 2003

24. Raport/analiza a documentelor cu caracter de politică publică având impact asupra problematicei proprietății industriale. 12.04.2020, OSIM.
25. Swiss Patent Law Reform: Calling Card for the Power of Innovation, 3rd Annual Conference of the EPIP Association, Bern, October 3, 2008; Prof. Dr. Felix Addor - Deputy Director General, Swiss Federal Institute of Intellectual Property
26. Strategia națională în domeniul proprietății intelectuale pînă în anul 2020 – Republica Moldova
27. Strategia de proprietate intelectuală a Republicii Serbia 2018-2022
28. Strategia Europa 2020 și stadiul implementării în România, Institutul European din România 2014: Autori (bursieri Europe Direct București): Alexandra Irina Pînzariu, Cristina Ioana Pricop, Coordonator Diana Filip
29. Strategia de Dezvoltare a României în următorii 20 de ani (vol. III, partea 1 și partea 2), Coord. Acad. Ionel-Valentin Vlad, Președintele Academiei Române, 2016
30. Proiectul de Strategie de Proprietate Intelectuala Romaniei 2011 – 2015
31. New Research Directions in Trade, Investment and IP Protection, Keith Maskus - EPIP Conference, Berlin, 7 September 2018
32. Never Let a Good Crisis go to Waste: The Impact of the Global Financial Crisis on R&D and IP Strategies, Georg von Graevenitz / A. Garanasvili – EPIP 2018
33. Proprietatea intelectuală în România și în unele țări din UE, Autori Dan Săvescu, Adrian Budală, Brașov, Lux Libris, 2008
34. European Commission. European Innovation Scoreboard 2020. (23.06.2020). <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/42981?locale=ro>
35. European Commission. *The European Digital Strategy* (2020). <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/content/european-digital-strategy>
36. European Commission. *A European Green Deal*. (2020). https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

37. INSEE. Anuarul Statistic al României 2019

https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/anuarul_statistic_al_romaniei_carte_ro_1.pdf

Titlul proiectului Proiectul „Consolidarea capacității de implementare și evaluare a strategiilor/politicilor publice pe care le coordonează Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci și Ministerul Economiei” Cod SIPOCA 583, Cod MySMIS2014: 127610

Data publicării octombrie 2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României”

Material gratuit.